

SVEUČILIŠĆE
JOSIPA JURJA
ŠCROSSMAYERA
U OSIJEKU

FILOZOFSKI
FAKULTET

STUDIJSKI PROGRAM
DOKTORSKI STUDIJ
JEZIKOSLOVLJE

1. UVOD

1. 1. RAZLOZI ZA POKRETANJE STUDIJA

a) Poslijediplomski doktorski studij iz jezikoslovlja "Jezik u kontekstu (vremenskom, prostornom, društvenom i individualnom)" omogućio bi mladim završenim magistrima struke nastavak studiranja na poslijediplomskom studiju i stjecanje doktorata znanosti. Time bi se obogatilo znanstveni potencijal ovoga dijela Hrvatske, ali i ovoga dijela srednje Europe. Poslijediplomski je doktorski studij jezikoslovlja predviđen ponajprije za završene studente diplomskoga studija (magistre struke) koji su na Filozofskom fakultetu u Osijeku završili jedan od studija jezika (hrvatskoga, engleskoga i njemačkoga, a nadamo se uskoro i mađarskoga). Specifičan je i zamišljen i za šire područje koje gravitira Sveučilištu J. J. Strossmayera u Osijeku, oduvijek sjecištu jezika i kultura, a može privući i dio studenata iz drugih sredina u Hrvatskoj i inozemstvu, kao one iz Bosne i Hercegovine (sveučilišta s kojima Sveučilište ima suradnju, npr. Sveučilište u Tuzli, Sveučilište u Mostaru), sveučilišta u Mađarskoj (također sveučilišta s kojima Sveučilište ima suradnju, npr. Sveučilište u Pečuhu, Sveučilište u Budimpešti). Suradnja navedenih sveučilišta ovim bi poslijediplomskim studijem bila produbljena i opravdana i zbog specijaliziranih znanstveno-nastavnih potencijala koji su prisutni u velikoj koncentraciji: jedinstvena izvrsnost u području deskriptivne i kontrastivne lingvistike te funkcionalne i kognitivne gramatike, frazeološka, leksikografska, gramatikografska, dijalektološka i druga proučavanja.

Prednost je ovakvoga ustroja što bi bio izvediv s 80-90 % vlastitih znanstveno-nastavnih kadrova, dok bi ostatak potreba pokrio angažiranjem vanjskih suradnika iz Hrvatske i inozemstva (Zagreb, Rijeka, Pečuh, Budimpešta, Debrecen, Graz).

Budući da Filozofski fakultet Sveučilišta u Osijeku već tridesetak godina ima dobro ustrojene studije Hrvatskoga jezika i književnosti, Engleskoga jezika i književnosti te Njemačkoga jezika i književnosti, držimo da je sasvim opravdano pokrenuti poslijediplomski studij iz jezikoslovlja koji bi mladim, talentiranim i ambicioznim studentima omogućio znanstveno istraživanje iz navedenoga područja te tako ovaj sjeveroistočni dio Republike Hrvatske obogatilo znanstvenicima - jezikoslovcima. U tom bismo smislu mogli otvoriti i Zavod za jezikoslovna istraživanja na Filozofskom fakultetu u Osijeku.

b) Poslijediplomski doktorski studij potaknuo bi i istaknuo potencijale osječke lingvistike i omogućio kompetitivna znanstvena istraživanja.

c) Ovaj bi se poslijediplomski studij izvodio u suradnji s drugim ustanovama u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu. Predviđena je suradnja i dogovor s Hrvatskom akademijom znanosti i umjetnosti u Zagrebu, Filozofskim fakultetima Sveučilišta u Zagrebu i Rijeci te sa Sveučilištem u Pečuhu, Budimpešti i Debrecinu u Republici Mađarskoj te sa Sveučilištem u Grazu u Austriji. Predviđena je suradnja s Institutom za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Zagrebu.

d) Studij je usporediv sa srodnim studijima Sveučilišta u Pečuhu i Budimpešti u Republici Mađarskoj te s onim Sveučilišta u Grazu. *Poslijediplomski doktorski studij iz jezikoslovlja "Jezik u kontekstu"* (kraći naziv) usporediv je i s drugim lingvističkim studijima, poglavito s onima u zemljama Europske unije.

1. 2.

Do sada su na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku iz područja filologije bila dva poslijediplomska studija. Jedan je također vodio računa o jeziku i književnosti u europskom kontekstu - "Hrvatski jezik i književnost u srednjoeuropskom kontekstu".

1. 3.

Predviđa se mogućnost pokretljivosti studenata Poslijediplomskoga doktorskoga studija iz jezikoslovlja "Jezik u kontekstu (vremenskom, prostornom, društvenom i individualnom)", posebno onih koji imaju poslijediplomske kroatističke studije u zemlji i inozemstvu te poslijediplomske studije engleskoga i njemačkoga jezika u zemlji i inozemstvu. Pokretljivost je studenata moguća jer je program ovoga studija usporediv sa srodnim poslijediplomskim doktorskim studijima lingvistike.

1. 4.

Moguće je uključivanje studija ili njegovoga dijela u zajednički program s inozemnim svučilištima.

2. OPĆI DIO

2. 1.

Naziv studija: POSLIJEDIPLOMSKI DOKTORSKI STUDIJ IZ JEZIKOSLOVLJA "JEZIK U KONTEKSTU ("VREMENSKOM, PROSTORNOM, DRUŠTVENOM I INDIVIDUALNOM")

Znanstveno područje: humanističke znanosti

Znanstveno polje: jezikoslovlje

Grana: kroatistika, anglistika, germanistika.

2. 2.

Nositelj studija: **Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku**
31000 Osijek,
Lorenza Jägerova 9

Suradne ustanove: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Zagrebu, Filozofski fakultet Sveučilišta u Pečuhu, Filozofski fakultet Sveučilišta u Budimpešti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Grazu.

2. 3.

Doktorski programi na Filozofskom fakultetu bit će vazani uz područje humanističkih znanosti, polje jezikoslovlje i znanost o književnosti te društvenih znanosti.

2. 4.

Poslijediplomski doktorski studij iz jezikoslovlja "Jezik u kontekstu" inovativan je jer je to općelingvistički studij s usmjerenjima prema hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku. Dakle, on omogućuje uvid u jezične zakonitosti, daje doktorat znanosti budućim jezikoslovcima koji će imati šire poznavanje jezikoslovlja s primjenom opće lingvistike u znanstvenoistraživačkom radu u jednom od navedenih jezika.

Poslijediplomski je studij potreban zbog potrebe za znanstvenim lingvističkim istraživanjima na području istočne Hrvatske, zbog osposobljavanja znanstvenoga kadra na Filozofskom fakultetu u Osijeku, zbog potrebe otvaranja Zavoda za jezikoslovlje pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku ili pri Sveučilištu u Osijeku te zbog povezivanja s osječkom privredom i industrijom (prevođenje i sl.)

2. 5.

Uvjeti upisa na studij:

Magistar struke jednopredmetnoga ili dvopredmetnoga studija. Jednopredmetni studij mora biti studij jezika, a u dvopredmetnom studiju jedan predmet mora biti studij jezika (npr. Engleski jezik i književnost i Povijest).

Posebni uvjeti za polaznike koji su stekli ranije kvalifikacije po studijskom sustavu prije 2005.:

Profesor jednopredmetnoga ili dvopredmetnoga studija. Jednopredmetni studij mora biti studij jezika, a u dvopredmetnom studiju jedan predmet mora biti studij jezika (npr. Engleski jezik i povijest).

2. 6.

Kriteriji odabira polaznika:

Prosjek ocjena iz relevantnih (jezičnih) predmeta 4,2. Ako je student diplomirao dva jezika (npr. hrvatski i engleski) može sam izabrati prosjek koji mu daje bolje mogućnosti za upis.

Preporuka dvaju profesora iz jezičnih predmeta.

2. 7.

Završetkom poslijediplomskoga studija doktor znanosti može nastaviti znanstveno-istraživački rad u znanstvenim i znanstveno-nastavnim ustanovama koje imaju istraživanja na znanstvenom polju jezikoslovlja, imaju mogućnost postdoktorskoga usavršavanja te mogućnost zapošljavanja u javnom i privatnom sektoru.

3. OPIS PROGRAMA

3. 1. Struktura i organizacija doktorskog programa.

Studenti u prva dva semestra slušaju predmete koji ih upoznaju s razvojem lingvistike te temeljnim lingvističkim disciplinama, odnosno pomoćnim znanostima i istraživačkim metodama .

U drugoj godini studija doktorandi se opredjeljuju za jednu od dviju ponuđenih znanstvenih specijalizacija: proučavanje jezika u vremenu i prostoru te proučavanje jezika u društvenom i individualnom kontekstu. U oba semestra nudi se po jedan odgovarajući modul iz kojeg studenti biraju predmete, ukupno tri, od kojih sva tri mogu biti iz specijalizacije koju su izabrali ili dva iz njihove specijalizacije te jedan kolegij iz ponude druge specijalizacije.

Treća je godina u cijelosti posvećena znanstveno-istraživačkom radu i izradi doktorskog rada.

3. 2. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula

1. godina

I. semestar

MODUL: POVIJEST LINGVISTIKE STATUS: OBVEZNI	SATNICA	NASTAVNIK
	ECTS BODOVI	
Najstarije razdoblje		izv. prof. dr. sc. Milica Lukić
Mladogramatičari		izv. prof. dr. sc. Tomislav Talanga
Američki strukturalizam		prof. dr. sc. Mario Brdar
Europski strukturalizam		izv. prof. dr. sc. Branimir Belaj
Generativna gramatika		izv. prof. dr. sc. Branko Kuna
Funkcionalizam u lingvistici		prof. dr. sc. Mario Brdar
Kognitivna lingvistika		doc. dr. sc. Goran Tanacković Faletar
Ukupno u semestru:	30* 10 ECTS	

*uvodno predavanje te 2 P + 2 S po temi

1. godina

II. semestar

MODUL: TEMELJNE LINGVISTIČKE DISCIPLINE STATUS: OBVEZNI	SATNICA	NASTAVNIK
	ECTS BODOVI	
Fonologija		izv. prof. dr. sc. Branimir Belaj
Morfologija		izv. prof. dr. sc. Milica Lukić
Sintaksa		prof. dr. sc. Vlasta Rišner
Semantika		doc. dr. sc. Tanja Gradečak Erdeljić
Leksikologija		prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić
Frazeologija		izv. prof. dr. sc. Marija Omazić
Pragmatika		prof. dr. sc. Vladimir Karabalić
Ukupno u semestru:	30* 10 ECTS	

*uvodno predavanje te 2 P + 2 S po temi

2. godina

III. semestar

SPECIJALIZACIJA: JEZIK U VREMENU I PROSTORU

MODUL: JEZIK I VRIJEME*	SATNICA	NASTAVNIK
Komparativna lingvistika	10	izv. prof. dr. sc. Tomislav Talanga
Povijesna gramatika	10	prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić
Suvremene jezične tendencije	10	prof. dr. sc. Vladimir Karabalić
Jezična prošlost u sadašnjosti	10	izv. prof. dr. sc. Milica Lukić

* Student bira tri kolegija, ili dva kolegija iz ove specijalizacije te jedan iz druge specijalizacije (ukupno 30 sati). Svaki kolegij nosi 4 ECTS bodova.

SPECIJALIZACIJA: JEZIK IZMEĐU DRUŠTVA I POJEDINCA

MODUL: JEZIK I POJEDINAC*	SATNICA	NASTAVNIK
Kognitivna lingvistika i jezik između pojedinca i zajednice	10	prof. dr. sc. Mario Brdar doc. dr. sc. Rita Brdar-Szabo
Teorije usvajanja i učenja jezika	10	izv. prof. dr.sc. Višnja Pavičić Takač
Strukturalizam i kognitivna lingvistika	10	doc. dr. sc. Tanja Gradečak Erdeljić
Modularne teorije jezika	10	izv. prof. dr. sc. Branko Kuna

* Student bira tri kolegija, ili dva kolegija iz ove specijalizacije te jedan iz druge specijalizacije (ukupno 30 sati). Svaki kolegij nosi 4 ECTS bodova.

ECTS BODOVI ZA OBJE SPECIJALIZACIJE

MODUL I	SATNICA	ECTS
Ukupno u semestru	30	12

2. godina

IV. semestar

SPECIJALIZACIJA: JEZIK U VREMENU I PROSTORU

MODUL: JEZIK U PROSTORU*	SATNICA	NASTAVNIK
Dijalektologija kao lingvistička disciplina	10	prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić
Jezici u dodiru	10	izv. prof. dr. sc. Tomislav Talanga
Njemačko-hrvatski dodiri	10	izv. prof. dr.sc. Tomislav Talanga
Kontrastivna lingvistika	10	doc. dr. sc. Gabrijela Buljan

* Student bira tri kolegija ili dva kolegija iz ove specijalizacije te jedan iz druge specijalizacije (ukupno 30 sati). Svaki kolegij nosi 4 ECTS bodova.

SPECIJALIZACIJA: JEZIK IZMEĐU DRUŠTVA I POJEDINCA

MODUL: JEZIK I DRUŠTVO	SATNICA	NASTAVNIK
Jezik i kultura	10	prof. dr. Zoltán Kövecses
Sociolingvistika	10	doc. dr. sc. Ivana Jozić
Gramatika dijaloga	10	prof. dr. sc. Vladimir Karabalić
Lingvistika javne komunikacije	10	izv. prof. dr. sc. Branko Kuna
Translatološke perspektive u informacijskom društvu	10	doc. dr. sc. Goran Schmidt

* Student bira tri kolegija, ili dva kolegija iz ove specijalizacije te jedan iz druge specijalizacije (ukupno 30 sati). Svaki kolegij nosi 4 ECTS bodova.

ECTS BODOVI ZA OBJE SPECIJALIZACIJE

MODUL II	SATNICA	ECTS
Ukupno u semestru:	30	12

3 godina

V. i VI. semestar

	ECTS
Znanstveno-istraživački rad	30
Izrada doktorske disertacije	30

Po semestru na I. i II. godini: (nastava + ostalo*)	4 x 30	120
Doktorski rad:		60
UKUPAN BROJ ECTS BODOVA:		180

* vidi 3. 3.

3. 3. Obvezatne i izborne aktivnosti

Studenti se obvezno moraju sustavno znanstveno usavršavati tijekom studija što vodi ka izradi doktorskog rada:

I. semestar: 4 ECTS

II. semestar: 5 ECTS

III. semestar: 10 ECTS (izrada sinopsisa)

IV. semestar: 10 ECTS

Studenti mogu prikupiti ECTS bodove u I., II., III. i IV. semestru pohađanjem izbornih radionica.

Izborne radionice*	SATNICA	NASTAVNIK
Korpusna lingvistika (BNC)	5	izv. prof. dr. sc. Marija Omazić
Korpusna lingvistika (HNK)	5	doc. dr. sc. Melita Aleksa Varga
Statistika za lingviste	5	izv. prof. dr. sc. Višnja Pavičić Takač
Baze podataka	5	izv. prof. dr. sc. Kornelija Petr Balog
Psiholingvističke metode	5	izv. prof. dr.sc. Vesna Bagarić Medve

Psiholingvističke metode u translatalogiji	5	doc. dr. sc. Sanja Cimer
Komparativne metode	5	izv. prof. dr. sc. Milica Lukić
Jezik - logika	5	prof. dr. sc. Vladimir Karabalić
Lingvistička tipologija	5	doc. dr. sc. Leonard Pon
Jezična norma	5	izv. prof. dr. sc. Branimir Belaj
Analiza diskursa	5	doc. dr. sc. Goran Milić
Jezična svjesnost	5	izv. prof. dr. sc. Višnja Pavičić Takač
Ostale tematske radionice	5	gostujući predavači
* Napomena: Svaka radionica nosi 2 ECTS boda		

Do 15 ECTS bodova po semestru na I. i II. godini studenti mogu prikupiti pohađanjem izbornih predmeta iz ponude diplomskih studija jezikoslovnog usmjerenja, odnosno iz ponude drugih doktorskih studija jezikoslovnog usmjerenja ili sudjelovanjem u izvannastavnim aktivnostima te objavljivanjem radova.

- **POHAĐANJE IZBORNIH KOLEGIJA IZ PONUDE DIPLOMSKIH DOKTORSKIH STUDIJA JEZIKOSLOVNOG USMJERENJA** (npr. onima navedenim pod II. 3.7.): DO 15 ECTS (5 ECTS-ova po kolegiju, bez obzira na broj ECTS-ova koji taj kolegij ima u diplomskom studiju)
- **RAD NA ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKOM PROJEKTU: 10 ECTS**
- **SUDJELOVANJE NA JEZIKOSLOVNOM SKUPU s izlaganjem: 5 ECTS**
- **SUDJELOVANJE NA JEZIKOSLOVNOM SKUPU bez izlaganja** (uz pismeno izvješće o sadržaju skupa): 2 ECTS
- **SUDJELOVANJE U ISTRAŽIVANJU U POLJU JEZIKOSLOVLJA** (uz pismenu potvrdu glavnog istraživača) DO 5 ECTS
- **OBJAVLJENI RAD (IZ POLJA JEZIKOSLOVLJA):**
  - **IZVORNI ZNANSTVENI RAD: 15 ECTS**
  - **PREGLEDNI RAD/PRETHODNO PRIOPĆENJE: 10 ECTS**
  - **PRIKAZI I STRUČNI RADOVI: 5 ECTS**

OPIS PREDMETA

MODUL: POVIJEST LINGVISTIKE							STATUS: obavezan					
NASTAVNIK:												
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: hrvatski				STUPANJ: doktorski studij			PREDMETNI KOD: PSJ101					
TIP NASTAVE		TRAJANJE NASTAVE		SATNICA								
predavanja (P) seminari (S)	SEMESTARA	TJE- DANA	TJEDNO					U SEMESTRU				
			P	S	R	K	UK	P	S	R	K	UK
	1	15	1	1			2	15	15			30
ECTS BODOVI: 10												
Obaveze studenata: pismeni/usmeni ispit												
Posebne obaveze po temama:												
1: seminarski rad												
3: seminarski rad												
6: usmena prezentacija jedne knjige, objavljivanje preglednog članka ili prikaza jedne knjige												
PREDUVJETI:												
TEMA 1: NAJSTARIJE RAZDOBLJE U JEZIKOSLOVLJU (OD POČETAKA JEZIKOSLOVLJA DO KONCA 18. STOLJEĆA)												
SADRŽAJI I CILJEVI:												
<ul style="list-style-type: none"> • Početci jezikoslovlja (jezik kulta, jezik religijskih tekstova) • Filozofiranje o jeziku u antičkoj Grčkoj – korijeni povijesti klasične gramatike • Etimološka istraživanja • Platon, Aristotel, Aristarh, Aleksandrijska škola, Dionysios Thrax, Appollonios Dyskolos • Staroindijski gramatičari – Pānini, Patanjali, Bhartrhari • Rimljani: Marcus Terentius Varo, Donatus, Priscian, skolastičari, Toma Akvinski • Arapski gramatičari i leksikografi • Jezikoslovlje u humanizmu i renesansi; Dante Alighieri, Frane Petrić, Nikola Vitov Gučetić, Faust Vrančić, Bartol Kašić, Jakov Mikalja • Prosvjetiteljstvo: René Descartes, gramatika iz Port-Royala, Gottfried Wilhelm Leibniz • Hrvatski leksikografi i gramatičari u 18. stoljeću: Ivan Belostenec, Ardelio Della Bella, Franjo Sušnik, Andrija Jambrešić; Blaž Tadijanović, Matija Antun Reljković, Marijan Lanosović. 												
POPIS LITERATURE												
POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:												
Aristotel, <i>Nauk o pjesničkom umijeću</i> , prijevod i komentar M. Kuzmić, Zagreb, 1977, pretisak teksta iz 1912.												
Glovacki-Bernardi, Zrinjka et alii, <i>Uvod u lingvistiku</i> , Školska knjiga, Zagreb, 2001, str. 9-50.												
Jauk-Pinhak, M., <i>Stara indijska lingvistička teorija</i> . Suvremena lingvistika 5-6, str. 77-81, Zagreb, 1972.												
Maricki-Gadžanski, Ksenija, <i>Helenska glotologija pre Aristotela</i> , Zbornik Matice srpske za književnost i jezik, knj. XXI/2, 1973.												
Robins, R.H., <i>Ancient and Mediaeval Grammatical Theory in Europe, with Particular Reference to Modern Linguistic Doctrine</i> , London 1951.												
Škiljan, D., <i>Jedno moguće čitanje Platonova „Kratila“</i> , u: „Latina et Graeca“, 10/77, str. 15-22.												
POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:												
<i>Antičnye teorij jazyka i stilja</i> , priredio: O. M. Freidenberg, Moskva-Lenjingrad 1936.												

Derbolav, Josef, *Der Dialog 'Kratylos' im Rahmen der platonischen Sprach- und Erkenntnisphilosophie*, Schriften der Univ. des Saarlandes, Saarbrücken, West-Ost-Verlag 1953.

Gabelentz, G.v.d., *Die Sprachwissenschaft. Ihre Aufgaben, Methoden und bisherigen Ergebnisse*, Leipzig, 1901.

Jauk-Pinhak, M., *Filip Vezdin, De latini sermonis origine*. *Živa antika* 34, str. 133- 138.

Jauk-Pinhak, M., *Hinduizam u Vezdinovu djelu Systema Brahmanicum*, u: „Most“ 4/1990, str. 247-258.

Robins, Robert H., *Storia della linguistica*, Bologna: Il Mulino, 1981.

Salus, P. H., *On language: Plato to von Humboldt*, New York 1969.

Steinthal, H., *Geschichte der Sprachwissenschaft bei Griechen und Römern*, Berlin 1890.

TEMA 2: MLADOGRAMATIČARI

SADRŽAJI I CILJEVI

Predavanje ima za cilj da u okviru modula *Povijest lingvistike* upozna studente s glavnim predstavnicima mladogramatičarske lingvističke škole (Karl Brugmann, August Leskien, Hermann Osthoff, Hermann Paul). Bit će riječi o tradicionalnom i novom u lingvističkim radovima mladogramatičara, o glavnim temama i metodama njihova rada, njihovom odnosu prema filozofiji i psihologiji te utjecaju na jezikoslovlje njihova doba kao i o kritikama njihovih pripadnika i protivnika.

POPIS LITERATURE

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Ivić, Milka (1969): *Pravci u lingvistici*. Ljubljana, str. 48–52.

Glovacki-Bernardi, Zrinjka et al. (2001): *Uvod u lingvistiku*. Zagreb, str. 45–49.

Bartschat, Brigitte (1996): *Methoden der Sprachwissenschaft*. Berlin, str. 13–32. (za germaniste)

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Einhauser, E. (1989): *Die Junggrammaiker. Ein Problem für die Sprachwissenschaftsgeschichtsschreibung*. Trier.

TEMA 3: AMERIČKI STRUKTURALIZAM

U okviru teme studenti će biti upoznati sa sljedećim odrednicama:

- korijeni američkog strukturalizma (antropološka lingvistika, europski korijeni, Whitney)
- faze u razvoju i razlike među glavnim predstavnicima
- terenska istraživanja
- induktivno-analitičke metode
- deskriptivizam: primjena i razvoj deskriptivnih metoda
- distribucionalizam
- pozitivizam
- behaviorizam
- nasljeđe američkog strukturalizma

POPIS LITERATURE

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Bloomfield, L.: *A set of postulates for the science of language*. *Language* 2: 153-164.

Glovacki-Bernardi i dr.: *Uvod u lingvistiku*, Zagreb, 2001.

Ivić, M.: *Pravci u lingvistici*, Ljubljana, 1978.

Newmeyer, F.: *Linguistic Theory in America*, 1980.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Bloomfield, L. *Language*, 1933.

Sapir, Edward: *Language: An Introduction to the Study of Speech*. 1921.

TEMA 4: EUROPSKI STRUKTURALIZAM

SADRŽAJI I CILJEVI

U okviru teme *Europski strukturalizam* studenti će biti upoznati sa sljedećim sadržajnim odrednicama čije je usvajanje, razumijevanje te mogućnost povezivanja s prošlim i sadašnjim jezičnim tendencijama ujedno i cilj kolegija:

- razlozi pojavljivanja strukturalističkoga pristupa jeziku u Europi (Ferdinand de Saussure i Ženevska škola, Praški lingvistički krug) kao reakcije na mladogramatičarsku, dijakronijski utemeljenu lingvistiku devetnaestoga stoljeća
- utemeljenje lingvistike kao zasebne znanosti čvrstih teorijsko - metodoloških okvira čiji je temeljni zadatak uspostaviti odgovarajuću aparaturu za sinkronijskosustavni opis jezika
- pojam **odnosa** kao središnje osi svakoga strukturalističkoga pristupa jeziku u trihotomiji
- jezični elementi - **odnos** - jezične strukture, s osvrtom na paralelizam te trihotomije s predsokratovskim poimanjima bitka
- de Saussureove dihotomije: langue / parole, sinkronija / dijakronija, paradigmatički / sintagmatički odnosi, izraz / sadržaj jezičnoga znaka (označitelj / označeno)
- proizvoljnost i motiviranost jezičnoga znaka, konvencionalnost jezičnoga znaka s osvrtom na antičke rasprave o tom pitanju (konvencionalisti/naturalisti), semantički trokut Ogdena i Richardsa - odnos označitelj / označeno / konkretni, izvanjezični predmet te neke njegove modifikacije u djelima kasnijih semantičara
- shvaćanje značenja i semantike u strukturalizmu, odnos semantike i semiologije
- funkcionalizam A. Martineta
- jezične funkcije R. Jakobsona i njihove kasnije varijacije
- Hjelmslevleva glosematika
- strukturalistički temelji suvremene fonologije u djelu F. de Saussurea i R. Jakobsona
- strukturalistički korijeni suvremenih lingvističkih teorija

POPIS LITERATURE

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Glovacki-Bernardi i dr.: *Uvod u lingvistiku*, Zagreb, 2001.

Ivić, M.: *Pravci u lingvistici*, Ljubljana, 1978.

Jakobson, R., Halle, M.: *Temelji jezika*, Zagreb, 1988.

Martinet, A.: *Osnove opće lingvistike*, Zagreb, 1982.

Saussure, Ferdinand de: *Tečaj opće lingvistike*, Zagreb, 2000.

Vinja, V.: Ferdinand de Saussure: Kurs opće lingvistike i sociološka škola, *Suvremena lingvistika*, sv. 2, str. 3-25, Zagreb, 1969.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Benvenist, E.: *Obšaja lingvistika, Pod redakcijem, s vstupil'noj stat'ej i kommentariem Ju. S. Stepanova*, Moskva, 1974.

Coseriu, E.: *Forma y sustancia de los sonidos del lenguaje*, Montevideo, 1954.

Coseriu, E.: *Sistema, norma y habla*, Montevideo, 1952.

Coseriu, E.: *Sincronia, diacronia e historia*. El problema del cambio lingüístico, Montevideo, 1958.

Coseriu, E.: *Teoria del lenguaje y lingüística general. Cinco estudios*, Madrid, 1962.

Culler, J.: *Saussure*, Glasgow, 1979.

Guillaume, G.: *Principi teorijske lingvistike*, zbirka neobjavljenih tekstova priređena u suradnji i pod vodstvom RochaValina, Zagreb, 1988.

Hjelmslev, L.: *Prolegomena teoriji jezika*, Zagreb, 1980.
Jakobson, R.: *Lingvistika i poetika*, Beograd, 1966.
Jakobson, R.: *Ogledi iz poetike*, Beograd, 1978.
Katičić, R.: Danska strukturalistička škola (Glosematika), *Suvremena lingvistika*, sv. 2, Zagreb, 1963., str. 64-82
Škiljan, D.: *Pogled u lingvistiku*, Zagreb, 1980.
Tekavčić, P.: *Uvod u lingvistiku za studente talijanskoga jezika*, Zagreb, 1979.

TEMA 5: GENERATIVNA GRAMATIKA

SADRŽAJI I CILJEVI

Cilj je upoznavanje studenata s osnovnim pojmovima i postavkama generativne gramatike, jedne od najvažnijih suvremenih lingvističkih teorija. Najprije se obrazlaže sadržaj chomskijanskog obrata u jezikoslovlju: a) nova metodologija, tj. prirodnoznanstveni pristup jeziku i galilejevski stil istraživanja, b) promjena optike, odnosno predmeta istraživanja. Generativne lingviste ne zanima jezik kao skup znakova koji je nužno društvena kategorija. To je za njih sekundarna i ne osobito zanimljiva pojava. Njih zanima jezik kao proizvod i ogledalo uma. U tom je smislu jezik uvijek individualan, intenzionalan i interan (unutarnji). Riječ je o jeziku kao proizvodnom postupku koji se zove tehničkim imenom I-jezik. c) Postoji poseban mentalni organ specijaliziran za jezik (jezična moć) koji je neovisan o općoj inteligenciji, rasi, kulturi i sl. To znači da se formaliziranoj jezikoslovnoj teoriji pripisuje i psihološka realnost. Nakon toga opisuju se mogući načini ostvarenja tih općih ideja vodilja, tj. daje povijesni prikaz razvoja generativne gramatike, prikazuju pojedine teorije i objašnjavaju razlozi zbog kojih su uvedene i napuštane: 1. rana teorija (1955.-1963.), standardna teorija (1964.-1970.), vrijeme lingvističkih ratova (1970.-1980.), teorija načela i parametara (1980.-1990.) i minimalistički program (od 1990. do danas).

POPIS LITERATURE

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Bach, E. & R. T. Harms, (eds.). 1968. *Universals in Linguistic Theory*. New York: Holt, Rinehart & Winston.
Chomsky, N. 1965. *Aspects of the Theory of Syntax*. Cambridge, MA: The MIT Press.
Chomsky, N. 1981. *Lectures on Government and Binding*. Dordrecht: Foris.
Freidin, R. 1992. *Foundations of Generative Syntax*. Cambridge, MA: The MIT Press.
Blackwell.
Mihaljević, M. 1998. *Generativna sintaksa i semantika*. Zagreb: HFD.
Mihaljević, M. 2000. *Američka lingvistika*. u Z. Glovacki-Bernardi (prir.). *Uvod u lingvistiku*. Zagreb: Školska knjiga.
Smith, Neil. 1999. *Chomsky: Ideas and Ideals*. Cambridge: Cambridge University Press.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Harman, G., (ed.). 1974. *On Noam Chomsky: Critical Essays*. New York: Anchor Books.
Lasnik, H. & J. Uriagereka. 1988. *A Course in GB Syntax*. Cambridge, MA: The MIT Press.
Mc Cawley, J. D. 1982. *Thirty Million Theories of Grammar*. London: Croom Helm.
Postal, P. M. 1974. *On raising: One Rule of English Grammar and Its Theoretical Implications*. Cambridge, MA: The MIT Press.

TEMA 6: FUNKCIONALIZAM U LINGVISTICI

SADRŽAJI I CILJEVI

- Funkcionalizam nasuprot formalizmu u lingvistici

- Osnovne teorijske postavke funkcionalizma (prototipovi, ikoničnost gramatičke strukture, tranzitivnost kao skalaran pojam ...)
- Funkcionalni pravci:
  - Funkcionalizam Praške škole
  - M.A.K. Halliday
  - T. Givón
  - *Role and Reference Grammar*
  - Funkcionalna gramatika S. Dika

POPIS LITERATURE

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Dirven, R. and V. Fried, 1987. *Functionalism in Linguistics*. Amsterdam: John Benjamins.

Givón, T., 1994. *Functionalism and Grammar*. Amsterdam: John Benjamins.

Dik, S.C., 1978. *Functional Grammar*. Amsterdam: North Holland.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Vachek, J., 1964. *A Prague school reader in Linguistics*. Bloomington: Indiana University Press.

Halliday, M.A.K., 1985. *An Introduction to Functional Grammar*. London: Arnold

Givón, T., 1984. *Syntax: A Functional-Typological Introduction. Vol. I*. Amsterdam: John Benjamins.

Foley, W. and R. van Valin, 1984. *Functional Syntax and Universal Grammar*. Cambridge: Cambridge University Press.

Haiman, J., 1985. *Iconicity in Syntax*. Amsterdam: John Benjamins.

Givón, T., 1977. *Grammatical Relations: A Functionalist Perspective*. Amsterdam: John Benjamins.

Li, C. (ed.) 1976. *Subject and Topic*. New York: Academic Press.

Taylor, R.J., 1995. *Linguistic Categorization. Prototypes in Linguistic Theory*. Oxford: Oxford University Press.

Rosch, E., 1975. Human Categorization. In: N. Warren (ed.) *Studies in Cross-cultural Psychology*. 1-49.

Rosch, E., and C.B. Mervis, 1975. Family resemblances. Studies in the internal structure of categories. *Cognitive Psychology* 8. 382-439.

Hopper, P. and S. Thompson, 1980. Transitivity in grammar and discourse. *Language* 56.2

Kučanda, D., 1992., Funkcionalni pristup opisu pasiva u hrvatskom. *Suvremena lingvistika* 34. 175-184.

Kučanda, D., 1999. Pasivizacija kao strategija subjektivizacije/topikalizacije. *Jezikoslovlje* 2-3. 17-33.

Dik, S.C., 1980. *Studies in Functional Grammar*. London and New York. Academic Press.

Dik, S. C., 1989. *The Theory of Functional Grammar. Part I. The structure of the Clause*. Dordrecht. Foris Publications.

Anstey, M. and L.J. Mackenzie (eds.), 2005. *Crucial Readings in Functional Grammar*. Berlin and New York: Mouton de Gruyter.

TEMA 7: KOGNITIVNA LINGVISTIKA

SADRŽAJI I CILJEVI

- osnovne razlike između generativne i kognitivne gramatike
- teorija prototipa, radijalna kategorizacija i značenjske mreže u leksikosemantiци
- konceptualna i konvencionalna metafora i metonimija, dvodomenski pristup, višeprostrorni model u teoriji konceptualne integracije
- odnos znanja o jeziku i znanja o svijetu (enciklopedijskoga znanja)
- temeljne i apstraktne kognitivne domene, razlikovanje odnosa profil - baza – domena upoznavanje s osnovama kognitivne gramatike te njezina primjena u fonologiji,

morfosintaksi i tvorbi riječi (kognitivna analiza pasivne rečenice, izravnoga i neizravnoga objekta, subjekta, glagolskih prefiksa i prijedloga)

Ciljevi:

Osposobiti studente za

- a) razlikovanje formalnog od funkcionalnog u lingvistici
- b) uočavanje širokoga spektra činitelja koji sudjeluju u analizi značenja
- c) primjenu teorijskih postavaka kognitivne gramatike na gramatičke fenomene pojedinih jezika, ovisno o usmjerenju studenta

POPIS LITERATURE

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Lakoff, G.: *Women, Fire, and Dangerous Things*, What Categories Reveal about the Mind, Chicago University Press, 1987.

Langacker, R.: *Foundations of Cognitive Grammar*, vol. 1, Stanford University Press, 1986.

Taylor, J.: *Linguistic categorization, Prototypes in Linguistic Theory*, Oxford University Press, 1989.

Taylor, J.: *Cognitive Grammar*, Oxford University Press, 2002.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Barcelona, A.: (ed.) *Metaphor and Metonymy at the Crossroads*, Mouton de Gruyter, Berlin-New York, 2000.

Dirven, R., Pörings, R. (ed.) *Metaphor and Metonymy in Comparison and Contrast*, Mouton de Gruyter, Berlin-New York, 2003.

Fauconnier, G., Turner, M.: *The Way We Think, Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities*, Basic Books, paperback edition, 2003.

Lakoff, G., Johnson, M.: *Metaphors We Live By*, The University of Chicago Press, Chicago, 1980.

Langacker, R.: *Foundations of Cognitive Grammar*, vol. 2, Stanford University Press, 1991.

Langacker, R.: *Grammar and Conceptualization*, Mouton de Gruyter, 2000.

Panther, K.U., Radden, G. (ed.) *Metonymy in Language and Thought*, John Benjamins Publishing Company, Amsterdam / Philadelphia, 1999.

Rudzka-Ostyn, B. (ed.) *Topics in Cognitive Linguistics*. John Benjamins: Amsterdam / Philadelphia, 1988.

Žic – Fuchs, M.: *Znanje o jeziku i znanje o svijetu*, Zagreb, 1991.

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

Pismeni/usmeni ispit

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:

Provođenje ankete sa studentima po završetku kolegija; analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu

MODUL: TEMELJNE LINGVISTIČKE DISCIPLINE								STATUS: obavezan				
NASTAVNIK:												
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: hrvatski						STUPANJ: doktorski studij			PREDMETNI KOD: PSJ201			
TIP NASTAVE		TRAJANJE NASTAVE		SATNICA								
predavanja (P) seminari (S)	SEMESTARA	TJE- DANA	TJEDNO					U SEMESTRU				
			P	S	R	K	UK	P	S	R	K	UK
	1	15	1	1			2	15	15			30
ECTS BODOVI: 10												
PREDUVJETI:												
TEMA 1: FONETIKA I FONOLOGIJA												
SADRŽAJI I CILJEVI:												
U okviru predavanja studentima će biti prezentirani sljedeći sadržaji čije je usvajanje i razumijevanje te mogućnost primjene ujedno i cilj predmeta:												
<ul style="list-style-type: none"> • strukturalistički korijeni suvremene fonologije • odnos fonem - fon - grafem • arhifonem • inherentna distinktivna obilježja (relevantna za opis fonema i redundantna za opis alofona) • prozodijska distinktivna obilježja • podjela glasnika po mjestu i načinu tvorbe • minimalni i subminimalni parovi • glasovne promjene (žive / nežive, fonološke neutralizacije / morfonološke alternacije) • kratke napomene o razlikama između generativnog i kognitivnog pristupa fonologiji 												
POPIS LITERATURE												
POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:												
Jakobson, R., Halle, M.: <i>Temelji jezika</i> , Zagreb, 1988.												
Malmberg, B.: <i>Fonetika</i> , Zagreb, 1995.												
Muljačić, Ž.: <i>Opća fonologija i fonologija suvremenoga talijanskog jezika</i> , Zagreb, 1972.												
POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:												
Škarić, I.: <i>Fonetika hrvatskoga književnoga jezika</i> , u Babić, S. i dr.: <i>Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnoga jezika</i> , Zagreb, 1991.												
Brozović, D.: <i>Fonologija hrvatskoga književnoga jezika</i> , u Babić, S. i dr.: <i>Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika</i> , Zagreb, 1991.												
Chomsky, N., Halle, M.: <i>The Sound Pattern of English</i> , New York:Harper&Row., 1968.												
Jakobson, R., Fant, C.G., Halle, M.: <i>Preliminaries to Speech Analysis. The Distinctive Features and their Correlates</i> , Cambridge, Mass., 1952												
Martinet, A.: <i>Phonology as Functional Phonetics</i> , London, 1949.												
Mihaljević, M.: <i>Generativna i leksička fonologija</i> , Zagreb, 1991.												
Pike, K.L.: <i>Phonemics</i> , Ann Arbor, 1959.												
Pike, K.L.: <i>Phonetics</i> , Ann Arbor, 1962.												
Postal, P..M.: <i>Aspects of Phonological Theory</i> , New York, 1968.												
Škreb, Z.: Osnovi fonologije, <i>Suvremena lingvistika</i> , sv. 2, str. 26-33, Zagreb, 1963.												
Taylor, J.: <i>Cognitive Grammar</i> , Oxford University Press, 2002.												
Trubetzkoy, N.S.: Die phonologischen Systeme, <i>TCLP</i> , IV, str. 96-116., 1931.												
Trubetzkoy, N.S.: <i>Gründzuge der Phonologie</i> , 2. izdanje, Göttingen, 1958.												
Trubetzkoy, N.S.: <i>Anleitung zu phonologischen Beschreibungen</i> , Göttingen, 1958.												

TEMA 2: MORFOLOGIJA

SADRŽAJI:

Definicija vrsta riječi (odnos gramatičke i semantičke definicije), broj vrsta riječi u pojedinim jezicima (klasična i suvremena podjela na vrste riječi). Bitne značajke promjenjivih vrsta riječi. Međuzavisnost morfologije i sintakse. Proučavanje oblika riječi. Podjela jezika izolativne, aglutinativne i flektivne. Jezici koji odnose među riječima izražavaju nastavcima, prijedlozima, prijedlozima i nastavcima i sl. Zakonitosti u morfologiji.

Morfološka prilagodba tuđica u hrvatskom jeziku.

CILJEVI:

Omogućiti studentu uvid u nove spoznaje o morfološkim zakonitostima, novi pristup istraživanju vrsta riječi.

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

S. Babić, D. Brozović, M. Moguš, S. Pavešić, I. Škarić, S. Težak: Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnoga jezika, Nacrt za gramatiku, Zagreb 1991., 453-739.,
P. H. Matthews Et. Al: Morphology, Cambridge University Press, 2. Izdanje, 1991.
D. Rosandić, J. Silić: Osnove morfologije i morfostilistike hrvatskoga književnog jezika, Zagreb, 1979.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

G. Booij, G.E. Booij: The Grammar of Words: An Introduction to Linguistic Morphology, Oxford University Press, 2004.
E. Barić, M. Lončarić, D. Malić, S. Pavešić, M. Peti, V. Zečević, M. Znika: Hrvatska Gramatika, Zagreb 1997., 47-189.
D. Brozović: O suvremenoj morfološkoj normi hrvatskoga jezičnog standarda i o morfološkim značajkama standardne novoštokavštine uopće, Zbornik radova norme i normiranje hrvatskoga standardnog jezika, Matica hrvatska, Zagreb, 1999., Str.151-182
Dragutin Raguž: Praktična hrvatska gramatika, Medicinska naklada, Zagreb 1997.

TEMA 3: SINTAKSA

SADRŽAJI I CILJEVI PREDMETA:

Leksičke i funkcionalne kategorije; sintaktičke funkcije; gramatičko, obavijesno i komunikacijsko ustrojstvo rečenice; ustrojstvo imenske skupine, prenominalni i postnominalni atributi; nominalizacijski postupci.

POPIS LITERATURE

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Chomsky, N. 1995. *The Minimalist Program*. Cambridge, Mass.: MIT Press.
Dik, S.C. 1978. *Functional Grammar*, Amsterdam: Nort Holland.
Engel, U. 1991. *Deutsche Grammatik*, Heidelberg: Julius Groos Verlag.
Katičić, R. 1991. *Sintaksa hrvatskoga književnog jezika*, Zagreb: Globus i HAZU.
Langacker, R. 1991. *Foundations of Cognitive Grammar*, vol. 2, Stanford: Stanford University Press.
Pranjković, I. 2001. *Druga hrvatska skladnja*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Belaj, B. 2001. Pasivna rečenica u kontekstu gramatike i pragmatike, *Zbornik radova Drugog hrvatskog slavističkog kongresa*, knj. I., str. 325-333.
Brdar, M. 1992. Prototipni pristup relevantnosti (direktnog) objekta u okviru funkcionalne gramatike, *Suvremena lingvistika*, br. 34, str. 41-61.

- Kordić, S. 1995. *Relativna rečenica*, Zagreb: Hrvatsko filološko društvo.
- Kučanda, D. 1992. Funkcionalni pristup pasivu u hrvatskom jeziku. *Suvremena lingvistika*. br. 34, str. 175-184.
- Kučanda, D. 1999., O logičkom subjektu, *Filologija*, knjiga 32, str. 75-90.
- Kuna, B. 2004. Između atributne i predikatne posvojnosti, *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, br. 29, str. 157-173.
- Mihaljević, M. 1990., Upotreba povratnuposvojne zamjenice *svoj* u hrvatskom ili srpskom jeziku, *Wiener slavistisches Jahrbuch*, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Ergänzungsband VIII, Wien, str. 145-157.
- Šarić, Lj. 2002. *Kvantifikacija u hrvatskom jeziku*, Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje

TEMA 4: SEMANTIKA

SADRŽAJI I CILJEVI:

Cilj je predavanja uvesti studente u različita moguća promišljanja o značenjskim pojavnostima. Kolegij je podijeljen u tri glavna odjeljka: semantika pojedinačnog leksema, odnosi leksema na paradigmatnoj razini i odnos semantike i sintakse. Pod tim naslovima obrađuju se temeljni tradicionalni semantički pojmovi kao što su homonimija, sinonimija, polisemija, antonimija, kao i tradicionalni teorijski pristupi: komponencijalna analiza, teorija polja itd. Također se u globalnim crtama govori o novim strujanjima u kognitivnoj semantici koja s drugačijih gledišta objašnjavaju navedene semantičke pojavnosti.

POPIS LITERATURE

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Lyons, J. (1977) *Semantics*, Vol I/II, Cambridge University Press.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Baldinger, K. (1980) *Semantic Theory – Towards a Modern Semantics*, Basic Blackwell, Oxford.

Cruse, D.A. (1986) *Lexical Semantics*, Cambridge University Press.

Frawley, W. (1992) *Linguistic Semantics*, Lawrence Erlbaum Associates Publishers.

Handke, J. (1995) *The Structure of the Lexicon*, Human versus Machine, Mouton de Gruyter.

Lehrer, A. (1974) *Semantic Fields and Lexical Structure*. London: North Holland.

Nida, E. A. (1975) *Componential Analysis of Meaning – An Introduction to Semantic Structures*. The Hague: Mouton.

Pustejovsky, J. (1993) *Semantics and the Lexicon*. Kluwer Academic Publishers.

Ullmann, S. (1962) *Semantics: An Introduction to the Science of Meaning*. Basil Blackwell & Matt Ltd.

Wierzbicka, A. (1985) *Lexicography and Conceptual Analysis*. Ann Arbor, Karoma Publishers.

TEMA 5: LEKSIKOLOGIJA

SADRŽAJ:

Leksikologija kao grana jezikoslovlja. Leksikologija i leksikografija. Dijakronija u leksikologiji. Sinkronija u leksikologiji. Riječi i njihove sveze (sintagme). Izradba rječnika. Natuknički članak u starim rječnicima i u novim. Leksikologija i standardologija. Leksikologija i dijalektologija. Leksikologija i višejezičnost. Leksikologija i frazeologija. Leksikologija i onomastika. Leksikologija i fonologija. Leksikologija i morfologija. Leksikologija i sintaksa. Gramatika u leksikologiji i leksikografiji. Leksikologija i stilistika.

CILJEVI:

Osposobiti studenta da na temelju stečenih znanja iz leksikologije sam određuje kojem vremenu i prostoru pripada koji rječnik. Osposobiti studenta da zacrti metodologiju izradbe različitih tipova rječnika i da sudjeluje u radu na leksikografskoj obradbi.

POPIS LITERATURE

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Filipović, Rudolf: Hrvatska leksikografija u okviru europske leksikografije, *Filologija* 30-31, Zagreb 1998., 1-8.

Moguš, Milan: Nacrt za rječnik čakavskoga narječja, *Hrvatski dijalektološki zbornik*, knj. 7, Zagreb 1985., 319-336.

Schwarze, Christoph, Dieter Wunderlich: *Handbuch der Lexikologie*, 1985.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Dora Maček: O dvojezičnim rječnicima malih jezika: Hrvatsko-norveški, *Filologija* 30-31, Zagreb 1998., 55-60.

Milan Moguš: O hrvatskom čestotnom rječniku, *Filologija* 30-31, Zagreb 1998., 71-78.

Anja Nikolić Hoyt: Odgovarajući obrazac kategorizacije izvanjezičnoga univerzuma kao polazišna faza u izradi tezaurusa, *Filologija* 30-31, Zagreb 1998., 91-104.

Marko Tadić: Raspon, opseg i sstav Korupusa hrvatskoga suvremenog jezika, *Filologija* 30-31, Zagreb 1998., 337-347.

Maja Bratanić: Korpusna lingvistika na kraju 20. stoljeća i implikacije za hrvatsku leksikografiju, *Filologija* 30-31, Zagreb 1998., 171-177.

Barbara Kunzmann-Miller: Opis sinsemantičkih riječi u rječniku - Izazov leksikologiji i leksikografiji, *Filologija* 30-31, Zagreb 1998., 239-248.

Marija Znika: Sličnosti i razlike leksikografskih postupaka u dvojezičnim i jednojezičnim rječnicima, *Filologija* 30-31, Zagreb 1998., 411-416.

Vesna Muhvić-Dimanovski: Neologizmi na razmeđu jezične otvorenosti i jezičnoga purizma, *Filologija* 30-31, Zagreb 1998., 495-499.

Marija Turk: Semantičke posuđenice - Jedan oblik prevedenica, *Filologija* 30-31, Zagreb 1998., 519-529.

Diana Stolac: *Hrvatsko pomorsko nazivlje*, Icr, Rijeka 1998.

Hans Peter Althaus, Helmut Henne, Herbert Ernst Wiegand: *Lexikon der Germanistischen Linguistik*, Tübingen 1980.

Ljiljana Kolenić: Riječ o riječima. Iz hrvatske leksikologije i frazeologije 17. I 18. stoljeća, *Osijek* 1998.

M. Brdar, G. Buljan, R. Brdar-Szabo: Tipologija metonimija i njihova obrada u jednojezičnoj i dvojezičnoj leksikografiji, *Filologija* 36-37, Zagreb 2001., 73-83.

Darija Gabrić Bagarić: Postoji li rječnički članak u dopreporodnim rječnicima, *Filologija* 36-37, Zagreb 2001., 149-160.

Dunja Brozović: Onimija u dvojezičnim rječnicima, *Filologija* 36-37, Zagreb 2001., 95-113.

Z. Jelaska, L. Cvikić, J. Novak: Rječnici hrvatskoga kao stranoga jezika, *Filologija* 36-37, Zagreb 2001., 235-246.

Damir Kalodžera: Teške riječi za leksikografa, *Filologija* 36-37, Zagreb 2001., 263-271.

TEMA 6: FRAZEOLOGIJA

SADRŽAJI I CILJEVI PREDMETA:

Razvoj i trenutno stanje frazeologije kao specijalističke lingvističke discipline. Identifikacija otvorenih pitanja i novih smjerova istraživanja kao rezultat interdisciplinarnog pristupa (dodiri s kognitivnom i korpusnom lingvistikom).

POPIS LITERATURE

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

A. P. Cowie (ed.) (1998) *Phraseology. Theory, Analysis and Applications*. Oxford: Oxford University Press.

Burger, H. (1998c) *Phraseologie: Eine Einführung am Beispiel des Deutschen*. Eric Schmidt Verlag: Berlin.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Cacciari, C., P. Tabossi (eds.) (1993). *Idioms: Processing, Structure and Interpretation*. Hillsdale, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

Everaert, M., van der Linden, E.J., Schenk, A., R. Schreuder (1995). *Idioms: Structural and Psychological Perspectives*. Hillsdale, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

Moon, R. (1998). *Fixed Expressions and Idioms in English: A Corpus-based Approach*. Oxford: Clarendon Press.

TEMA 7: PRAGMATIKA

SADRŽAJI I CILJEVI:

Obrađuju se aspekti govornog čina kao središnjeg predmeta lingvističke pragmatike: lokucija, ilokucija i perlokucija.

Cilj je upoznati studente s upotrebnom dimenzijom jezika kao sustava sredstava za vršenje komunikacijskih radnji.

POPIS LITERATURE

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

John R. Searle (1969): *Speech Acts. An Essay in the Philosophy of Language*. Cambridge: University Press. – Deutsch: *Sprechakte. Ein sprachphilosophischer Essay*. Frankfurt: Suhrkamp, 2003.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Stephen C. Levinson (1983): *Pragmatics*. Cambridge: University Press. – Deutsch: *Pragmatik*. Tübingen: Niemeyer, 2000.

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

Pismeni ispit, seminarski radovi (leksikologija: detaljna izradba nacrtu za određeni tip rječnika ili manji rječnik,

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:

Provođenje ankete sa studentima po završetku kolegija; analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu

MODUL: JEZIK I VRIJEME													
PREDMET: Komparativna lingvistika										STATUS: izborni			
NASTAVNIK: izv. prof.. dr. sc. Tomislav Talanga													
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: njemački					STUPANJ: doktorski studij lingvistike				PREDMETNI KOD: PSJ 301				
TIP NASTAVE		TRAJANJE NASTAVE		SATNICA									
seminar (S)		SEMESTAR	TJE- DANA	TJEDNO					U SEMESTRU				
				P	S	V	K	UK	P	S	V	K	UK
		1	10		1			1		10			10
ECTS BODOVI: 4													
PREDUVJETI:													
SADRŽAJI I CILJEVI PREDMETA: Seminar se bavi glavnim odrednicama komparativne ili poredbene lingvistike koja se prije svega bavi pitanjima promjene jezika i njegove srodnosti s drugim jezicima (genetske i tipološke). Seminar bi u prvome dijelu predstavio sve važnije modele genetske srodnosti indoeuropskih jezika 19. stoljeća kao i značajnije teorije promjene jezika toga vremena. Drugi dio seminara je posvećen lingvističkoj školi mladogramatičara iz Leipziga koji djeluju u posljednjoj četvrtini 19.stoljeća (H.Paul., B.Delbrück, K.Brugmann, W.Braune i dr.). Oni se distanciraju od bilo kakvoga metafizičkog shvaćanja jezika i time se meto-dološki približavaju prirodnim znanostima (lingv. pozitivizam), ali dakako ostaju okrenuti povijesnim temama jezika i dijakronoj metodi. Njihovo se djelovanje smatra vrhuncem komparativne (historijske) lingvistike s glavnim načelima: beziznimnost i autonomnost glasovnih (fonetsko-fonoloških) promjena i presudno značenje analogije u promjeni jezika.													
POPIS LITERATURE POPIS OBAVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA: Nije predviđena. Po potrebi će se neki materijali umnožiti. POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA: Bynon, Theodora. (1977). <i>Historical Linguistics</i> . Cambridge University Press. Njem. prijevod: <i>Historische Linguistik</i> . (1981). Verlag C.H. Beck München. Osobito: str. 16.-70. pod naslovom: <i>Das Modell der Junggrammatiker</i> . Hoffmann, Ludger. (2000). <i>Sprachwissenschaft</i> . De Gruyter. Goyvaerts, D. (1975): <i>Present-day historical and comparative linguistics – an introductory Guide to theory and method</i> . Gent, Story-scientia. Lehmann, W.P. (1967). [izdavač] <i>A Reader in Nineteenth Century Historical Indo-European Linguistics</i> . Bloomington: Indiana University Press. Paul, Hermann (1980) <i>Prinzipien der Sprachgeschichte</i> . Niemeyer Verlag Tübingen. . izdanje 1975. Schneider, Gisela (1973) <i>Zum Begriff des Lautgesetzes in der Sprachwissenschaft seit den Junggrammatikern</i> . Tübinger Beiträge zur Linguistik.													
NAČIN POLAGANJA ISPITA: Referat prema predloženim temama koji se referira za trajanja semestra. Osim referata studenti pišu i seminarski rad (10-12 str.) koji može biti istraživačke naravi ili prikaz neke opsežne publikacije.													

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:

Voditelj kolegija predstavlja u najkraćim crtama predviđenu temu, a studenti referiraju pojedine segmente zadane teme prema pročitanoj literaturi nakon čega slijedi diskusija.

PREDMET: Povijesna gramatika				STATUS: izborni			
NASTAVNIK: prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić							
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: hrvatski				STUPANJ: doktorski studij		PREDMETNI KOD: PSJ 302	
TIP NASTAVE	TRAJANJE NASTAVE		SATNICA				
predavanja (P), seminari (S)	SEMESTARA	TJE- DANA	U SEMESTRU				
			P	S	R	K	UKUPNO
	1	10	5	5			10
ECTS BODOVI: 4 aktivno sudjelovanje u nastavi, usmeni ispit							
PREDUVJETI:							
SADRŽAJI I CILJEVI MODULA/PREDMETA:							
SADRŽAJ:							
Značenje proučavanja gramatičkih sustava prošlih vremena. Postupne promjene gramatičkih sustava i stvaranje novih jezika. Povijest gramatike kao sustava nekoga jezika na primjeru hrvatskoga jezika i povijest gramatike kao knjige koja propisuje sustav.							
Povijesni tijek razvoja fonologije, morfologije i sintakse. Gramatička logika. Povijesna gramatika i etimološki rječnik.							
Poredbena metoda u povijesnoj gramatici. Povijesna gramatika i suvremena gramatika na primjeru hrvatskoga književnoga jezika. Sinkronija u povijesnoj gramatici i dijakronija u suvremenoj gramatici. Proučavanje starih i novih gramatika - usporedba (raspored građe, dijelovi gramatike, podjela na vrste riječi i pogled na sintaksu).							
CILJ:							
Upoznati studente sa zakonitostima gramatičkih promjena. Na temelju tih zakonitosti rekonstruiranje starih, ali i novih gramatičkih sustava.							
POPIS OBVEZNE LITERATURE							
Ljiljana Kolenić: Pogled u strukturu hrvatske gramatike, Sveučilište u Osijeku, Osijek 2003.							
Milan Moguš: Povijest hrvatskoga književnoga jezika, Nakladni zavod Globus, Zagreb 1995.							
Joan Bybee, Reyere Perkins, and William Pagliuca: The Evolution of Grammar, The University of Chicago Press, Chicago and London, 1994.							
POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:							
Stanko Žepić: Historische Grammatik des Deutschen, Zagreb 1980.							
Milan Moguš: Antun Mažuranić, Zavod za znanost o književnosti, Sveučilišna naklada Liber, Zagreb 1978.							
Milan Moguš: Križanićeva hrvatska gramatika, Radovi Zavoda za slavensku filologiju 19, Zagreb 1984., 1-96.							
Jurčević, Ivan: Jezik hrvatskoglagoljskih tiskanih brevijara, Sveučilište u Osijeku, Osijek 2002.							
Alemko Gluhak: Hrvatski etimološki rječnik. Predgovor, August Cesarec, Zagreb 1993., 5-111.							
Brodski jezikoslovci. Djelomični pretisci gramatika Blaža Tadijanovića, Marijana Lanosovića i Ignjata A. Brlića s komentarima. Priredila i predgovor napisala Ljiljana Kolenić, Matica hrvatska Slavonski Brod, Slavonski Brod 2003.							
Loretana Despot: Jezik slavonskih franjevaca do preporoda, Sveučilište u Osijeku, Osijek 2005.							
Milan Moguš: Rječnik Marulićeve Judite, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb 2001.							
Stolac, Diana: Sintaktičke napomene gramatici Tome Babića, Zbornik o Tomi Babiću, Gradska Knjižnica Juraj Šišgorić, Šibenik i Hrvatski studiji, Zagreb, Šibenik-Zagreb 2002., 165-177.							
Branka Tafra: Gramatika u Hrvata i Vjekoslav Babukić, Zagreb 1993.							
Joseph Wright: An Elementary Historical New English Grammar, Oxford University Press, London 1954.							

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

Usmeni ispit.

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:

Anonimna anketa za studente na kraju semestra te procjena uspješnosti i prolaznosti na ispitu i sl.

PREDMET: Suvremene jezične tendencije							STATUS: izborni					
NASTAVNIK: prof. dr. sc. Vladimir Karabalić												
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: njemački				STUPANJ: doktorski studij				PREDMETNI KOD: PSJ303				
TIP NASTAVE		TRAJANJE NASTAVE		SATNICA								
seminar (S)	SEMESTARA	TJE-DANA	TJEDNO					U SEMESTRU				
			P	S	V	K	UK	P	S	V	K	UK
	1	10		1			1		10			10
ECTS BODOVI: 4												
PREDUVJETI:												
SADRŽAJI I CILJEVI PREDMETA: Seminar obuhvaća pojave u suvremenom njemačkom jeziku koje se mogu smatrati tendencijama njegova razvoja na leksičkoj i morfosintaktičkoj razini. Nakon uvodnog predavanja o oblicima postojanja njemačkog jezika i njihovim međuodnosima – standardni njemački jezik (i njegove varijante: njemačka, austrijska, švicarska), govorni jezik, dijalekti, stručni jezici – obradit će se sljedeće teme: 1. Uzroci promjena u jeziku 2. Leksičke posuđenice u njemačkom jeziku 3. Porast anglicizama u njemačkom jeziku 4. Zastarijevanje dijela leksika 5. Tendencije sinteze u tvorbi riječi 6. Tendencija kraćenja njemačke rečenice 7. Promjene rečeničnih modela 8. Promjene u poretku rečeničnih elemenata 9. Aktiv vs. pasiv 10. Promjene u nekim čvrstim izričajima 11. Upotreba jezika kao odraz ravnopravnosti spolova.												
POPIS LITERATURE POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA: Admoni, Wladimir (1987): Die Entwicklung des Satzbaus der deutschen Schriftsprache im 19. und 20. Jahrhundert. Berlin. Auer, Peter (2002): Sprechen in der Hypotaxe – schreiben in der Parataxe? Kritische Bemerkungen zu einem Gemeinplatz. U: Deutsch als Fremdsprache 3, 131–137. Baumann, Katharina (2002): Entwicklungen beim Gebrauch von Anglizismen in Werbetexten aus Ost- und Westdeutschland. U: Deutsch als Fremdsprache 3, 138–143 Braun, Peter (1998): Tendenzen in der deutschen Gegenwartssprache. Sprachvarietäten. Stuttgart/Berlin/Köln. Dallmann, S. (1990): Zur Konkurrenz von Infinitivgruppen und Nebensätzen in Subjektfunktion. U: Deutsch als Fremdsprache 2, 92–98. Eichhoff-Cyrus, Karin / Hoberg, Rudolf (Hrsg.) (2000): Die deutsche Sprache zur Jahrtausendwende. Sprachkultur oder Sprachverfall? München / Leipzig / Wien / Zürich: Dudenverlag. Gardt, Andreas (2001): Zur Bewertung der Fremdwörter im Deutschen (vom 16. bis 20. Jahrhundert). U: Deutsch als Fremdsprache 2, 133–142. Glušak, Tamara (2001): Konzept der Funktionalstile im Spiegel der tendenze zur Nominalisierung. U: <i>Perspektiven auf Stil</i> . Hrsg. von Eva-Maria Jakobs und Annely Rothkegel. Reihe Germanistische Linguistik 226. Tübingen, 351–359. Große, Rudolf (1993): Zur Frage nach den Entwicklungstendenzen der deutschen Gegenwartssprache. U: Deutsch als Fremdsprache 1, 4–10. Günzher, Susanne (2002): Konnektoren im gesprochenen Deutsch – Normverstoß oder funktionale Differenzierung. U: Deutsch als Fremdsprache 2, 67–74. Hennig, M. (1998): Tempus – gesprochene und geschriebene Welt? U: Deutsch als Fremdsprache 4, 227–232. Heringer, H.-J. / Samson, G. / Kaufmann, M. / Bader, W. (Hrsg.) (1994): Tendenzen der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen: Niemayer.												

Küper, Christoph (1991): Geht die Nebensatzstellung im Deutschen verloren? Zur pragmatischen Funktion der Wortstellung in Haupt- und Nebensätzen. U: Deutsche Sprache 19, 133–158.

Pasch, R. (1997): *weil* mit Hauptsatz – Kuckucksei im *denn*-Satz. U: Deutsche Sprache 3, 252–271.

Schäfer, Werner (2002): Von Handys und Erbe. Zur Diskussion um Anglizismen im heutigen Deutsch. U: Deutsch als Fremdsprache 2, 75–81.

Stickel, G. (Hrsg.) (1990): Deutsche Gegenwartssprache. Tendenzen und Perspektiven. (= IDS-Jahrbuch 1989), Berlin / New York.

Thurmair, Maria (2002): Standardnorm und Abweichungen. Entwicklungstendenzen unter dem Einfluss der gesprochenen Sprache. U: Deutsch als Fremdsprache 1, 3–8.

Wegener, H. (1993): *weil* – das hat seinen Grund. Zur Verbstellung in Kausalsätzen mit *weil* im gegenwärtigen Deutsch. U: Deutsche Sprache 4, 289–305.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Braun, Dieter (Hrsg.) (1979): Deutsche Gegenwartssprache. Entwicklungen. Entwürfe, Diskussionen. München.

Glück, Helmut / Sauer, W. W. (1997): *Gegenwartsdeutsch*. Stuttgart.

Samel, Ingrid (1995): *Einführung in die feministische Sprachwissenschaft*. Berlin.

Stedje, Astrid (2000): *Deutsche Sprache gestern und heute*. München.

Stickel, Gerhard (Hrsg.) (2001): *Neues und Fremdes im deutschen Wortschatz. Aktueller lexikalischer Wandel* (= IDS-Jahrbuch 2001), Berlin / New York.

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

Ispit se polaže usmeno. U konačnu ocjenu ulazi i ocjena domaćeg rada.

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:

Studenti referiraju o pročitanoj zadanoj literaturi nakon čega slijedi diskusija. Osim referata, studenti pišu po jedan domaći rad koji može biti istraživačke naravi ili prikaz neke opsežne lingvističke publikacije.

PREDMET: Jezična prošlost u sadašnjosti				STATUS: IZBORNI			
NASTAVNIK: izv. prof. dr. sc. Milica Lukić							
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: hrvatski				STUPANJ: DOKTORSKI		PREDMETNI KOD: PSJ304	
TIP NASTAVE	TRAJANJE NASTAVE		SATNICA				
seminari (S)	SEMESTARA	TJE- DANA	U SEMESTRU				
			P	S	R	K	UKUPNO
	1	10		1			10
ECTS BODOVI: 4 Pohađanje nastave, seminarski rad, pismeni i usmeni ispit							
PREDUVJETI:							
SADRŽAJI I CILJEVI PREDMETA:							
<ul style="list-style-type: none"> - Jezična srodnost - Tipologija i kronologija glasovnih promjena - Metoda unutarnje rekonstrukcije - Praslavenski jezik – ishodište slavenskih jezika - Neke općeslavenske glasovne promjene - Pojednostavnjivanje sklonidbenog sustava - Kunjugacija u povijesnome razvoju - Teme iz povijesne sintakse 							
POPIS LITERATURE							
POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:							
Brozović, Dalibor, O mjestu praslavenskoga jezika u indoeuropskome jezičnom svijetu, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru 21-22: 5-14.							
Mihaljević, Milan, Slavenska poredbena gramatika, I. dio: Uvod i fonologija, Školska knjiga, Zagreb, 2002.							
Jurišić, Blaž, Nacrt hrvatske slovnice, Glasovi i oblici u povijesnom razvoju, Matica hrvatska, Zagreb, 1992, pretisak izd. iz 1944.							
POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:							
Beekes, Robert, S. P., Comparative Indo-European Linguistics: An Introduktion. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company							
Ivšić, stjepan, Slavenska poredbena gramatika, Školska knjiga, Zagreb 1970.							
NAČIN POLAGANJA ISPITA:							
Pismeni i usmeni ispit, seminarski rad							
NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:							
Anonimna anketa studenata na kraju semestra, procjena uspješnosti i prolaznosti na ispitu.							

MODUL: JEZIK I POJEDINAC				STATUS: IZBORNI			
PREDMET: Kognitivna lingvistika i jezik između pojedinca i zajednice							
NASTAVNIK: prof. dr. sc. Mario Brdar – doc. dr. sc. Rita Brdar-Szabo							
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: hrvatski, engleski, njemački				STUPANJ: DOKTORSKI STUDIJ		PREDMETNI KOD: PSJ305	
TIP NASTAVE	TRAJANJE NASTAVE		SATNICA				
predavanja (P) seminari (S)	SEMESTARA	TJE- DANA	U SEMESTRU				
			P	S	R	K	UKUPNO
	1	10	5	5			10
ECTS BODOVI: 4 (aktivno sudjelovanje u nastavi: sustavno praćenje preporučene literature, vlastiti prinos raspravi, izvršavanje postavljenih zadataka, seminarski rad i vođenje rasprave o odabranoj temi)							
PREDUVJETI:							
SADRŽAJI I CILJEVI: Kolegij započinje naznačivanjem općeg konteksta unutar kojega valja tumačiti pojavu i razvoj kognitivno-lingvističkog pokreta. Detaljno se razrađuju tri glavne točke po kojima se kognitivna lingvistika razlikuje od ostalih modela: <ul style="list-style-type: none"> • status pravila u jeziku i jezičnom opisu; • motivacija – tvrdi se da jezična sposobnost nije neovisna od drugih sposobnosti već je dio općih sposobnosti, da dijeli s njima kognitivne resurse te je tako jezik motiviran činjenicom ljudske egzistencije; • temeljni elementi u spoznaji i jeziku – polazi se od toga da su konceptualni entiteti i njihovi sastavni dijelovi u međusobnoj interakciji na načine koji imaju ključnu ulogu u oblikovanju jezičnih struktura. <p>Glavni je cilj kolegija pokazati da je kognitivna lingvistika kao model otvorena za interdisciplinarnost, ali isto tako i model unutar kojega se iznimno lako može ustanoviti veza teorije, opisa i primjene.</p>							
POPIS LITERATURE POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA: Croft, William, Alan D. Cruse (2004). Cognitive Linguistics. Cambridge: Cambridge University Press. Dirven, René, Marjolijn Verspoor (1998). Cognitive Exploration of Language and Linguistics. (Cognitive Linguistics in Practice 1). Amsterdam - Philadelphia John Benjamins. POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA: Lee, David (2001). Cognitive Linguistics. An Introduction. Oxford: Oxford University Press. Taylor, John R. (2002). Cognitive Grammar. (Oxford Textbooks in Linguistics). Oxford: Oxford University Press. Pörings, Ralf, Ulrich Schmitz, Hrsgg. (1999). Sprache und Sprachwissenschaft. Eine kognitiv orientierte Einführung. (Narr Studienbücher). Tübingen: Gunter Narr Verlag. Žic-Fuchs, Milena (1991). Znanje o jeziku i znanje o svijetu. Semantička analiza glagola kretanja u engleskom jeziku. (Biblioteka SOL 3). Zagreb: Filozofski fakultet, Odsjek za opću lingvistiku i orijentalne studije.							
NAČIN POLAGANJA ISPITA: Završna ocjena temelji se na usmenom ispitu/sudjelovanju u raspravama i seminarskom radu.							

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:
Putem anketa, praćenjem postotka prolaznosti studenata

PREDMET: Teorije usvajanja i učenja jezika				STATUS: izborni			
NASTAVNIK: izv. prof. dr. sc. Višnja Pavičić Takač							
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: hrvatski			STUPANJ: doktorski studij			PREDMETNI KOD: PSJ306	
TIP NASTAVE	TRAJANJE NASTAVE		SATNICA				
predavanja (P) seminari (S)	SEMESTARA	TJE- DANA	U SEMESTRU				
			P	S	R	K	UKUPNO
	1	10	4	6			10
ECTS BODOVI: 4 pohađanje nastave, aktivno sudjelovanje u nastavi na temelju sustavnog praćenja preporučene literature, sudjelovanje u diskusijama na satu, položen ispit)							
PREDUVJETI:							
SADRŽAJI I CILJEVI MODULA/PREDMETA:							
<p>Kolegij obuhvaća formalne, funkcionalne i interakcijske teorije i modele usvajanja prvog i drugog jezika (od bihevizma do suvremene kognitivne znanosti).</p> <p>Sadržaj kolegija uključuje sljedeće teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usvajanje prvog jezika - lingvističke univerzalnosti - Univerzalna gramatika - uloga <i>inputa</i> i interakcije u usvajanju jezika - teorija akulturacije/pidginizacije - modeli usvajanja jezika - razvoj i analiza međujezika - učenje jezika kao kognitivni proces - razvoj dvojezičnosti - nejezični utjecaji na razvoj jezika. <p>Cilj je kolegija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razviti razumijevanje načela usvajanja jezika kao razvojnog procesa; - potaknuti studente na razvijanje kritičkog razumijevanja složenosti procesa usvajanja, obrade i uporabe jezika; - potaknuti studente na kritičko promišljanje sličnosti i razlika između usvajanja prvog i drugog, tj. stranog jezika. 							
POPIS LITERATURE							
POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:							
McLaughlin, Barry (1987) <i>Theories of Second-Language Learning</i> . Arnold.							
Mitchel, R. & F. Myles (1998) <i>Second Language Learning Theories</i> . Arnold Publishers.							
POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:							
Gass, Susan M. & Larry Selinker (2001) <i>Second Language Acquisition: An Introductory Course</i> . USA: Lawrence Erlbaum Associates.							
Ellis, Rod (1994). <i>The Study of Second Language Acquisition</i> . Oxford: Oxford University Press.							
Ellis, Rod (2000) <i>Instructed Second Language Acquisition</i> . Oxford, UK and Cambridge USA: Blackwell.							
Hamers, J. & M. Blanc (2000) <i>Bilinguality and Bilingualism</i> . Cambridge: Cambridge University Press.							
Kaplan, R.B. (ed.) (2002) <i>The Oxford Handbook of Applied Linguistics</i> . Oxford: Oxford University Press.							
Robinson, Peter (ed.) (2001) <i>Cognition and Second Language Instruction</i> . Cambridge: Cambridge University Press.							

Singleton, D. & L. Ryan (2004) Language Acquisition: The Age Factor. Multilingual Matters Ltd.

Skehan, Peter (2000) A Cognitive Approach to Language Learning. Oxford: OUP

Članci iz časopisa

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

Usmeni ispit i seminarski rad.

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:

Provođenje anonimne ankete sa studentima po završetku kolegija, analiza prolaznosti i uspjeha na ispitu.

PREDMET: Strukturalizam i kognitivna lingvistika				STATUS: izborni			
NASTAVNIK: doc. dr. sc. Tanja Građečak Erdeljić							
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: hrvatski				STUPANJ: doktorski studij		PREDMETNI KOD: PSJ307	
TIP NASTAVE	TRAJANJE NASTAVE		SATNICA				
predavanja (P) seminari (S)	SEMESTARA	TJE- DANA	U SEMESTRU				
			P	S	R	K	UKUPNO
	1	10	6	4			10
ECTS BODOVI: 4							
PREDUVJETI:							
SADRŽAJI I CILJEVI PREDMETA: Cilj je kolegija upoznati studente s temeljnim sličnostima i s poveznicama, ali i razlikama, između strukturalističkih pristupa jeziku i osnovnih postavki kognitivne lingvistike. Posebno će se obrađivati pojmovi kategorija i to na planu leksika, ali i na planu gramatike, to jest morfologije i sintakse. Pozornost će posvetiti i odnosu značenja i gramatičkih pojavnosti, to jest odnosu sintagmatske i paradigmatičke razine, odnosno semantičkih i simboličkih struktura – točnije strukturalističkom odnosno kognitivnolingvističkom pristupu toj problematici.							
POPIS LITERATURE POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA: Lakoff, G. (1987) <i>Women, Fire and Dangerous Things, What Categories Reveal about the Mind</i> . Chicago: The University of Chicago Press. Langacker, R.W. (1987) <i>Foundations of Cognitive Grammar: Theoretical Prerequisites</i> . Stanford University Press. Langacker, R.W. (1987) <i>Foundations of Cognitive Grammar: Descriptive Application</i> . Stanford University Press. Saussure, F. (2000) <i>Tečaj opće lingvistike</i> . ArtTrezor naklada, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje. Taylor, J.R. (2002) <i>Cognitive Grammar</i> . Oxford: Oxford University Press. POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA: Baldinger, K. (1980) <i>Semantic Theory – Towards a Modern Semantics</i> , Basic Blackwell, Oxford. Egli, Pause, Schwarze, Stechow & Wienald (eds.) (1995) <i>Lexical Knowledge and Organization of Language</i> . John Benjamins Publishing Company. Fauconnier, G. (1999) <i>Mappings in Thought and Language</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Geckeler, H. (1971) <i>Strukturelle Semantik und Wortfeldtheorie</i> . München: Fink. Greimas, A.J. (1965) <i>La sémantique Structurale</i> . Paris: Larousse. Handke, J. (1995) <i>The Structure of the Lexicon, Human versus Machine</i> , Mouton de Gruyter. Langacker, R.W. (1991) <i>Concept, Image and Symbol, The Cognitive Basis of Grammar</i> . Mouton de Gruyter. Langacker, R.W. (2000) <i>Grammar and Conceptualization (Cognitive Linguistics Research)</i> . Berlin/New York: Mouton de Gruyter. Lyons, J. (1963) <i>Structural Semantics</i> . Oxford: Blackwell. Martinet, A. (1960) <i>Éléments de Linguistique Générale</i> . Paris: Colin. Ogden, C.K. & I.A. Richards (1923) <i>The Meaning of Meaning</i> . London: Routledge & Kegan Paul. Taylor, J.R. (1995) <i>Linguistic Categorization. Prototypes in Linguistic Theory</i> . Oxford: Clarendon Press.							

Žic Fuchs, M. (1991) *Znanje o jeziku i znanje o svijetu*. Biblioteka SOL. Zagreb: Filozofski fakultet.

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

pismeni ispit

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:

Anketa među studentima i drugi oblici povratne informacije (npr. individualne konzultacije, komentari na satu).

PREDMET: Modularne teorije jezika							STATUS: IZBORNI					
NASTAVNIK: izv. prof. dr. sc. Branko Kuna												
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: hrvatski				STUPANJ:				PREDMETNI KOD: PSJ308				
TIP NASTAVE		TRAJANJE NASTAVE		SATNICA								
predavanja (P)	SEMESTARA	TJE- DANA	TJEDNO					U SEMESTRU				
			P	S	R	K	UK	P	S	R	K	UK
	1	10	1				1	10				10
ECTS BODOVI:												
PREDUVJETI: POLOŽEN ISPIT IZ PREDMETA TEMELJNE LINGVISTIČKE DISCIPLINE												
SADRŽAJI I CILJEVI PREDMETA:												
<p>Cilj je kolegija upoznavanje studenata s osnovnim pojmovima i postupcima najnovije generativne teorije, <i>minimalističkoga programa</i>. Studenti se upoznaju s ustrojem prikaznih razina (fonetske i logičke forme) i s djelovanjem računskog sustava koji ih povezuje. Teme koje se obrađuju jesu: 1. unutarnja struktura sintaktičkih skupina, načini njezina prikazivanja i opisa (operacija <i>spoji</i> i pojmovi: derivacija, nadređenost, podređenost, komanda), 2. transformacijska sastavnica (uloga i način djelovanja transformacija, tj. operacija <i>pomakni</i> i <i>privuci</i> i načela koja njima upravljaju: <i>načelo pune interpretacije</i>, <i>uvjet najkraće spone</i>, <i>uvjet posljednjega utočišta</i> i sl.), 3. funkcionalne kategorije i njihova uloga u derivaciji (provjera obilježja), 4. struktura glagolskih i imenskih skupina (DP-hipoteza, hipoteza da je subjekt unutar VP i ovojnička struktura). Kolegij je zamišljen tako da se ne samo govori o minimalističkom pristupu, već da se nauči i kako minimalisti pri opisu postupaju, a ujedno i da se problematiziraju različite sintaktičke pojave u hrvatskom jeziku o kojima se u kroatistici dosad malo govorilo ili uopće nisu bile u žarištu zanimanja kroatista.</p>												
POPIS LITERATURE												
POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:												
Adger, D. 2003. <i>Core Syntax: A Minimalist Approach</i> . Oxford: Oxford University Press.												
Chomsky, N. 1995. <i>The Minimalist Program</i> . Cambridge, MA: The MIT Press.												
Lasnik, H., J. Uriagereka & C. Boeckx. 2005. <i>A Course in Minimalist Syntax</i> . Oxford: Blackwell.												
Mihaljević, M. 1998. <i>Generativna sintaksa i semantika</i> . Zagreb: HFD.												
Mihaljević, M. 2005. <i>Minimalistička sintaksa</i> . Skripta za studente.												
Randall, H. 2003. <i>Minimalist Syntax</i> . London: Blackwell.												
Ouhalla, J. 1999. <i>Introducing Transformational Grammar: From Principles and Parameters to Minimalism</i> . London: Edward Arnold Publishers. (2 izdanje)												
Radford, A. 1997. <i>Syntax: A Minimalist Introduction</i> . Cambridge: Cambridge University Press.												
Radford, A. 2004. <i>Minimalist Syntax: Exploring the Structure of English</i> . Cambridge: Cambridge University Press.												
Uriagereka, J. 1998. <i>Rhyme and Reason: An Introduction to Minimalist Syntax</i> . Cambridge, MA: MIT Press.												
POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:												
Birtić, M. 2004. <i>Argumentna struktura imenskih riječi</i> . Doktorska disertacija. Zagreb: Filozofski fakultet.												
Grimshaw, J. 1990. <i>Argument Structure</i> . Cambridge, MA: MIT Press.												
Hale, K. & S. J. Keyser, (eds.). 1993. <i>The View from Building 20</i> . Cambridge, MA: MIT Press.												
Kayne, R. 1994. <i>The Antisymmetry of Syntax</i> . Cambridge, MA: MIT Press.												
Larson, R. 1988. On the Double Objects Construction. <i>Linguistic Inquiry</i> 19: 335-391.												
Lasnik, H. 1995. Case and Expletives Revisited: On Greed and Other Human Failings. <i>Linguistic Inquiry</i> 26: 615-633.												

Lasnik, H. 1999. *Minimalist Analysis*. Oxford: Blackwell.
Mihaljević, M. 2002. Minimalistički opis konstituentne strukture glagolskih skupina. *Riječki filološki dani* 4: 263-276.
Mihaljević, M. 2005. O subjektnim rečenicama uz obezličene glagole. I. Pranjković, (ur.). *Od fonetike do etike: Zbornik o sedamdesetogodišnjici prof. dr. Josipa Silića*. Zagreb: Disput, 199-206.
Williams, E. 1994. *Thematic Structure in Syntax*. Cambridge, MA: MIT Press.

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

Pismeno i usmeno.

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:

Anketiranje studenata, uspješnost u studiranju. Praćenje ciljeva doktorskoga programa.

MODUL: JEZIK U PROSTORU				STATUS: izborni			
PREDMET: Dijalektologija kao lingvistička disciplina							
NASTAVNIK: prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić							
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: hrvatski			STUPANJ: doktorski studij			PREDMETNI KOD: PSJ401	
TIP NASTAVE	TRAJANJE NASTAVE		SATNICA				
seminari (S)	SEMESTARA	TJE- DANA	U SEMESTRU				
			P	S	R	K	UKUPNO
	1	10		10			10
ECTS BODOVI: 4 seminarski rad - opis jednoga mjesnoga govora, pohađanje nastave							
PREDUVJETI: propisan broj bodova iz prethodnoga semestra							
SADRŽAJI I CILJEVI MODULA/PREDMETA:							
SADRŽAJI							
<p>Dijalektologija kao lingvistička disciplina. Dijalektologija u europskim jezicima i dijalektologija u hrvatskom jeziku. Odnos dijalekta i standarda. Hrvatski standardni jezik i dijalekti - povijesni tijek razvoja. Troplet triju hrvatskih narječja u hrvatskom standardnom jeziku.</p> <p>Sustav organskih jezika i sustav standardnoga jezika. Sličnosti i razlike unutar dijalekata. Dijalekti kao jezični sustavi.</p> <p>Dijalektologija i sinkronija; dijalektologija i dijakronija. Međudijalektna prožimanja - zakonitosti. Terenski rad i dijalektologija. Zemljopis i dijalektologija. Etnologija i dijalektologija. Kultura i dijalektologija.</p> <p>Terenska istraživanja i metodologija obradbe prikupljene građe. Naglasni sustav kao temelj hrvatskoga dijalektološkoga istraživanja.</p>							
CILJEVI							
<p>Razviti spoznaju da su dijalekti jezici koji umiru i koje valja dobrim opisom sačuvati za znanost. Upoznati studente s ulogom triju hrvatskih narječja u standardizaciji - svaki od njih u prošlosti je bio književni jezik uz elemente ostalih dvaju. Upoznati zakonitosti hrvatske standardizacije koja svoje temelje nalazi u hrvatskim narječjima i njihovu prožimanju.</p>							
POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:							
<p>Milan Moguš: O problemima naše povijesne dijalektologije, Hrvatski dijalektološki zbornik br. 9, Zagreb 1995., 11-23.</p> <p>Dalibor Brozović: Narječja hrvatskoga jezika, Hrvatski leksikon br. 2, Naklada leksikon i Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 1997. (3 Str.)</p> <p>Milan Moguš: Čakavsko narječje, Školska knjiga, Zagreb 1977.</p> <p>Josip Lisac: Hrvatska dijalektologija 1. Hrvatski dijalekti i govori štokavskoga narječja i hrvatski govori torlačkog narječja, Golden marketing i Tehnička knjiga, Zagreb 2003., 15-125.</p>							
POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:							
<p>Milan Moguš: Senjski rječnik, HAZU, Matica hrvatska Senj, Zagreb-Senj, 2002.</p> <p>Milan Moguš: Čakavština opatijskog krasa, Radovi zavoda za slavensku filologiju Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, sv. 17, Zagreb 1982., 1-14.</p> <p>Milan Moguš: Akcent glagola u ličkih čakavaca, Makedonski jezik, Skopje 1982., 527-531.</p> <p>Milan Moguš: Dijalektološki povratak brseču, Filologija 20/21, Zagreb 1992/93., 313-321.</p> <p>Iva Lukežić, Marija Turk: Govori otoka Krka, Libellus, Crikvenica 1998.</p> <p>Janneke Kalsbeek: The Čakavian Dialekt off Orbanici near Žminj inn Istria, Amsterdam-Atlanta, Ga 1998.</p> <p>Iva Lukežić: Čakavski ikavsko-ekavski dijalekt, Izdavački centar, Rijeka 1990.</p>							

Silvana Vranić: Govori sjeverozapadnoga makrosustava na otoku Pagu, 1. Fonologija, Matica Hrvatska, Rijeka 2002.

Nada Peršić: Govor kršana, Graftrade, Rijeka 2002.

Mijo Lončarić: Kajkavsko narječje, Školska Knjiga, Zagreb 1996.

A. Šojat, V. Barac-Grum, I. Kalinski, M. Lončarić, V. Zečević: Zagrebački kaj, Zagreb 1998.

Ljiljana Kolenić: Slavonski dijalekt, Croatica, Zagreb 1997., 101-117.

Šokačka rič 1. Zbornik radova sa Znanstvenoga skupa slavonski dijalekt, 2003.

Časopis Hrvatski dijalektološki zbornik, Svi brojevi

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

Seminarski rad: opis jednoga mjesnoga govora što uključuje terenski rad i poznavanje literature.

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:

Anketiranje studenata, uspješnost u studiranju. Praćenje ciljeva doktorskoga programa.

PREDMET: Jezici u dodiru							STATUS: izborni					
NASTAVNIK: izv. prof. dr. sc. Tomislav Talanga												
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: hrvatski				STUPANJ: doktorski studij				PREDMETNI KOD: PSJ402				
TIP NASTAVE		TRAJANJE NASTAVE		SATNICA								
Seminar (S)	SEMESTARA	TJE- DANA	TJEDNO					U SEMESTRU				
			P	S	V	K	UK	P	S	V	K	UK
	1	10		1			1		10			10
ECTS BODOVI: 4												
PREDUVJETI:												
SADRŽAJ I CILJEVI PREDMETA: Seminar ima za cilj da upozna studente s jezičnim pojavama nastalim kao posljedica međujezičnog djelovanja jezika u kontaktu. Sadržajem su obuhvaćene sljedeće teme: 1. Povijesni pregled jezičnog posuđivanja 2. Bilingvizam i jezično posuđivanje 3. Fonološki, morfološki i semantički aspekt jezičnog posuđivanja 4. Njemačke posuđenice u hrvatskom jeziku s posebnim osvrtom na osječki govor 5. Tragovi jezika u dodiru u osječkom njemačkom narječju												
POPIS LITERATURE POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA: Binder, Theo (2005): Njemačke posuđenice u hrvatskom govoru Osijeka. Zagreb. Filipović, Rudolf (1971): Kontakti jezika u teoriji i praksi. Zagreb, 91–142 (Jezici u kontaktu i jezično posuđivanje) Filipović, Rudolf (1986): Teorija jezika u kontaktu. Zagreb. Petrović, Velimir (2003): Međujezični kontakti na primjeru esekerskog narječja. U: Književna revija 3, 123–138. POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA: Baumann, Katharina (2002): Entwicklungen beim Gebrauch von Anglizismen in Werbetexten aus Ost- und Westdeutschland. U: Deutsch als Fremdsprache 3, 138–143. Ivir, Vladimir, Damir Kalogjera, eds. (1991). Languages in Contact and Contrast. Essays in Contact Linguistics. (Trends in Linguistics. Studies and Monographs 54.) Berlin - New York: Mouton de Gruyter. Petrović, Velimir (2001): Kroatische Einflüsse im Essekerischen. U: Petrović, Velimir (Hrsg.): Essekerisch. Das Osijeker Deutsch. Wien, 109–126. Schäfer, Werner (2002): Von Handys und Erbes. Zur Diskussion um Anglizismen im heutigen Deutsch. U: Deutsch als Fremdsprache 2, 75–81. Viereck, Wolfgang, Wolf-Dietrich Bald, eds. (1986). English in Contact with Other Languages. Studies in Honour of Broder Carstensen on the Occasion of His 60th Birthday. Budapest: Akadémiai Kiadó. Wild, Katharina (2001): Ungarische Elemente in der Lexik des Essekerischen. U: Petrović, Velimir (Hrsg.), 99–108. Žepić, Stanko (2001): Das Vokabular des Essekerischen. U: Petrović, Velimir (Hrsg.), 79–98.												
NAČIN POLAGANJA ISPITA: Ispit se polaže usmeno.												
NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA: Na seminaru studenti referiraju (pismeno ili usmeno) o pročitanoj zadanoj literaturi, nakon čega slijedi diskusija. Teorijske tvrdnje i rezultate tuđih istraživanja studenti provjeravaju na primjerima stranih elemenata u materinjem i/ili stranom jeziku kojim vladaju. Aktivnost studenata u nastavi i njihov doprinos njezinoj uspješnosti utječu na vrednovanje rezultata pokazanih na ispitu.												

PREDMET: Njemačko-hrvatski dodiri							STATUS: izborni					
NASTAVNIK: izv. prof. dr. sc. Tomislav Talanga												
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: njemački				STUPANJ: doktorski studij lingvistike				PREDMETNI KOD: PSJ403				
TIP NASTAVE		TRAJANJE NASTAVE		SATNICA								
seminar (S)	SEMESTARA	TJE- DANA	TJEDNO					U SEMESTRU				
			P	S	V	K	UK	P	S	V	K	UK
	1	10		1			1		10			10
ECTS BODOVI: 4												
PREDUVJETI:												
SADRŽAJI I CILJEVI PREDMETA: Seminar se bavi njemačko-hrvatskim jezičnim dodirima koji traju već od dolaska Hrvata koncem 7. stoljeća u svoju sadašnju domovinu. Tematizacija: 1. Opća kulturno-povijesna geneza njem.-hrv. jez. dodira. 2. Različit intenzitet utjecaja njem. jezika u pojedinim hrv. regijama. 3. Različiti načini i sadržaji posudbe (usmeni jezik-pisani jezik, narodni jezik-knjiž. jezik, Austrija-Njemačka) 4. Ostali jezici kao posrednici njem. jezičnog blaga (osobito mađarski). 5. Povijesno-kulturni kontekst hrvatsko-austrijskih veza. 6. Leksičke posuđenice. 7. Ostali oblici posudbe (frazelogizmi, tvorbeni morfemi). 8. Glasovna prilagodba njem. posuđenica u hrv. jeziku. 9. Neologizmi od pojedinih njem. posuđenica (Farbe-farba –farbati, Flasche-flaša-flaširati). 10. Njemački kao uzor u stvaranju hrvatskoga znanstvenog nazivlja i pojava čistunstva u nas koncem 19. st. (B.Šulek). 11. Prevedenice, prekovanice, posuđeno značenje iz njem jezika. 12. Njemački kao posrednik francuskih i engleskih riječi u hrv. jeziku.												
POPIS LITERATURE POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA: Filipović, Rudolf (1986). <i>Teorija jezika u kontaktu</i> . Zagreb POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA: Babić, S., <i>Njemačke posuđenice u hrvatskom književnom jeziku</i> , u: Hrvatska jezikoslovna čitanka, Zagreb 1990. Glovacki- Bernardi, Zrinjka (1997). <i>Deutsche Lehnwörter in der Stadtsprache von Zagreb</i> , Frankfurt etc. Lang Kessler, Wolfgang (1986). Aus der Dominanz in die Marginalität. Die deutsche Sprache in Kroatien im 19. Jahrhundert. U: Deutsche Ostkunde 32: 67 – 79. Muhvić-Dimanovski (1996) , Vesna: <i>Njemački kao jezik posrednik pri posuđivanju iz engleskoga u hrvatski</i> , Suvremena lingvistika 41/42, Zagreb, 457-464. Muhvić-Dimanovski (1992), V.: <i>Prevedenice – jedan oblik neologizama</i> , Rad HAZU – knj. 446, Zagreb, 93-205 Pederin, Ivan (1995). Nijemci i Austrijanci u kulturi dalmatinske Hrvatske. U: VDG Jahrbuch, Znanstveni skup: <i>Nijemci i Austrijanci u hrvatskom kulturnom krugu</i> . 15 – 21. Piškorec, Velimir (1997). Deutsches Lehngut in der kajkaviosch- kroatischen Mundart von Đurđevac in Kroatien, Frankfurt etc. : Lang Rammelmeyer, Matthias (1975). <i>Die deutschen Lehnübersetzungen im Serbokroatischen. Beiträge zur Lexikologie und Wortbildung</i> . Franz Steiner Verlag GmbH, Wiesbaden,. Rešetar, Milan (1995). Stari Dubrovnik i njemački svijet. U: VDG Jahrbuch, Znanstveni skup <i>Nijemci i Austrijanci u hrvatskom kulturnom krugu</i> “: 101 – 105. Schneeweis, Edmund (1960). <i>Die deutschen Lehnwörter im Serbokroatischen in kulturgeschichtlicher Sicht</i> . Walter de Gryter-Co., Berlin. Striedter-Temps, Hildegard (1958). <i>Deutsche Lehnwörter im Serbokroatischen</i> . Slavistische Veröffentlichungen, Band 18, Berlin Otto Herrassowitz, Wiesbaden.												

Talanga, Tomislav (2002). *Pučka etimologija među nekim njemačkim posuđenicama*. Jezikoslovlje 3.1-2. 193-216. Osijek 2002.

Turk, M. (1995). *Njemačke primljenice u hrvatskom jeziku*, u: Nemzetközi Szlavisztikai Napok, Szombathely, 183-193.

Žepić, Stanko (1996). *Austrijski njemački u Hrvatskoj*. Đurđevečki zbornik: 309 – 319.

Žepić, Stanko (2002). *Zur Geschichte der deutschen Sprache in Kroatien*. Zagreb: Zagreber germanistische Beiträge 11: 209 – 227

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

Seminarski rad za koji je poželjno da se napiše za trajanja kolegija i da se eventualno referira.

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:

Studenti referiraju o pročitanoj zadanoj literaturi nakon čega slijedi diskusija. Osim referata studenti pišu i seminarski rad (10-12 str.) koji može biti istraživačke naravi ili prikaz neke opsežne publikacije.

PREDMET: Kontrastivna lingvistika				STATUS: izborni			
NASTAVNIK: doc. dr. sc. Gabrijela Buljan							
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: hrvatski				STUPANJ: doktorski studij		PREDMETNI KOD: PSJ404	
TIP NASTAVE	TRAJANJE NASTAVE		SATNICA				
predavanja (P) seminari (S)	SEMESTARA	TJE- DANA	U SEMESTRU				
			P	S	R	K	UKUPNO
	1	10	5	5			10
ECTS BODOVI: 4							
PREDUVJETI:							
SADRŽAJI I CILJEVI: U okviru kolegija obradit će se sljedeći tematski krugovi: <ul style="list-style-type: none"> • kontrastivna analiza kao grana primijenjene lingvistike • vertikalna i horizontalna kontrastivna analiza • kontrastivna analiza kao osnova tipološke karakterizacije jezika • leksička i sintaktička kontrastivna analiza • kontrastivna analiza pojedinih konstrukcija: <ul style="list-style-type: none"> • relativne rečenice • pasiv • gramatičke relacije • pridruživanje gramatičkih relacija semantičkim ulogama 							
POPIS LITERATURE POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA: Fisiak, Jacek, ed. (1984). Contrastive Linguistics. Prospects and Problems. (Trends in Linguistics, Studies and Monographs 22). Berlin - New York - Amsterdam: Mouton Publishers. Ivir, Vladimir, Damir Kalogjera, eds. (1991). Languages in Contact and Contrast. Essays in Contact Linguistics. (Trends in Linguistics. Studies and Monographs 54.) Berlin - New York: Mouton de Gruyter. Hawkins, John A. (1986). A Contrastive Typology of English and German: Unifying the Contrasts. London: Croom Helm. James, Carl (1980). Contrastive Analysis. London: Longman. Mair, Christian, Manfred Markus, eds. (1992). New Departures in Contrastive Linguistics. – Neue Ansätze in der Kontrastiven Linguistik. Proceedings of the Conference Held at the Leopold-Franzens-University of Innsbruck, Austria, 10-12 May 1991. Volume 2. (Innsbrucker Beiträge zur Kulturwissenschaft. Anglistische Reihe 5). Innsbruck: Verlag des Instituts für Sprachwissenschaft.							
POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA: Auwera, Johan van der, Dubravko Kučanda (1985). "Pronoun of conjunction - the Serbo-Croatian invariant relativizer <i>što</i> ."Linguistics 23: 917-962. Filipović, Rudolf, ed. (1985). Chapters in Serbo-Croatian English Contrastive Grammar. Zagreb: Institute of Linguistics, Faculty of Philosophy, 9-36. Fisiak, Jacek, ed. (1981). Contrastive Linguistics and the Language Teacher. Oxford: Pergamon Press. Fisiak, Jacek, ed. (1990). Further Insights into Contrastive Analysis. (Linguistic and Literary Studies in Eastern Europe 30). Amsterdam – Philadelphia: John Benjamins.							

Kučanda, Dubravko (1982). "Kontrastivna analiza padeža u hrvatskom ili srpskom i engleskom jeziku i izbor lingvističkog modela." Kontrastivna analiza i nastava stranih jezika. Beograd: Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije, 79-85.

Kučanda, Dubravko (1989). "Da li kontrastivna analiza treba biti samo potrošač postojećih opisa kontrastiranih jezika?" Štrukelj, Inka, ur. (1989). Uporabno jezikoslovje. Ljubljana: Zveza društev za uporabno jezikoslovje Jugoslavije, 622-627.

Kučanda, Dubravko (1998). "Is dative subject a viable syntactic notion?" Suvremena lingvistika (45-46) 24.1-2: 3-16.

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:

Anketiranje studenata, uspješnost u studiranju. Praćenje ciljeva doktorskoga programa.

MODUL: JEZIK I DRUŠTVO				STATUS: izborni			
PREDMET: Jezik i kultura							
NASTAVNIK: prof. dr. sc. Zoltán Kövecses							
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: engleski			STUPANJ: doktorski studij			PREDMETNI KOD: PSJ405	
TIP NASTAVE	TRAJANJE NASTAVE		SATNICA				
predavanja (P)	SEMESTARA	TJE- DANA	U SEMESTRU				
			P	S	R	K	UKUPNO
	1	10	10				10
ECTS BODOVI: 4							
PREDUVJETI:							
SADRŽAJI I CILJEVI PREDMETA: U okviru kolegija ispituje se problem proučavanja značenja u jeziku i kulturi. Posebice se obraća pozornost temeljnim kognitivnim procesima: kategorizaciji, uokvirivanju, metonimiji, metafori, predodžbenim shemama, liku i pozadini, perspektivi, mentalnim prostorima, konceptulanoj integraciji i sl. Istražuju se mogućnosti koje ti procesi stvaraju unutar raznih društvenih pojava, uključujući politiku, književnost, prevođenje, varijacije unutar kulture te međukulturne razlike, emocije, likovnu umjetnost, materijalnu kulturu, itd. Zaključuje se razmatranjem filozofskih implikacija ovog pristupa kulturi.							
POPIS LITERATURE POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA: Kövecses, Zoltán (2005). <i>Metaphor in Culture. Universality and Variation</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Kövecses, Zoltán (In preparation). <i>Language, Mind, and Culture. A Cognitive Introduction</i> . Oxford University Press. Kövecses, Zoltán (2002). <i>Metaphor: A Practical Introduction</i> . Oxford – New York: Oxford University Press. POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA: Hoijer, H. (1954). <i>Language and culture</i> . University of Chicago Press, Chicago. Hoijer, H. (1964). <i>Language in culture and society: a reader in linguistics and anthropology</i> . (D. H. Hymes ed.), Harper & Row, New York. Kövecses, Zoltán (1999). "Metaphor: Does it constitute or reflect cultural models?" Gibbs, Raymond W., Jr., Gerard J. Steen, eds. (1999). <i>Metaphor in Cognitive Linguistics. Selected Papers from the 5th International Cognitive Linguistics Conference, Amsterdam, July 1997</i> . (Amsterdam Studies in the Theory and History of Linguistic Science. Series IV. Current Issues in Linguistic Theory 175). Amsterdam - Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 167-188.							
NAČIN POLAGANJA ISPITA: Pismeni ispit							
NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA: Anketa među studentima i drugi oblici povratne informacije (npr. individualne konzultacije, komentari na satu).							

PREDMET: Sociolingvistika				STATUS: IZBORNI			
NASTAVNIK: doc. dr. sc. Ivana Jozić							
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: hrvatski			STUPANJ: doktorski studij			PREDMETNI KOD: PSJ406	
TIP NASTAVE	TRAJANJE NASTAVE		SATNICA				
predavanja (P)	SEMESTARA	TJE-DANA	U SEMESTRU				
			P	S	R	K	UKUPNO
	1	10	10				10
ECTS BODOVI: 4							
PREDUVJETI:							
SADRŽAJ I CILJEVI MODULA/PREDMETA:							
<p>Sociolingvistika je interdisciplinarni oblik lingvističkih istraživanja koja teže dubljem razumijevanju naravi jezika te odnosa jezika i društva ispitujući jezik u društvenom kontekstu. Interdisciplinarnost sociolingvistike očituje se u tome što se koristi spoznajama antropologije, dijalektologije, analize diskursa, geolingvistike, jezika u kontaktu, socijalne psihologije jezika i sociologije jezika.</p> <p>Teme:</p> <p>Lingvistika i sociolingvistika; invarijantnost i varijantnost; jezik i društvene klase; jezik i etničke grupe; jezik i nacija; stvaranje autonomnih standardnih jezika i heteronomni dijalekti; jezik i spol; <i>nova senzibilnost</i> u jezičnoj porabi i "politička ispravnost"; poststandardna situacija; potvrđivanje regionalnih i pučkih oblika (i stilova) u govoru, osobito na području akcenta; pojašnjenja heterogenosti nad kojom je standard nametnut; antijezik kao simbolički oponent standardnosti, npr. jezik kulture mladeži, tinejdžerski sleng. Otkrivanje strukture u varijantnosti; urbana dijalektologija naspram regionalne, <i>slobodna varijanta</i> kao pojam koji traži objašnjenje. Jezične promjene u opazajnom vremenu i u realnom vremenu. Sapir-Whorfova hipoteza: jezik, misao i kultura. Govorna zajednica; repertoar govornih zajednica i jezični varijeteti: registar, žargon, slang, stil; socijalna mreža. Jezik i moć: oslovljavanje, diglosija. Analiza diskursa: fatička komunikacija, Griceove konverzacijske maksime, kooperativnost. Dvojezičnost i višejezičnost: prebacivanje koda, miješanje kodova (s posebnim obzirom na hrvatsko iseljeničtvo u SAD i Australiji), jezici u kontaktu: pidžini i kreolski jezici. Pragmatika u sociolingvistici, izravni i neizravni govorni činovi. Uljudnost: strategije uljudnosti, <i>prijetnje obrazu</i> i <i>spašavanje obraza</i>.</p> <p>Dok su u većini kolegija studenti upućeni na standardni jezik i invarijantnost, sociolingvistika im pruža mogućnost da se upoznaju s društvenom i političkom funkcijom varijeteta engleskoga jezika, što je korisno u komunikaciji i u interpretaciji tekstova.</p>							
POPIS LITERATURE							
POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:							
Wardough, Ronald, <i>An Introduction to Sociolinguistics</i> , Blackwell (IV izd.)							
Trudgill, Peter, <i>Sociolinguistics, Language and Society</i> , Penguin (IV.izd.)							
POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:							
Hudson, Richard, <i>Sociolinguistics</i> Cambridge University Press(2.izd.)							
Romaine, Suzanne, <i>An Introduction to Sociolinguistics</i> , Oxford Univ.Press (II izd.)							
NAČIN POLAGANJA ISPITA:							
NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:							
Anketa i drugi oblici povratne informacije –individualne konzultacije							

PREDMET: Gramatika dijaloga							STATUS: izborni					
NASTAVNIK: prof. dr. sc. Vladimir Karabalić												
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: hrvatski				STUPANJ: doktorski studij				PREDMETNI KOD: PSJ407				
TIP NASTAVE		TRAJANJE NASTAVE		SATNICA								
predavanja (P)	SEMESTARA	TJE- DANA	TJEDNO					U SEMESTRU				
			P	S	V	K	UK	P	S	V	K	UK
	1	10	1				1	10				10
ECTS BODOVI: 4 pohađanje nastave, usmeni ispit												
PREDUVJETI: -----												
SADRŽAJI I CILJEVI PREDMETA:												
SADRŽAJI:												
<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacija dijaloga 2. Tipologija dijaloga 3. Bazične dijaloške strukture 4. Dijaloški prototip: pitanja i odgovori 5. Egzemplarni prikazi nekih kompleksnih dijaloških tipova (argumentacija, polemika, pregovaranje, zajedničko planiranje ...) 6. Komunikacijske strategije 7. Dijalozi u institucijama 8. Dijaloški stereotipi i klišeji 9. Interpersonalni odnosi u dijalozima 10. Dijalozi u medijima 11. Literarni dijalozi 12. Analiza jezika u dijalozima 												
CILJEVI:												
Prepoznavanje obrazaca po kojima se odvijaju dijalozi u komunikacijskoj praksi, samostalne analize strateškog korištenja određenih dijaloških obrazaca i jezičnih sredstava kojima su realizirani za postizanje određenih komunikacijskih ciljeva u danim komunikacijskim uvjetima.												
POPIS LITERATURE												
OBAVEZNA LITERATURA POTREBNA ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:												
Franz Hundsnurscher (2001): <i>Das Konzept der Dialoggrammatik</i> . In: Brinker / Antos / Heinemann / Sager, eds., Bd. 2, 945-952.												
Franz Hundsnurscher / Wilhelm Franke (1994): <i>Sprechaktsequenzen. Eine Einführung in die Dialoggrammatik</i> . Tübingen: Niemeyer. (150 stranica)												
Gerd Fritz / Franz Hundsnurscher, eds. (1994): <i>Handbuch der Dialoganalyse</i> . Tübingen: Niemeyer, poglavlja 6, 10, 11, 12, 16, 17, 23 i 25 (196 stranica).												
LITERATURA KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:												
Klaus Brinker / Gerd Antos / Wolfgang Heinemann / Sven F. Sager, eds. (2001): <i>Text- und Gesprächslinguistik. Ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung</i> . 2 Bände. Berlin / New York: de Gruyter. – Poglavlja po izboru.												
Wilhelm Franke (1990): <i>Elementare Dialogstrukturen. Darstellung, Analyse, Diskussion</i> . Tübingen: Niemeyer.												

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

Usmeni ispit.

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:

Anketa među studentima i drugi oblici povratne informacije (npr. individualne konzultacije, komentari na satu).

PREDMET: Lingvistika javne komunikacije							STATUS: OBVEZNI					
NASTAVNIK: izv. prof. dr. sc. Branko Kuna												
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: hrvatski				STUPANJ:				PREDMETNI KOD: PSJ408				
TIP NASTAVE		TRAJANJE NASTAVE		SATNICA								
predavanja (P)	SEMESTARA	TJE- DANA	TJEDNO					U SEMESTRU				
			P	S	V	K	UK	P	S	V	K	UK
	1	10	1				1	10				10
ECTS BODOVI: 4												
PREDUVJETI: UPISAN IV. SEMESTAR												
SADRŽAJI I CILJEVI PREDMETA: Svrha je ovoga kolegija odrediti kako funkcionira jezik i koji su njegovi oblici u području javne komunikacije. Posebnost javne komunikacije u suvremenom društvu jest i sve jače približavanje privatnoj, poglavito u domeni politike i sredstvima javne poruke, a što se zrcali u nekoliko govornih strategija: uporaba nestandardnih idioma; intimizacija i familijalizacija, "politički korektan govor", odnosno eufemizacija, u rasponu od uglađenoga govora ili tzv. jezične elegancije, (pre)imenovanja uzrokovanog cenzurom i autocenzurom do različitih postupaka semantičkog pražnjenja kako bi se prikrla a ne ublažila istina. Simbolička moć jezika u sprezi sa simbolikom moći u javnoj komunikaciji biva često prepoznata u dvjema pojavama: manipulaciji jezikom i ideologizaciji jezika. U pojedinačnim seminarima polaznici trebaju na temelju određenog korpusa tekstova iz javne komunikacije spomenute oblike i pojave prepoznati te ih interpretirati.												
POPIS LITERATURE POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA: Bourdieu, P. 1992. <i>Što znači govoriti : ekonomija jezičnih razmjena</i> . Zagreb: Naprijed. Ivas, I. 1988. <i>Ideologija u govoru</i> . Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo. Škiljan, D. 2000. <i>Javni jezik</i> . Zagreb: Izdanja Antibarbarus. POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA I SEMINARSKA: Dąbrowska, A. 1992. "Eufemizmy mowy potocznej." <i>Jezyk a kultura</i> , Wrocław, br. 5, str. 119-178. Holly, W. 2001. <i>Einführung in die Pragmalinguistik</i> . Langenscheidt, Berlin. Pintarić, N. 2002. <i>Pragmemi u komunikaciji</i> . Zagreb: Filozofski fakultet. Škiljan, D. 1996. "The Processes of ideologization in Language". <i>Along the margins of Humanities</i> . Ljubljana: Institutum Studiorum Humanitatis, str. 15-64. <i>Teorija i mogućnosti primjene pragmalingvistike</i> (zbornik) 1999. Zagreb-Rijeka: HDPL. Visković, N. 1989. <i>Jezik prava</i> , Zagreb: Naprijed.												
NAČIN POLAGANJA ISPITA: Usmeno.												
NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA: Anketa među studentima i drugi oblici povratne informacije (npr. individualne konzultacije, komentari na satu).												

PREDMET: Translatološke perspektive u informacijskom društvu				STATUS: IZBORNI			
NASTAVNIK: doc. dr. sc. Goran Schmidt							
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: engleski i njemački				STUPANJ: DOKTORAT		PREDMETNI KOD: PSJ409	
TIP NASTAVE	TRAJANJE NASTAVE		SATNICA				
Seminar (S)	SEMESTARA	TJE-DANA	U SEMESTRU				
			P	S	R	K	UKUPNO
	1	-		10			10
ECTS BODOVI: 4							
PREDUVJETI: -----							
SADRŽAJI I CILJEVI MODULA/PREDMETA: Noviji koncepti u translatologiji, workflow-integracija Sudionici seminara upoznaju najnovije translatološke koncepte i osposobljavaju se koristiti ih kod rješavanja prevoditeljskih problema koje nameće suvremeno informacijsko društvo.							
POPIS LITERATURE POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA: Bowker, Lynne et al., eds. (1998): Unity in Diversity? Current Trends in Translation Studies. Manchester: St. Jerome. POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA: Baker, Mona, ed. (1998): Routledge Encyclopedia of Translation Studies. London / New York: Routledge. Venuti, Lawrence, ed. (2000): The Translation Studies Reader. London / New York: Routledge.							
NAČIN POLAGANJA ISPITA: Usmeni referat i diskusija.							
NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA: Anketa i drugi oblici povratne informacije –individualne konzultacije							

IZBORNE RADIONICE				STATUS: izborne radionice			
NASTAVNIK:							
JEZIK NA KOJEM SE IZVODI NASTAVA: hrvatski/engleski			STUPANJ: doktorski studij			PREDMETNI KOD:	
TIP NASTAVE	TRAJANJE NASTAVE		SATNICA				
radionice (R)	SEMESTARA	TJE- DANA	U SEMESTRU				
			P	S	R	K	UKUPNO
	1				5 sati po radionici		
ECTS BODOVI: 2 PO RADIONICI							
PREDUVJETI:							
RADIONICA 1: KORPUSNA LINGVISTIKA (NA PRIMJERU BNC-A)							
SADRŽAJI I CILJEVI: U okviru radionice iz korpusne lingvistike bit će prezentirane osnove korpusne lingvistike, postojeći i dostupni korpusi, osnovne metode i alati koji se koriste u korpusnoj lingvistici, te na praktičnim primjerima ilustrirati mogućnosti upotrebe korpusa u jezičnim istraživanjima.							
POPIS LITERATURE POPIS OBVEZNE LITERATURE: Biber, D., Conrad S., Reppen, R. (1998) <i>Corpus Linguistics</i> . Cambridge: Cambridge University Press.							
POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA: McEnery T., Wilson A. (1999) <i>Corpus Linguistics</i> . Edinburgh: Edinburgh University Press. Kennedy, G. (1998) <i>An Introduction to Corpus Linguistics</i> . London & New York: Longman. Sinclair, J. (1991) <i>Corpus, Concordance, Collocation</i> . Oxford: Oxford University Press. Sinclair, J. (2003) <i>Reading concordances : an introduction</i> . Harlow: Longman.							
RADIONICA 2: KORPUSNA LINGVISTIKA (NA PRIMJERU HNK-A)							
SADRŽAJI I CILJEVI: U okviru Radionice iz korpusne lingvistike 2 bit će predstavljena dodatna znanja iz korpusne lingvistike, postojeći hrvatski korpusi (HNK, Hrvatsko-engleski usporedni korpus, Francusko-hrvatski usporedni korpus itd.), te će se na praktičnim primjerima ilustrirati mogućnosti uporabe dostupnih hrvatskih korpusa u jezičnim istraživanjima (ponajprije uporabom Manatee-Bonito korpusnoga poslužitelja).							
POPIS LITERATURE POPIS OBVEZNE LITERATURE: Tonini-Bognelli, E. (2001) <i>Corpus Linguistics at Work</i> , Benjamins: Amsterdam.							
POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA: Tadić, M. (2003) <i>Jezične tehnologije i hrvatski jezik</i> . Exlibris: Zagreb. McEnery T., Wilson A. (1999) <i>Corpus Linguistics</i> . Edinburgh: Edinburgh University Press. Biber, D., Conrad S., Reppen, R. (1998) <i>Corpus Linguistics</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Kennedy, G. (1998) <i>An Introduction to Corpus Linguistics</i> . London & New York: Longman. Sinclair, J. (1991) <i>Corpus, Concordance, Collocation</i> . Oxford: Oxford University Press.							

RADIONICA 3: STATISTIKA ZA LINGVISTE

SADRŽAJI I CILJEVI:

Radionica obuhvaća sljedeće sadržaje:

- demonstracija, putem konkretnih primjera, načina sažimanja podataka i tumačenje dobivenih rezultata;
- statističke metode (hi kvadrat, analiza varijance);
- multivarijantne metode (*cluster* analiza, faktorska analiza).

Ciljevi radionice:

- razviti razumijevanje studenata o značaju primjene statistike u lingvističkim istraživanjima;
- osposobiti studente za čitanje s razumijevanjem literature o istraživanjima u kojima se koristila statistička analiza;
- upoznati studente s različitim statističkim postupcima kojima se mogu koristiti u vlastitim istraživanjima.

POPIS LITERATURE

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Woods, A. et al. (1986) *Statistics in Language Studies*. Cambridge Textbooks in Linguistics. Cambridge: CUP.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Hatch, E.M. & H. Farhady (1982) *Research Design and Statistics for Applied Linguistics*. Longman Higher Education.

Butler, Christopher (1985) *Statistics in Linguistics*. Oxford, New York: B. Blackwell.

RADIONICA 4: BAZE PODATAKA

SADRŽAJI I CILJEVI:

U okviru radionice iz baza podataka studenti će se upoznati s logikom organizacije baza podataka, osnovnim tehnikama i strategijama pretraživanja (Boolovi operatori, *proximity*, *truncation* itd.), nekim osnovnim alatima i tražilicama na Internetu, te vrednovanjem informacijskih izvora na Internetu. Naglasak radionice bit će na logici pretraživanja komercijalnih baza podataka (bibliografskih i *full-text*) dostupnih hrvatskim znanstvenicima, a relevantnim za područje humanističkih znanosti (Emerald, EBSCO, ERIC, Current Contents, Web of Science), te na upućivanju na relevantne izvore podataka na Internetu koji ne zahtijevaju pretplatu (npr. BUBL Link, Humbul Humanities Hub, Social Science Information Gateway – SOSIG, Open Directory Project, South Slavic Literature Library, The Gutenberg Project, Preradović na Internetu, brojni knjižnični katalogi i sl.).

Na kraju radionice, polaznici će biti u stanju:

- odabrati pravi izvor podataka za svoj upit
- oblikovati upit (odabrati prave ključne riječi i logičke operatore)
- vrednovati izvore informacija na Internetu.

POPIS LITERATURE

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Cook, Alison. *A guide to finding quality information on the internet: selection and evaluation strategies*. 2nd ed. London : Library Association Publishing, 2001.

Resources for searching [online]. <http://www.netskills.ac.uk/support/searching>

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA

Database tutorials. www.ischool.utexas.edu/~texshare/

Glossbrenner, Alfred; Glossbrenner, Emily: *Search engines for the World Wide Web*. 3rd ed. Berkeley : Peachpit Press, 2001.

Institut Rudjer Bošković. Knjižnica. Edukacija korisnika.

<http://nippur.irb.hr/hrv/edukacija/index.html>

Nacionalna i sveučilišna knjižnica. Virtualna učionica.

http://www.nsk.hr/usluge/edukacija_korisnika/virtualna-ucionica/index.html

Online database tutorials.

<http://www.mngt.waikato.ac.nz/school/knowledge/Orientation/databasetutorial.htm>

RADIONICA 5: PSIHOLINGVISTIČKE METODE

SADRŽAJI I CILJEVI:

Radionica obuhvaća sljedeće sadržaje:

- priprema i provedba eksperimenta
- praktično razvijanje jezičnog testa na osnovu analize primjera testova: 1. dizajn (određivanje svrhe testiranja, definiranje karakteristika ispitanika, izbor tipova zadataka, definiranje konstrukta, plan za evaluiranje upotrebljivosti testa, planiranje sredstava za pripremu i provedbu testa), 2. operacionalizacija (strukturiranje testa i izrada specifikacije zadataka na testu), 3. provedba testa (prikupljanje i analiza podataka)
- intervju
- upitnik
- promatranje
- introspektivne metode (usmeno izvješće i metoda glasnog razmišljanja)
- dnevници
- case-studies
- triangulacija metoda.

Ciljevi radionice:

- upoznavanje s lingvističkim i psiholingvističkim tehnikama prikupljanja jezičnih podataka

POPIS LITERATURE

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Bachman, L. F. i A. S. Palmer (1996): *Language Testing in Practice: Designing and Developing Useful Language Tests*. Oxford etc.: OUPress.

Schlobinski, Peter (1996): *Empirische Sprachwissenschaft*. Opladen: Westdeutscher Verlag.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Alderson, C. J., Clapham, C. i D. Wall (1995): *Language Test Construction and Evaluation*. Cambridge, New York i Melbourne: CUP.

McDonough, Jo i Steven McDonough (1997): *Research Methods for English Language Teachers*. London etc: Arnold.

RADIONICA 6: PSIHOLINGVISTIČKE METODE U TRANSLATOLOGIJI

SADRŽAJI I CILJEVI:

Recentna istraživanja procesa pisanja i prevođenja; evaluacija introspektivnih metoda; modeli procesa pisanja i prevođenja; izrada i obrada protokola glasnog mišljenja; rad s programom TRANSLOG Arnt Lykke Jakobsena; relevantnost za razvoj prevoditeljskih kompetencija.

Osposobljavanje za provođenje empirijskih istraživanja kognitivnih procesa kod pisanja i prevođenja, osvještavanje kognitivnih procesa kod vlastitog pisanja i prevođenja.

POPIS LITERATURE

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Ericsson, K. Anders/Simon, Herbert A. (1980): "Verbal Reports as Data." *Psychological Review* 87.3 (1980): 215-251.

Hansen, Gyde, Hrsg. (1999): *Probing the Process of Translation: Methods and Results* (Copenhagen Studies in Translation 24). Kopenhagen: Samfundslitteratur.

Krings, Hans P. (1986): *Was in den Köpfen von Übersetzern vorgeht. Eine empirische Untersuchung zur Struktur des Übersetzungsprozesses an fortgeschrittenen Französischlernern*. Tübingen: Narr.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Ericsson, K. Anders/Simon, Herbert A. (1999): *Protocol Analysis: Verbal Reports as Data*. Rev. Edition. 3rd Printing. Cambridge (Mass.)/London (England): MIT Press.

Hönig, Hans G. (1997): *Konstruktives Übersetzen*. 2., durchgesehene Aufl. (Studien zur Translation 1). Tübingen: Stauffenburg.

Kusmaul, Paul (1995): *Training the Translator*. (Benjamins Translation Library 10): Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins.

Fachbibliographie: Jääskeläinen, Riita (2002): "Think-aloud protocol studies into translation: An annotated bibliography." *TARGET International Journal of Translation Studies* 14.1 (2002): 107-136.

RADIONICA 7: KOMPARATIVNE METODE

SADRŽAJI I CILJEVI:

- Pregled povijesti poredbenog proučavanja jezika
- Genetska, tipološka i kontaktna srodnost
- Komparativno-historijska metoda
- Rekonstrukcija
- Glotogonija

POPIS LITERATURE

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Katičić, R., *A Contribution to the General Theory of Comparative Linguistics*, Mouton, The Hague – Paris 1970.

Meillet [Meje], A., *Uvod u uporedno proučavanje indoevropskih jezika*, Naučna knjiga, Beograd 1965. [= *Introduction à l'étude comparative des langues indo-européennes*, Paris 1903]

Szemerényi, Oswald, *Einführung in die vergleichende Sprachwissenschaft*, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt 1970.

Škiljan D., *Pogled u lingvistiku*, Školska knjiga, Zagreb, 1980. (157-187)

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Simeon, Rikard, *Enciklopedijski rječnik lingvističkih naziva I i II*, Matica hrvatska, Zagreb, 1969.

Helbig, G., *Geschichte der neueren Sprachwissenschaft*, Rowohlt, Reinbek bei Hamburg 1974.

Potter, S., *Language in the Modern World*, Penguin Books, Harmondsworth 1968.

Saussure, Ferdinand de: *Tečaj opće lingvistike*, Zagreb, 2000.

RADIONICA 8: JEZIK I LOGIKA

SADRŽAJI I CILJEVI:

Cilj je osvijetliti odnos između lingvistike i logike, koncentrirajući se na najreprezentativnije teme iz područja na kojima se discipline dodiruju, uputiti studente u metode lingvističke analize i lingvističke teorije koje se temelje na logici te pokazati primjenu logičkih metoda u rješavanju

semantičkih i sintaktičkih problema prirodnih jezika. Cjelina *Jezik i logika* podijeljena je u dvije cjeline. Prva je posvećena upoznavanju s temeljima logike sudova, predikatne i kvantifikacijske logike, pojmu istinitosti, pojmu i međuodnosu logičke sintakse i sintakse prirodnoga jezika te logičke semantike i semantike prirodnoga jezika.

Druga je cjelina posvećena upućivanju u metode formalne semantike kojoj je cilj precizan opis jezičnih izraza pomoću logičkih metoda. Naglasak leži na središnjim temama formalne semantike: intenziji i ekstenziji (smislu i značenju), istinitosnim uvjetima u semantici, Fregeovu načelo kompozicionalnosti, odnosu prirodnih i formalnih jezika u Chomskog i Montaguea, semantici mogućih svjetova, semantici nominalnih fraza, teoriji poopćenih kvantifikatora.

RADIONICA 10: LINGVISTIČKA TIPOLOGIJA

SADRŽAJI I CILJEVI:

U okviru kolegija obradit će se sljedeći tematski krugovi:

- jezične univerzalije i tipologija jezika
- tipološke podjele (genetička, arealna, morfološka, sintaktička)
- balkanski, podunavski i mediteranski jezični savez
- primjeri tipoloških proučavanja/karakterizacije:
  - red riječi
  - padežno kodiranje
  - gramatičke relacije
  - relativne rečenice
  - uzročne konstrukcije
  - pasiv

POPIS LITERATURE

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Comrie, Bernard (1981). *Language Universals and Linguistic Typology*. Oxford: Basil Blackwell.

Croft, William (1990a). *Typology and Universals*. (Cambridge Textbooks in Linguistics). Cambridge: Cambridge University Press.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Hawkins, John A. (1980). "On implicational and distributional universals of word order." *Journal of Linguistics* 16.2: 193-235.

Hawkins, John A. (1981). "The semantic diversity of basic grammatical relations in English and German." *LB. Linguistische Berichte* 75: 1-25.

Shopen, Timothy, ed. (1985). *Language Typology and Syntactic Description*. 3 Vols. Cambridge: Cambridge University Press

RADIONICA 11: JEZIČNA NORMA

SADRŽAJI I CILJEVI MODULA/PREDMETA:

Sadržaji radionice *Jezična norma* mogu se sažeti u nekoliko točaka:

- strukturalistički temelji pojma jezična norma
- odnos jezika kao sustava i jezika kao standarda, odnosno jezika kao norme utemeljenoga na Saussureovoj dihotomiji langue / parole i Coseriuovoj trihotomiji sistema / norma / habla
- objasniti razlike između pojmova jezični sustav / uzus / kodifikacija / norma / govor
- vrste normi i razlike u pristupu normi na različitim razinama jezičnoga opisa (ortoepska, ortografska, fonološka, morfološka, sintaktička, leksička i tvorbena norma kao temeljne norme te stilistička norma kao rubna norma)
- norma i "mali" jezici
- norma i politika
- aktualna normativna pitanja u hrvatskome jeziku

Ciljevi su predmeta usvajanje i razumijevanje navedenih sadržaja kao i mogućnost njihove primjene na pojedinačne jezike, ovisno o znanstvenoj grani studenata.

POPIS LITERATURE

POPIS OBVEZNE LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Katičić, R.: Normiranje književnoga jezika kao lingvistički zadatak, zbornik radova Norme i normiranje hrvatskoga standardnog jezika, str. 114-127, Zagreb, 1999.

Silić, J.: Nekoliko misli o normi, zbornik radova Norme i normiranje hrvatskoga standardnog jezika, str.203-212, Zagreb, 1999.

Silić, J.: Hrvatski jezik kao sustav i kao standard, zbornik radova Norme i normiranje hrvatskoga standardnog jezika, str. 235-246, Zagreb, 1999.

Silić, J.: Leksik i norma, zbornik radova Norme i normiranje hrvatskoga standardnog jezika, str. 282-295, Zagreb, 1999.

RADIONICA 12: ANALIZA DISKURSA

SADRŽAJI I CILJEVI RADIONICE:

- različiti pristupi lingvističkoj analizi diskursa i registara i njihove organizacije
- analiza diskursa vs. lingvistička analiza
- diskurs vs. registar
- diskurs i *frames; turn-taking; discourse markers; govorni činovi*
- analiza autentičnog materijala: leksičke, gramatičke i organizacijske karakteristike

POPIS LITERATURE

Johnstone, B. 2002. *Discourse Analysis*. Blackwell.

Shiffrin, D., D. Tannen & H.E. Hamilton eds. 2001. *The Handbook of Discourse Analysis*. Blackwell.

RADIONICA 13: JEZIČNA SVJESNOST

SADRŽAJI I CILJEVI:

Svrha ovog kolegija je pružiti studentima mogućnost da istraže i razviju svoju svjesnost o jeziku i njegovoj (autentičnoj) uporabi. U uvodnom će se dijelu razmotriti pojmovno određenje jezične svjesnosti i kritičke jezične svjesnosti te uloga svjesnosti o jeziku u usvajanju/učenju jezika i njegovoj uporabi. Nadalje će se obraditi sljedeće teme: komunikacija i jezik, jezik i kultura, jezik i moć, fonološka, leksička, semantička, gramatička i pragmatička svjesnost, diskursne rutine i društvene konvencije, jezične varijante. Navedene će se teme obrađivati na način da će studenti istovremno dobiti uvid u pristupe i načine istraživanja različitih aspekata jezične svjesnosti.

CILJEVI

Očekuje se da će studenti po završetku radionice biti u mogućnosti:

- razumijeti koncept jezične svjesnosti i koncept kritičke jezične svjesnosti;
- razumijeti i znati vrednovati ulogu svjesnosti u jeziku u usvajanju jezika i pri njegovoj uporabi;

samostalno istraživati pojedine aspekte jezika i njegove uporabe te na taj način dalje razvijati svoju svjesnost o istima.

POPIS LITERATURE

Andrews, Larry (1993): *Language Exploration and Awareness*. New York and London: Longman.

Hawkins, Eric W. (1994): *Awareness of Language*. Cambridge: Cambridge University Press.

Fairclough, Norman (ur.) (1992): *Critical Language Awareness*. London: Longman.

Schmidt, Richard (1994) "Deconstructing Consciousness Is Search of Useful Definitions for Applied Linguistics". *AILA Review*, 11, 11-27.

Članci iz časopisa *Language Awareness*

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

Aktivno sudjelovanje u radu 3 od 6 ponuđenih radionica.

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:

Provođenje anonimne ankete sa studentima po završetku radionica

3. 5.

Ritam studiranja i obveze studenata

U prvim je dvjema godinama u svakom semestru potrebno steći barem 20 bodova za prijelaz u sljedeći semestar da bi prije izrade doktorskoga rada, dakle na kraju IV. semestra, trebao steći svih 120 bodova kako bi V. i VI. semestar ostali za izradu doktorskoga rada. Uz opis svakoga predmeta piše koji su preduvjeti upisa za određeni predmet.

3. 6.

Vijeće poslijediplomskoga studija odredit će sustav savjetovanja i vođenja kroz studij. Vijeće će sačinjavati svi nastavnici u znanstveno-nastavnim zvanjima od docenta do redovitoga profesora u trajnom zvanju na Filozofskom fakultetu u Osijeku te po dva predstavnika gostujućih nastavnika. Na Vijeću će se također određivati savjetnik ili voditelj doktorskih radova. Odredit će se i profesor koji će biti zadužen samo za praćenje znanstvenoga interesa studenata (savjetnik) i s tim u vezi koji će upućivati studenta prema određenoj temi za izradbu doktorata.

3. 7.

Studenti će iz drugih poslijediplomskih doktorskih i specijalističkih studijskih programa moći izabrati predmete koji se odnose na jezikoslovlje u širem smislu, ali i predmete koje nude poslijediplomski doktorski studiji Sveučilišta u Osijeku. Popis će se navedenih predmeta predočiti naknadno.

Poslijediplomski doktorski studij *Jezik u kontekstu* (vremenskom, prostornom, društvenom i individualnom) povezivat će se u perspektivi s više jezikoslovnih doktorskih studija na sveučilištima u Republici Hrvatskoj, sa zajedničkom prvom godinom i specijalizacijom na 2. godini po centrima izvrsnosti.

3. 8.

Popis predmeta ili modula koji se mogu izvoditi na stranom jeziku:

KOLEGIJ	JEZIK NA KOJEMU SE KOLEGIJ MOŽE IZVODITI
Mladogramatičari	njemački jezik
Američki strukturalizam	engleski jezik
Funkcionalizam u lingvistici	engleski jezik
Semantika	engleski jezik
Pragmatika	njemački jezik
Komparativna lingvistika	njemački jezik
Suvremene jezične tendencije	njemački jezik
Strukturalizam i kognitivna lingvistika	engleski jezik
Kontrastivna lingvistika	engleski jezik
Gramatika dijaloga	njemački jezik
Translatološke perspektive u informacijskom društvu	njemački jezik
Korpusna lingvistika	engleski jezik
Psiholingvističke metode u translatologiji	njemački jezik
Lingvistička tipologija	engleski jezik

Analiza diskursa	engleski jezik
Jezična svjesnost	engleski jezik / njemački jezik

3. 9.

Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS-bodova: Vijeće poslijediplomskoga studija odredit će bodovnu vrijednost predmeta koje studenti mogu izabrati iz drugih studija na sveučilištu-predlagaču ili drugim sveučilištima.

3. 10.

Na kraju IV. semestra, a prije početka pisanja doktorskoga rada, student bi morao imati 120 ECTS bodova što bi bio i uvjet za prijavu doktorskoga rada.

Postupak i uvjeti ocjene doktorskoga rada: doktorski rad piše se u V. i VI. semestru. Studenta za izbor teme savjetuje savjetnik doktorskoga rada, a u doktorskom radu vodi voditelj doktorskoga rada. Doktorski rad ocjenjuje najmanje tri člana povjerenstva koji su poznati znanstvenici iz te znanstvene grane. Njihovo znanstveno-nastavno zvanje mora biti najmanje docent. Jedan od navedenih članova mora biti izvan ustanove koja vodi poslijediplomski studij (Filozofski fakultet u Osijeku), odnosno sve troje ne može biti iz iste ustanove.

Članovi povjerenstva određuju se na Vijeću poslijediplomskoga studija. Voditelj doktorskoga rada podnosi izvješće koje supotpisuju dva člana povjerenstva. Ako se jedan član povjerenstva (ili oba) ne slaže s izvješćem i ne želi ga potpisati, moguće je ponoviti postupak prijedloga novoga povjerenstva ili odustati od navedenoga doktorskoga rada.

Doktorski se rad brani pred članovima povjerenstva. Obrana je doktorskoga rada javna i ima se javno oglasiti najmanje deset dana prije. Obrana je doktorskoga rada usmena. Predsjednik povjerenstva ne može biti i voditelj doktorskoga rada (mentor). Predsjednik povjerenstva za obranu doktorskoga rada jedan je od članova povjerenstva.

Obrana: povjerenstvo se ukratko upoznaje sa životopisom predloženika za obranu, potom predložnik daje sažetak svojega doktorskoga rada, prva pitanja postavlja mentor, pa ostali članovi.

Povjerenstvo donosi prosudbu o obrani doktorskoga rada: doktorski je rad uspješno obranjen ili doktorski rad nije uspješno obranjen.

3. 11.

Studenti koji su prekinuli studij mogu ga nastaviti pod uvjetom da skupe minimum 20 ECTS bodova u onom semestru u kojem su prekinuli studij. Studenti koji su izgubili pravo na studij, mogu ga ponovno započeti uz priznavanje stečenih ECTS bodova.

3. 12.

Uvjeti pod kojima polaznik stječe pravo na potvrdu o apsolviranom dijelu doktorskoga programa:

Određuje Pravilnik o poslijediplomskom studiju.

3. 13.

Da bi student stekao doktorat znanosti upisom doktorskoga studija i izradom doktorskoga rada bez pohađanja nastave i polaganja ispita, potrebno je da ima objavljenih najmanje 12 izvornih znanstvenih radova i mišljenje povjerenstva koje imenuje Vijeće poslijediplomskoga studija o tome da navedeni radovi mogu zamijeniti slušanje nastave i polaganje ispita u četiri (4) semestra.

U ostalim slučajevima primjenjuje se Pravilnik o poslijediplomskom studiju.

3. 14.

Maksimalna duljina razdoblja od početka do završetka studiranja: četiri godine za "full time" studente i sedam godina za "part time" studente.

4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

4. 1.

Mjesto izvođenja studijskoga programa:

Filozofski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku

31000 Osijek

L. Jägera 9.

4. 2.

Podatci o prostoru i oprema predviđena za izvođenje studija:

Zgrada Filozofskoga fakulteta u Osijeku ima površinu od 4.390,25 četvornih metara. Unutar toga prostora nalaze se 22 predavaonice, 2 informatičke učionice te seminaraska knjižnica.

Nastava će se Poslijediplomskoga doktorskoga studija iz jezikoslovlja *Jezik u kontekstu* organizirati u zgradi Filozofskoga fakulteta gdje se održava i preddiplomski i diplomski studij.

Prostor je opremljen računalima i svim potrebitim pomagalicama za izvođenje nastave na Poslijediplomskom doktorskome studiju iz jezikoslovlja *Jezik u kontekstu*. Oprema se redovito iznavlja.

4. 3.

Popis znanstvenih i razvojnih projekata na kojima se temelji doktorski program:

značajan broj budućih istraživanja namjerava se vezati uz projekte koje će odobriti Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH.

4.4.

Doktorskim programom rukovodi Filozofski fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku.

4. 5. Ugovorni odnosi:

Sa svakim primljenim studentom potpisat će se ugovor o pravima i obvezama jedne i druge strane, te pravilnik o etičkom ponašanju.

4. 6. Imena nastavnika i suradnika:

Nastavnik	Modul i predmet(i)
Doc. dr. sc. Melita Aleksa Varga	<i>Istraživačke metode i pomoćne znanosti.</i> Korpusna lingvistika (HNK),
Izv. prof. dr. sc. Vesna Bagarić Medve	<i>Istraživačke metode i pomoćne znanosti.</i> Psiholingvističke metode
Izv. prof. dr. sc. Branimir Belaj	<i>Povijest lingvistike.</i> Europski strukturalizam. <i>Temeljne lingvističke discipline.</i> Fonologija <i>Jezik i društvo.</i> Jezična norma
Doc. dr. sc. Rita Brdar-Szabo	<i>Jezik između društva i pojedinca.</i> Kognitivna lingvistika i jezik između pojedinca i zajednice
Prof. dr. sc. Mario Brdar	<i>Povijest lingvistike.</i> Američki strukturalizam, Funcionalizam u lingvistici <i>Jezik i pojedinac.</i> Kognitivna lingvistika i jezik između pojedinca i zajednici
Doc. dr. sc. Gabrijela Buljan	<i>Jezik u prostoru.</i> Kontrastivna lingvistika
Doc. dr. sc. Sanja Cimer	<i>Istraživačke metode i pomoćne znanosti.</i> Psiholingvističke metode u translatologiji
Izv. prof. dr. sc. Tanja Gradečak Erdeljić	<i>Temeljne lingvističke discipline.</i> Semantika <i>Jezik i društvo.</i> Strukturalizam i kognitivna lingvistika
Doc. dr. sc. Ivana Jozić	<i>Jezik i društvo.</i> Sociolingvistika
Prof. dr. sc. dr. Vladimir Karabalić	<i>Lingvistika i prateće znanosti.</i> Jezik - filozofija i logika <i>Jezik i društvo.</i> Gramatika dijaloga <i>Temeljne lingvističke discipline.</i> Pragmatika <i>Jezik i vrijeme.</i> Suvremene jezične tendencije
Prof. dr. sc. Ljiljana Kolenić	<i>Temeljne lingvističke discipline.</i> Leksikologija <i>Jezik i vrijeme.</i> Povijesna gramatika <i>Jezik u prostoru.</i> Dijalektologija kao lingvistička disciplina
Prof. dr. Zoltán Kövacsés	<i>Jezik i društvo.</i> Jezik i kultura
Prof. dr. sc. Branko Kuna	<i>Jezik i društvo.</i> Lingvistika javne komunikacije <i>Jezik i pojedinac.</i> Modularne teorije jezika <i>Povijest lingvistike.</i> Generativna gramatika
Izv. prof. dr. sc. Milica Lukić	<i>Temeljne lingvističke discipline.</i> Morfologija <i>Povijest lingvistike.</i> Najstarije razdoblje <i>Istraživačke metode i pomoćne znanosti.</i> Komparativne metode <i>Jezik i vrijeme.</i> Jezična prošlost u sadašnjosti
Doc. dr. sc. Goran Milić	<i>Jezik i društvo.</i> Analiza diskursa
Izv. prof. dr. Marija Omazić	<i>Temeljne lingvističke discipline.</i> Frazeologija <i>Istraživačke metode i pomoćne znanosti.</i> Korpusna lingvistika (BNC)
Izv. prof. dr. Višnja Pavičić Takač	<i>Istraživačke metode i pomoćne znanosti.</i> Statistika za lingviste. <i>Istraživačke metode i pomoćne znanosti.</i> Psiholingvističke metode <i>Jezik i pojedinac.</i> Teorije usvajanja i učenja jezika. <i>Jezik i pojedinac.</i> Jezična svjesnost
Izv. prof. dr. sc. Kornelija Petr	<i>Istraživačke metode i pomoćne znanosti.</i> Baze podataka
Doc. dr. sc. Leonard Pon	<i>Jezik u prostoru.</i> Lingvistička tipologija
Prof. dr. sc. Vlasta Rišner	<i>Temeljne lingvističke discipline.</i> Sintaksa
Doc. dr. sc. Goran Schmidt	<i>Jezik i društvo.</i> Translatološke perspektive u informacijskom društvu

Izv. prof. dr. Tomislav Talanga

Jezik i vrijeme. Komparativna lingvistika

Jezik u prostoru. Jezici u dodiru

Povijest lingvistike. Mladogramatičari

Jezik i vrijeme. Njemačko-hrvatski dodiri

Povijest lingvistike. Kognitivna lingvistika

Doc. dr. sc. Goran Tanacković
Faletar

Podatci o svakom nastavniku:

Izv. prof. dr. sc. BRANIMIR BELAJ

Rođen 7. kolovoza 1973. u Osijeku.

branimir.belaj@os.htnet.hr

Obrazovanje i usavršavanje:

2001. Doktorirao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu obranom teze Gramatički i leksički pasiv u hrvatskom standardnom jeziku

1999. Obranio tzv. mali magisterij na Filozofskom fakultetu u Zagrebu i stekao uvjete za upis doktorskoga studija

1997. Upisao Poslijediplomski studij opće lingvistike na Filozofskom fakultetu u Zagrebu

1996. Diplomirao na Filozofskom fakultetu u Osijeku i stekao zvanje profesora hrvatskoga jezika i književnosti

1992. Završio Jezičnu gimnaziju u Osijeku

Radno iskustvo i izbori u zvanja:

1.1.2004. Izbor u znanstveno - nastavno zvanje docenta na Katedri za hrvatski jezik Filozofskoga fakulteta u Osijeku, polje Jezikoslovlje, grana Kroatistika

2001. Izbor u suradničko zvanje višega asistenta na Katedri za hrvatski jezik Filozofskoga fakulteta u Osijeku, polje Jezikoslovlje, grana Kroatistika

1998. Izbor u suradničko zvanje mlađega asistenta na Filozofskom fakultetu u Osijeku, polje Jezikoslovlje, grana Kroatistika.

Nastavna djelatnost

Kolegiji

Osnove jezične kulture

Hrvatski jezik za prevoditelje

Mentorstva

3 diplomatska rada iz kolegija Kognitivna lingvistika

Znanstvena i stručna djelatnost

Sudjelovanje na skupovima

1. Doprinos Slavonije hrvatskom književnom jeziku, Osijek, 1998.

2. Drugi hrvatski slavistički kongres, Osijek, 1999.

3. New Theoretical Perspectives on Syntax and Semantics in Cognitive Science, Dubrovnik, 2000.

4. Prožimanje jezika i kultura, godišnja konferencija HDPL-a, Split, 2004.

5. Norma i kodifikacija crnogorskoga jezika, Podgorica, 2004.

Članstva

1. Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku (HDPL)

2. Međunarodno udruženje kognitivnih lingvista za slavenske jezike (SCLA)

Popis radova objavljenih u zadnjih pet godina:

1. O ulozi znanja o svijetu kod nekih tipova kategorizacije u hrvatskom jeziku, zbornik radova *Teorija i mogućnosti primjene pragmalingvistike*, Zagreb-Rijeka, 1999, str. 51-63

2. Pasivna rečenica u kontekstu gramatike i pragmatike, *zbornik radova Drugi hrvatski slavistički kongres*, Zagreb, 2001, str. 325-333

3. Tematske mikro i makrouloge i hrvatski pasiv, zbornik radova *Psiholingvistika i kognitivna znanost u hrvatskoj primijenjenoj lingvistici*, Zagreb- Rijeka, 2003, str. 41-50
4. 4.Prototipnokontekstualna analiza povratnih glagola u hrvatskom jeziku, *Suvremena Lingvistika*, god. 27, 2001, br. 51-52, Zagreb, str. 1-11
5. Kategorija gotovosti i vremenska vrijednost pasivnoga predikata, *Jezikoslovlje*, god. 3, 2000, br. 1-2, Osijek, str. 1-16
6. Nominalizacija kao strategija pasivizacije, *Suvremena lingvistika*, god. 28., 2002., br. 53-54, Zagreb, str.11-31
7. On some peripheral types of accusative direct object in Croatian: A cognitive analysis, *Jezikoslovlje*, god. 4, 2003, br. 2, Osijek, str.263-278
8. Značenjska analiza hrvatskoga glagolskog prefiksa raz- i njegovih alomorfa ras-, raš-, raž-, raza-, ra-, *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*, knj. 30, str. 1-17, Zagreb, 2004.
9. O nekim aktualnim pitanjima pravopisne i leksičke norme u hrvatskom jeziku, u tisku za zbornik radova s međunarodnoga znanstvenog skupa *Norma i kodifikacija crnogorskoga jezika* održanoga u Podgorici od 28.10. do 1. 11. 2004.
10. Nekoliko misli o mogućnostima revizije temeljnoga modela konceptualne integracije, u tisku za zbornik radova posvećen prof. dr. S. Marijanoviću

Knjige:

1. *Pasivna rečenica*, Filozofski fakultet, Osijek, 2004.

Prof. dr. sc. MARIO BRDAR

Rođen 24. srpnja 1960. u Osijeku.

mbrdar@ffos.hr

<http://www.unios.hr/whoiswho/ispis.php?brstr=86&topic=2>

Obrazovanje i usavršavanje:

1995. obranio doktorski rad pod naslovom "Infinitival Complement Clauses and Core Grammatical Relations Subject and Object in English, German, Croatian and Hungarian" (mentor: prof. dr. Damir Kalogjera)

1993. studijski boravak pri Institutu za njemački jezik (IdS, Institut für deutsche Sprache, Mannheim)

zimski semestar ak.. god. 1990/91. - stipendist Britanskog Savjeta na Sveučilištu u Lancasteru (V. Britanija)

1988. obranio magistarski rad pod naslovom "Pridjevski predikat u engleskom i njegovi kontrastivni ekvivalenti u hrvatskom ili srpskom" (voditelj: prof. dr. Damir Kalogjera)

1985. sudjelovao u radu ljetnog tečaja Britanskog savjeta u Readingu

1984. upisao poslijediplomski studij lingvistike s posebnim osvrtom na engleski jezik na Filozofskom fakultetu u Zagrebu

1984. stekao zvanje profesora engleskog i njemačkog jezika i književnosti na Pedagoškom fakultetu sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Radno iskustvo i izbori u zvanja

1.1.2002. izabran za izvanrednog profesora iz područja humanističkih znanosti, polje filologija za predmet Engleski jezik

1997. izabran za docenta za područje engleskog jezika (lingvistika) na Katedri za engleski jezik i književnost Pedagoškog fakulteta u Osijeku

1989. izabran za asistenta za područje engleskog jezika (lingvistika) na Katedri za engleski jezik i književnost Pedagoškog fakulteta u Osijeku

1985. asistent-pripravnik na Katedri za engleski jezik i književnost Pedagoškog fakulteta u Osijeku

1984.-1985. profesor na Srednjoškolskom centru Valpovo, te Centru za odgoj i osnovno obrazovanje Valpovo

Nastavna djelatnost

Kolegiji

Predavao sljedeće kolegije na dodiplomskom studiju engleskog jezika i književnosti na Pedagoškom odnosno Filozofskom fakultetu u Osijeku: Morfosintaksa glagolskog izraza, Morfosintaksa vrsta riječi, Sintaksa fraze u engleskom jeziku, Sintaksa jednostavne rečenice u engleskom jeziku, Semantičko-sintaktička valencija predikatora, Sintaksa složene rečenice u engleskom jeziku, Tvorba riječi u suvremenom engleskom jeziku, Uvod u leksičku semantiku, Uvod u kognitivnu lingvistiku, Leksička morfologija. Od 1998. predavao kao gost predavač za predmet Engleski jezik na Filozofskom fakultetu u Tuzli te od 2002. na Pedagoškom fakultetu u Zenici.

Mentorstva

Na dodiplomskom studiju bio mentor za 72 diplomskih rada na Pedagoškom odnosno Filozofskom fakultetu u Osijeku te dva kvalifikacijska rada za doktorski studij lingvistike na Filozofskom fakultetu u Zagrebu.

Znanstvena i stručna djelatnost

Projekti

Od 1989. do 1993. godine sudjelovao sam kao istraživač u radu znanstveno-istraživačkih projekata MZT-a koje je vodio doc. dr.sc. Dubravko Kučanda. Od 1998. do 2001. voditelj istraživačkog projekta br. 122013 "Kontrastivna analiza komplementacije pridjeva u engleskom i hrvatskom jeziku", a od 2002. g. voditelj istraživačkog projekta br. 0122001 "Metonimija između leksikona i gramatike".

Sudjelovanje na skupovima

Sudjelovao s referatima na 23 znanstvena skupa u Hrvatskoj te na 22 međunarodna skupa.

Članstva

Član u domaćim i znanstvenim međunarodnim udrugama: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku (HDPL), Hrvatsko društvo za anglističke studije (HDAS); Societas Linguisticae Europae, International Pragmatics Association (IPrA), International Cognitive Linguistics Association (ICLA), European Society for Studies in English (ESSE), German Cognitive Linguistics Association (GACL), Association for Linguistic Typology (ALT).

Član uredništva časopisa *Jezikoslovlje* (od 2002. g.), *Annual review of Cognitive Linguistics* (od 2003. g., izdavač John Benjamins), te *Bosanski jezik* (Tuzla, od 2005. g.)

Od 1994. do 1998. voditelj regionalne podružnice Hrvatskog društva za primijenjenu lingvistiku te član predsjedništva tog društva.

Popis radova objavljenih u zadnjih pet godina

2001.

1. Grammatical Functions and Categories. Part One: The English Verb. Osijek: Pedagoški fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. (zajedno s D. Kučandom i M. Omazić)
2. "Review of: Panther, Klaus-Uwe, Günter Radden, eds. (1999). Metonymy in

- Language and Thought. (Human Cognitive Processing 4). Amsterdam - Philadelphia: John Benjamins." *Suvremena lingvistika* 27.1-2 (51-52): 303-309.
3. "Book notice on: Gibbs, Raymond W., Jr., Gerard J. Steen, eds. (1999). *Metaphor in Cognitive Linguistics. Selected Papers from the 5th International Cognitive Linguistics Conference, Amsterdam, July 1997.* (Amsterdam Studies in the Theory and History of Linguistic Science. Series IV. Current Issues in Linguistic Theory 175). Amsterdam - Philadelphia: John Benjamins." *Pragmatics* 11.3: 335-336.
  4. "Vlastita imena između metonimijske Scile i metaforičke Haribde." *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 27: 31-48. (zajedno s R. Brdar-Szabó)
  5. "Tipologija metonimija i njihova obrada u jednojezičnoj i dvojezičnoj leksikografiji." *Filologija* 36-37: 73-83. (zajedno s R. Brdar-Szabó i G. Buljan)
  6. "Predicative adjectives in some Germanic and Slavic languages: On the role of metonymy in extending grammatical constructions." *Suvremena lingvistika* 27.1-2 (51-52): 35-57. (zajedno s R. Brdar-Szabó, G. Buljan i T. Gradečak-Erdeljić)

2002.

1. "Metonymy in a contrastive valency lexicon: A stumbling or a building block?" Petrović, Elvira, ed. (2002). *The First Twenty-Five Years of English Studies in Osijek. An Anthology.* Osijek: Faculty of Education, 15-32.
2. "Yet another English reference grammar for the 21st century. Review on: Huddleston, Rodney, Geoffrey Pullum: *The Cambridge Grammar of the English Language.* Cambridge: Cambridge University Press, 2002." *The European English Messenger* 11.2: 79-82.
3. "The tongue in the mind's ear." *Jezikoslovlje* 3.1-2: 217-226.
4. "Indirect speech act metaphtonymies and diagrammatic iconicity." *Strani jezici* 31.1-2: 45-54. (zajedno s R. Brdar-Szabó)
5. "Lexikalische Amalgamierung aus kontrastiv-typologischer Sicht." Barota, Mária, Petra Szatmári, József Tóth, Anikó Zsigmond, Hrsgg. (2002). *Sprache(n) und Literatur(en) im Kontakt. Konferenz – 25.-26. Oktober 2001.* (Acta Germanistica Savariensia 7). Szombathely: Szombathely: Pädagogische Hochschule "Berzsenyi Dániel", 41-52. (zajedno s R. Brdar-Szabó)
6. "Usvajanje prijedloga, odnosno postpozicija i adpozicija te prefiksa u jednom slučaju hrvatskog-mađarskoga bilingvizma: Međuovisnost fonoloških i morfosintaktičkih čimbenika." Vodopija, Irena, ur. (2002). *Dijete i jezik danas: Dijete i učenje hrvatskoga jezika. – Dijete i učenje stranoga jezika. Zbornik radova s međunarodnoga stručnoga i znanstvenoga skupa u Europskoj Godini jezika.* Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, Visoka učiteljska škola, 177-190. (zajedno s R. Brdar-Szabó)
7. "Strukturno-tipološki čimbenici u prevođenju: Primjer predikacijskih metonimija i pridjeva u nekim germanskim i slavenskim jezicima." *Život i škola* 8.2: 7-22. (zajedno s R. Brdar-Szabó, G. Buljan i T. Gradečak-Erdeljić)
8. "Korpusna lingvistika – hokus-pokusna lingvistika, ili...?" Stolac, Diana, Nada Ivanetić, Boris Pritchard, ur. (2002). *Primijenjena lingvistika u Hrvatskoj: Izazovi na početku XXI. stoljeća.* Zagreb – Rijeka: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, 41-50. (zajedno s R. Brdar-Szabó i T. Gradečak-Erdeljić)
9. "Odnos valencije i kolokacija: Deskriptivni i leksikografski aspekti." Stolac, Diana, Nada Ivanetić, Boris Pritchard, ur. (2002). *Primijenjena lingvistika u Hrvatskoj: Izazovi na početku XXI. stoljeća.* Zagreb – Rijeka: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, 35-40. (zajedno s D. Kučandom, V. Pavičić, M. Omazić i J. Zlomislić)
10. "Manner-for-activity metonymy in a cross-linguistic perspective." Lewandowska-Tomaszczyk, Barbara, Kamila Turewicz, eds. (2002). *Cognitive Linguistics Today.* (Łódź Studies in Language 6). Frankfurt am Main: Peter Lang, 225-246. (zajedno s R. Brdar-Szabó)
11. "Review of: Bartha, Csilla (1999). *A kétnyelvűség alapkérdései: Beszélők és*

közösségek. [Basic Issues of Bilingualism: Speakers and Communities.] Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó; and Navracscics, Judit (1999). A kétnyelvű gyermek. [The Bilingual Child.] Budapest: Corvina Kiadó." IJB. The International Journal of Bilingualism 6.1: 95-99. (zajedno s R. Brdar-Szabó)

2002.-2003.

1. "Motivation in English grammar: The case of the tense-aspect-mood system." *Studia Romanica et Anglica Zagabiensia* 47-48:37-50.

2003.

2. "Metonymic coding of linguistic action in English, Croatian and Hungarian." Panther, Klaus-Uwe, Linda L. Thornburg, eds. (2003). *Metonymy and Pragmatic Inferencing (Pragmatics and Beyond. New Series 113)*. Amsterdam - Philadelphia: Benjamins, 241-266. (zajedno s R. Brdar-Szabó)
3. "Uloga konceptualne integracije u usvajanju jezika." Stolac, Diana, Nada Ivanetić, Boris Pritchard, ur. (2003). *Psiholingvistika i kognitivna znanost u hrvatskoj primijenjenoj lingvistici. Zbornik radova sa savjetovanja održanoga 18. i 19. svibnja 2001. u Opatiji. Zagreb – Rijeka: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku*, 125-134. (zajedno s R. Brdar-Szabó)
4. "Prikaz knjige: Glovacki-Bernardi, Zrinjka, August Kovačec, Milan Mihaljević, Dieter W. Halwachs, Karl Sornig, Christine Penzinger, Richard Schrodt (2001). *Uvod u lingvistiku. Zagreb: Školska knjiga.*" *Život i škola* 10: 87-91.
5. "Review of: Wilson, Andrew, Paul Rayson, Tony McEnery, eds. (2003). *Corpus Linguistics by the Lune. A Festschrift for Geoffrey Leech. (Łódź Studies in Language 8)*. Frankfurt am Main: Peter Lang." *Jezikoslovlje* 4.2: 296-303.
6. "Metaforički i metonimijski modeli u jezičnom opisu." Stolac, Diana, Nada Ivanetić, Boris Pritchard, ur. (2003). *Psiholingvistika i kognitivna znanost u hrvatskoj primijenjenoj lingvistici. Zbornik radova sa savjetovanja održanoga 18. i 19. svibnja 2001. u Opatiji. Zagreb – Rijeka: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku*, 143-148. (zajedno s R. Brdar-Szabó)
7. "Referential metonymy across languages: What can cognitive linguistics and contrastive linguistics learn from each other?" *IJES. International Journal of English Studies* 3.2: 85-105. (zajedno s R. Brdar-Szabó)
8. "The MANNER FOR ACTIVITY metonymy across domains and languages." *Jezikoslovlje* 4.1: 43-69. (zajedno s R. Brdar-Szabó)
9. "Metonimije tipa *sudionik-umjesto-situacije* i predikatni pridjevi." Stolac, Diana, Nada Ivanetić, Boris Pritchard, ur. (2003). *Psiholingvistika i kognitivna znanost u hrvatskoj primijenjenoj lingvistici. Zbornik radova sa savjetovanja održanoga 18. i 19. svibnja 2001. u Opatiji. Zagreb – Rijeka: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku*, 135-142. (zajedno s R. Brdar-Szabó, V. Pavičić i M. Omazić)
10. "Konceptualna integracija i gramatikalizacija pseudo-argumenata." Stolac, Diana, Nada Ivanetić, Boris Pritchard, ur. (2003). *Psiholingvistika i kognitivna znanost u hrvatskoj primijenjenoj lingvistici. Zbornik radova sa savjetovanja održanoga 18. i 19. svibnja 2001. u Opatiji. Zagreb – Rijeka: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku*, 115-124. (zajedno s D. Kučandom, V. Pavičić, T. Gradečak-Erdeljić, J. Zlomislčić i G. Buljan)

2004.

1. *Teaching English for Life. Studies to Honour Prof. Elvira Petrović on the Occasion of Her 70th Birthday.* Osijek: Filozofski fakultet. (zajedno s D. Kučandom i B. Berićem)
2. "How pure is the pure hyperbole? The role of metonymic mappings in the construction of some hyperbolic effects." Kučanda, Dubravko, Mario Brdar, Boris Berić, eds. (2004). *Teaching English for Life. Studies to Honour Prof. Elvira Petrović on the Occasion of Her 70th Birthday.* Osijek: Filozofski fakultet, 373-385.

3. "Predicative adjectives and grammatical-relational polysemy: The role of metonymic processes in motivating cross-linguistic differences." Radden, Günter, Klaus-Uwe Panther, eds. (2004). *Studies in Linguistic Motivation*. (Cognitive Linguistics Research 28). Berlin – New York: Mouton de Gruyter, 321-355. (zajedno s R. Brdar-Szabó)
4. "On metonymic profiling in alternate construal of complex event chains in verbal idioms." Lewandowska-Tomaszczyk, Barbara, Alina Kwiatkowska, eds. (2004). *Imagery in Language. Festschrift in Honour of Professor Ronald W. Langacker*. (Łódź Studies in Language 10). Frankfurt am Main: Peter Lang, 247-258. (zajedno s R. Brdar-Szabó)
5. "Book notice on: Ruiz de Mendoza Ibáñez, Francisco José (1999). *Introducción a la teoría cognitiva de la metonimia*. (Serie Granada Lingvistica). Granada: Método Ediciones." *Language* 80.4: 881-882. (zajedno s R. Brdar-Szabó)
6. "Lexikalische Lücken bei verba dicendi und ihre Schließung durch prädikative Metonymie: Eine kontrastiv-typologische Studie." Tóth, József, Hrsg. (2004). *Quo Vadis Wortfeldforschung? (Sprache. System und Tätigkeit 49)*. Frankfurt am Main – Berlin – Bern – Bruxelles – New York – Oxford – Wien: Peter Lang, 141-163. (zajedno s R. Brdar-Szabó)
7. "Nasljeđivanje argumenata i argumentacije." Stolac, Diana, Nada Ivanetić, Boris Pritchard, ur. (2004). *Suvremena kretanja u nastavi stranih jezika*. Zagreb – Rijeka: Društvo za primijenjenu lingvistiku – Graftrade, 77-86. (zajedno s R. Brdar-Szabó)
8. "The metaphonymic basis of metacommunicative conditionals." *Research in Language* 2: 99-115. (zajedno s R. Brdar-Szabó)
9. "Teaching English for Life: Introduction." Kučanda, Dubravko, Mario Brdar, Boris Berić, eds. (2004). *Teaching English for Life. Studies to Honour Prof. Elvira Petrović on the Occasion of Her 70th Birthday*. Osijek: Filozofski fakultet, 1-14. (zajedno s D. Kučandom i B. Berićem.)
10. "Review of: Sonja Kleinke: *Englische Komplementstrukturen. Schematische und prototypische Bedeutungen*." *Jezikoslovlje* 5.1-2: 133-135.
11. "Syntax." Muhvić-Dimanovski, Vesna, Lelija Sočanac, eds. *Linguistics*. (2004). *Encyclopedia of Life Support Systems, Developed under the Auspices of the UNESCO*. Oxford: Eolss Publishers. [<http://www.eolss.net>] (zajedno s R. Brdar-Szabó)

2005.

1. "What is compatible with what? Or, reducing the collocational chaos in the predicate-argument structure, with a little help from metonymy." Kiefer, Ferenc, Gábor Kiss, Júlia Pajzs, eds. (2005). *Papers in Computational Lexicography. COMPLEX 2005*. Budapest: Linguistics Institute of the Hungarian Academy of Sciences, 40-49.
2. "Ways of getting around and signaling metonymy in the grammar of noun phrases." *Bosanski jezik* 4: 39-61.
3. "Metonimija i gramatika." Granić, Jagoda, ur. (2005). *Semantika prirodnog jezika i metajezik semantike*. Zagreb – Split: Hrvatsko društvo za primijenjenu semantiku, 123-130.
4. "Scalar models in a cognitive approach to hyperbolic expressions: With a little help from metonymy." Cap, Piotr, ed. (2005). *Pragmatics Today*. (Łódź Studies in Language 12). Frankfurt a.M. - Berlin – Bern – Bruxelles - New York – Oxford – Wien: Peter Lang, 75-94. (zajedno s R. Brdar-Szabó)
5. "Übersetungsäquivalenz und Sprachvergleich am Beispiel der referentiellen Metonymie bei Eigennamen." Tóth, József, Hrsg. (2005). *Sprache(n) und Literatur(en) im Kontakt. Beiträge der internationalen Konferenz 6.-7. November 2003*. (Acta Germanistica Savariensia 9). Wien: Praesens Verlag, 41-52. (zajedno s R. Brdar-Szabó)
6. "Review of: Feyaerts, Kurt, ed.: *The Bible through Metaphor and Translation: A*

Cognitive Semantic Perspective. (Religions and Discourse 15). Oxford et al: Peter Lang." Annual Review of Cognitive Linguistics 3: 348-354. (zajedno s R. Brdar-Szabó)

Prof. dr. sc. LORETANA FARKAŠ BREKALO

- stalno je zaposlena na Filozofskom fakultetu u Osijeku
- posljednji izbor: 2003. godine
- e-mail adresa: lfarkas@ffos.hr

Loretana Despot rođena je 28. studenoga 1969. godine (roditelji Terezija i Zdenko) u Osijeku gdje je završila osnovno školovanje i Jezičnu gimnaziju.

Upisala je 1988. godine Studij hrvatskoga jezika i književnosti, a za izvrstan sam uspjeh pri studiranju 1991. godine dobila i Rektorsku nagradu.

Diplomirala 1993. godine na Filozofskom fakultetu u Zagrebu na Odsjeku za kroatistiku kod akademika prof. dr. sc. Josipa Vončine.

Tijekom zimskog semestra 1994. godine radila je kao profesor hrvatskoga jezika i književnosti na Medicinskoj školi u Osijeku, a od 1. prosinca 1994. godine uposlena je kao znanstveni novak na projektu prof. dr. sc. Ljiljane Kolenić, *Hrvatska leksikologija*, pri Pedagoškom fakultetu u Osijeku gdje od 1. veljače 1999. godine radi kao asistent na kolegijima Povijest hrvatskoga jezika i Hrvatska dijalektologija.

Krajem 1996. godine pokrenula je časopis *Glede*, prvi studentski časopis za promicanje kulture hrvatskoga jezika u Republici Hrvatskoj.

U siječnju 1998. godine Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske dodijelilo joj je poticajni projekt za mlade znanstvenike.

Magistrirala je 1997. godine na Filozofskom fakultetu u Zagrebu na Odsjeku za kroatistiku, također pod mentorstvom akademika Josipa Vončine.

U svibnju 1998. godine dobila je doktorsku stipendiju Ministarstva znanosti i tehnologije koju je realizirala na Filozofskom fakultetu u Budimpešti.

Pod mentorstvom akademika Josipa Vončine 21. svibnja 2002. godine obranila je doktorsku disertaciju na Odsjeku za kroatistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Godine 2003. izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje docenta na Filozofskom fakultetu u Osijeku gdje predaje na kolegijima Povijest hrvatskoga jezika i Hrvatska dijalektologija.

Aktivno sudjeluje na stručnim i znanstvenim skupovima vezanima uz hrvatsku jezičnu problematiku.

Govori engleski jezik, a pasivno se služi njemačkim i talijanskim jezikom.

Magistrirala je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 17. prosinca 1997. godine na Odsjeku za kroatistiku s temom *Glavne osobitosti hrvatskoga jezika jezikoslovca Matije Petra Katančića* (povjerenstvo: akademik prof. dr. Josip Vončina, prof. dr. sc. Marko Samardžija i dr. sc. Branka Tafra).

Doktorirala je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 21. svibnja 2002. godine na Odsjeku za kroatistiku s temom *Jezik Katančićeva prijevoda Svetoga pisma (poveznice)* - povjerenstvo: akademik prof. dr. sc. Josip Vončina, prof. dr. sc. Josip Silić, doc. dr. sc. i doc. dr. sc. Mira Menac Mihalić.

Objavljeni radovi

1. "De litteris u Kašićevoj gramatici", *Jezikoslovlje*, 2-3, Osijek 1999., izvorni znanstveni rad (UDK 811.163.42-5) (glavni i odgovorni urednik dr. Ljiljana Kolenić), Pedagoški fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, ISSN 1331-7202, str. 84-100.
2. "Matija Antun Reljković i prvi slavonski rječnik", zbornik *Matija Antun Relković i Slavonija 18. stoljeća*, Davor-Zagreb 2000., radovi sa znanstvenog skupa Matija Antun Relković i Slavonija 18. stoljeća (u povodu 200. godišnjice smrti), Zagreb-Vinkovci-Davor, 24.-25. travnja 1998. / uredništvo Damir Agičić...et al. - Davor :

- Poglavarstvo općine; Zagreb : Filozofski fakultet, 2000., ISBN 953-97493-3-6, str. 245-251.
3. "Čevapovićevi jezični zahvati u Katančićev prijevod Svetoga pisma", zbornik *Hrvati u Budimu i Pešti* (1997-2000), Budimpešta 1999. : radovi sa znanstvenog skupa Hrvati u Mađarskoj (Ugarskoj) u prošlosti i sadašnjosti, (uredio dr. Stjepan Lukač) Hrvatska samouprava Budimpešte: Budimpešta 2001., ISBN 963 00 8426 0, str. 243-359.
  4. "M. P. Katančić i budimski lekcioniari 18. stoljeća", zbornik *Hrvati u Budimu i Pešti* (1997-2000), Budimpešta 2000. : radovi sa znanstvenog skupa Budim i Pešta u kulturnoj povijesti Hrvata, (uredio dr. Stjepan Lukač) Hrvatska samouprava Budimpešte: Budimpešta 2001., ISBN 963 00 8426 0, str. 405-419.
  5. "Prevođenje Biblije u Hrvata od Kašića do Katančića", zbornik *Drugi hrvatski slavistički kongres I*, Osijek, 14.-18. rujna 1999.; uredile Dubravka Sesar, Ivana Vidović Bolt. - Zagreb : Hrvatsko filološko društvo : Filozofski fakultet 2001. ISBN 953-175-112-9; ISBN 953-175-113-7 str. 59-67.
  6. "Jezični utjecaji bosanskoga franjevca Ivana Bandulavića na pisce slavonskih lekcionara 18. stoljeća", zbornik *Hrvatski jezik u Bosni i Hercegovini -jučer i danas-* (glavni i odgovorni urednik Šimun Musa), Pedagoški fakultet Sveučilišta u Mostaru: UDK 811.163.42 (497.6) (091) (082.1), Mostar 2001., str. 139-151 (Materijali sa Znanstvenog skupa Mostarski dani hrvatskog jezika, Mostar 2001.)
  7. "Hrvatsko-latinski rječnik Matije Jakobovića iz 1710. godine", *Filologija*, 36-37, Zagreb 2001., izvorni znanstveni rad (UDK 811.163.42:811.124'04) (glavni i odgovorni urednik Dalibor Brozović), Razred za filološke znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, ISSN 0449-363X, str. 125-138.
  8. "Osobitosti imeničkoga sklonidbenog sustava u budimskim izdanjima slavonskih franjevac", zbornik *Hrvatski književni jezik*, Budimpešta 2001. : radovi sa znanstvenog skupa povodom 500. obljetnice nastanka Judite Marka Marulića, (uredio dr. Stjepan Lukač) Hrvatska samouprava Budimpešte: Budimpešta 2003., ISBN 963 9314 60 9, str. 175-187.
  9. "Put nebeski Ivana Grličića iz 1707. godine (grafijske, pravopisne i jezične odlike)", *Filologija*, 41, Zagreb 2003., izvorni znanstveni rad (UDK 811.163.42'01"17") (glavni i odgovorni urednik Dalibor Brozović), Razred za filološke znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, ISSN 0449-363X, str. 1-20.

Prof. dr. sc. VLADIMIR KARABALIĆ

Rođen 4. veljače 1962. u Andrijaševcima

vladimir.karabalic@inet.hr

Obrazovanje i usavršavanje

1995. Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu nostrificirao diplomu doktora filozofije stečenu na Filozofskom Fakultetu Sveučilišta Westfälische Wilhelms-Universität u Münsteru (Njemačka) kao odgovarajuću doktorskoj diplomi društvenih, humanističkih i teoloških znanosti iz područja filologije

1994. stekao akademski stupanj doktora filozofije na Filozofskom Fakultetu Sveučilišta Westfälische Wilhelms-Universität u Münsteru (Njemačka)

1987.-1994. poslijediplomski studij na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Münsteru, na odsjecima za germanistiku, južnu slavistiku i opću lingvistiku

1987.-1991. stipendist donacije *Konrad-Adenauer-Stiftung*

1991.-1992. asistent kod prof. dr. G. Ressela na Institutu za južnu slavistiku Sveučilišta u Münsteru 1991.-1992.

1992.-1994. asistent na Institutu za njemački jezik kod mentora disertacije prof. dr. F. Hundsnurschera

1985. stekao zvanje profesora njemačkog jezika i književnosti i fonetike na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

1980.-1985. studij germanistike i fonetike na Filozofskom fakultetu u Zagrebu

1984.-1985. stipendist Sveučilišta Westfälische Wilhelms-Universität u Münsteru (Njemačka)

1982. stipendist Sveučilišta u Rostocku (Njemačka)

Radno iskustvo i izbori u zvanja

2005. pročelnik Katedre za germanistiku na Filozofskom fakultetu u Osijeku
Od 2001. do danas docent na Katedri za germanistiku na Pedagoškom, danas Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku

2001. izabran u naslovno znanstveno-nastavno zvanje docenta iz područja humanističkih znanosti, polje jezikoslovlje, za predmet Njemački jezik

1995.-2001. profesor njemačkog jezika u Gimnaziji Lucijana Vranjanina u Zagrebu

1995.-1996. vanjski suradnik - predavač za njemački jezik na Pedagoškoj akademiji u Zagrebu

1984.-2001. vanjski suradnik u Leksikografskom zavodu «Miroslav Krleža» u Zagrebu u njemačkoj redakciji Osmojezičnog enciklopedijskog rječnika

Nastavna djelatnost

Kolegiji

Predavao sljedeće kolegije na dodiplomskom studiju germanistike na Pedagoškom odnosno Filozofskom fakultetu u Osijeku:

Uvod u sintaksu suvremenog njemačkog jezika, Sintaksa složene rečenice u suvremenom njemačkom jeziku, Fonetika i fonologija suvremenog njemačkog jezika, Uvod u teoriju govornih činova, Prevođenje u praksi i teoriji, Tvorba glagola u suvremenom njemačkom jeziku.

Mentorstva

Na dodiplomskom studiju mentor za 5 diplomskih radova na Filozofskom fakultetu u Osijeku.

Znanstvena i stručna djelatnost

Projekti

Od 2005. znanstveni suradnik u projektu *Die Funktion der Übersetzungen für die Entwicklung der slowenischen und kroatischen Sprache und Kultur im Zeitraum 1848-1918*; voditelj projekta: prof. dr. Erich Prunč, Institut für Translationswissenschaft der Universität Graz.

Sudjelovanje na skupovima

Aktivno sudjelovanje na sljedećim znanstvenim skupovima:

Lingvistički kolokvij u Münsteru 1992.; Lingvistički kolokvij u Grazu 1993.; simpozij *Language and Consciousness* 1995. u Varni (Bugarska); simpozij *Die Valenztheorie. Bestandaufnahme und Perspektiven* 2002. u Sibiu (Hermannstadt, Rumunjska); germanistički kongres 2003. u Sibiu (Hermannstadt, Rumunjska); simpozij *Neue Entwicklungen in der Dependenz-Verb-Grammatik* 2003. u Beogradu; međunarodna konferencija *Sprachen und Literaturen im Kontakt* 2003. u Szombathelyu (Mađarska); simpozij *Linguistik-Tage in Szombathely, GESUS* 2004.; godišnji skup Hrvatskog društva za primijenjenu lingvistiku 2004.: *Semantika prirodnog jezika i metajezik semantike*, Split; simpozij *Translatologie als Kommunikationsbrücke in der EU*, Dubrovnik 2004.; znanstveni skup *Šokačka rič*, Vinkovci 2004.

Članstva

Član Hrvatskog društva za primijenjenu lingvistiku (HDPL)

Član uredništva časopisa *Jezikoslovlje*

Popis radova objavljenih u zadnjih pet godina

1. (ur.) (2003): Satzglieder und Wörter. Festschrift für Velimir Petrović zum 65. Geburtstag. Osijek: Pädagogische Fakultät.
2. (2003): Zur Syntax und Semantik der Satzgefüge mit eingeleiteten finiten Klauseln im Deutschen. U: Karabalić, Vladimir (ur.), 58-73.

Prof. dr. sc. LJILJANA KOLENIĆ

- stalno je zaposlena na Filozofskom fakultetu u Osijeku
- posljednji izbor: 2004. godine
- e-mail adresa: kolenic@ffos.hr

Rođena je 18. siječnja 1955. u Lipovljanima, Republika Hrvatska. Cjelokupno školovanje provela je u Zagrebu, od prvoga razreda osnovne škole do doktorata znanosti. Maturirala je na jezičnoj gimnaziji (XVI.) 1974. godine. Diplomirala 27. lipnja 1979. jugoslavenske jezike i književnosti i engleski jezik na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Školske godine 1979./80. radila je kao profesor hrvatskoga jezika u Osnovnoj školi u Krapinskim Toplicama. Od 3. rujna 1980. zaposlena je na Pedagoškom fakultetu Sveučilišta u Osijeku, danas Filozofskom fakultetu, kao asistent za predmete Povijest hrvatskoga jezika i Hrvatsku dijalektologiju. Magistrirala je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 12. rujna 1983. iz područja lingvističkih znanosti s posebnim obzirom na dijalektologiju hrvatskoga jezika. Obranila je magistarski rad pod naslovom *Dijalektološka karta Slavonije* pod mentorstvom akademika Milana Moguša. Doktorat znanosti pod naslovom *Gramatičarski rad Slavonaca prije preporoda* obranila je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 13. ožujka 1989. Mentor je bio akademik Josip Vončina. Od 1980. godine radi na Filozofskom fakultetu u Osijeku najprije kao asistent, godine 1993. postaje docentom, 1999. izvanrednim profesorom, a 2004. redovitim profesorom za predmete Povijest hrvatskoga jezika, Hrvatska dijalektologija i Hrvatska povijesna leksikologija. Na Filozofskom fakultetu u Osijeku obnašala dužnost voditelja Odsjeka za hrvatski jezik i književnost, prodekana Pedagoškoga fakulteta, potom prodekana Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Osijeku, voditelja Katedre za hrvatski jezik,

Predaje i na Pedagoškom fakultetu Sveučilišta u Mostaru na Studiju hrvatskoga jezika i književnosti (Povijest hrvatskoga jezika i Hrvatsku dijalektologiju) te na poslijediplomskom studiju iz dijalektologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci Štokavsko narječje, a na poslijediplomskom studiju Pedagoškoga fakulteta Sveučilišta u Osijeku Povijest hrvatske leksikologije. Objelodanila je preko stotinu znanstvenih i stručnih radova u domaćim i inozemnim časopisima te sudjelovala na preko sedamdesetak međunarodnih i domaćih znanstvenih skupova posvećenih hrvatskom jeziku. Objelodanila dvije knjige, *Riječ o riječima* i *Pogled u strukturu hrvatske gramatike*, te uredila (odabrala stranice za preslike) i napisala predgovore knjizi *Brodski jezikoslovci*. Osim toga, glavnim je urednikom časopisa Filozofskoga fakulteta u Osijeku pod naslovom *Jezikoslovlje*, a uređivala je i uređuju u suautorstvu i druge publikacije na fakultetu. Bila je suradnikom u dva projekta, a vodila u proteklom razdoblju dva projekta iz hrvatske leksikologije. Od 2003. godine vodi i treći projekt *Frazeologija u djelima starih hrvatskih pisaca*. Na projektu imala dvije znanstvene novakinje, od kojih je jedna postala docentom, a druga je zbog znanstvenoga interesa prešla u drugi projekt na kojemu također napreduje. Mentorom je trima pristupnicama za magisterij. Dvije su izabrale teme iz hrvatske dijalektologije, a jedna iz povijesti hrvatskoga jezika. Svi radovi Ljiljane Kolenić vezani su uz predmete koje predaje na fakultetu: Povijest hrvatskoga jezika, Hrvatska dijalektologija i Hrvatska povijesna leksikologija.

Objavljene knjige:

Ljiljana Kolenić: Pogled u strukturu hrvatske gramatike, Sveučilište u Osijeku, Osijek 2003.

Ljiljana Kolenić: Brodski jezikoslovci, Matica hrvatska, Slavonski Brod 2003.

1. Kolenić, Lj.: *Rječnik Tome Babića i hrvatski pojmovni rječnici*, Fluminensia 1-2, god. 12, Rijeka 2000., 37-44.
2. Kolenić, Lj.: *Lanosovićeve jezikoslovni savjeti*, Zbornik radova Hrvati u Budimpešti, Hrvatska samouprava Budimpešte, Budimpešta 2001., 33-43.
3. Kolenić, Lj.: *Leksik Makaleovih bajki*, Zlatni danci 3, Osijek, Pečuh 2001., 53-61.
4. Kolenić, Lj.: *Jezikoslovac Matija Antun Reljković*, Godišnjak za kulturu, umjetnost i društvena pitanja br. 18 za 2000. godinu, Vinkovci 2001., 153-161.
5. Kolenić, Lj.: *Sinonimi u Mikaljinu rječniku*, Riječ, časopis za filologiju, sv. 2, Rijeka 2001., 28-33.
6. Kolenić, Lj.: *Glagolski oblici u Kašićevoj gramatici i u Marulićevoj Juditi*, Drugi hrvatski slavistički kongres, Zbornik radova i., HFD, FF, Zagreb 2001., 103-111.
7. Kolenić, Lj.: *Bosna i Hercegovina u starim hrvatskim rječnicima*, Zbornik Hrvatski jezik u Bosni i Hercegovini - jučer i danas, Sveučilište u Mostaru, Mostar 2001., 71-81.
8. Kolenić, Lj.: *Tronarječnost kao povijesni i suvremeni pristup hrvatskoga književnoga jezika*, Riječki filološki dani, Filozofski fakultet, Rijeka 2002., 161-169.
9. Kolenić, Lj.: *Leksik Bognerovih kritika*, Dani Josipa i Ivana Kozarca za 2001. godinu, Privlačica, Vinkovci 2002., 90-103.
10. Kolenić, Lj.: *Frazeologija Reljkovićevih Ezopovih basni*, Zlatni danci 4. Basne, Osijek 2003., 23-45.
11. Kolenić, Lj.: *Glagolski oblici u Marulićevim stihovima i prozi*, Colloquia Maruliana XII, Književni krug Split Marulianum, Split 2003., 119 -130.
12. Kolenić, Lj.: *Natuknica u Mikaljinu rječniku*, Filologija 36-37, Zagreb 2001., 279-290.
13. Kolenić, Lj.: *Prohaskin Ilirizam u Osijeku*, Osijek kao književno i kulturno srednjoeuropsko središte, Književna revija 3, Osijek 2003., 37-47.
14. Kolenić, Lj.: *Slavonski dijalekt prema ostalim hrvatskim dijalektima*, Zagrebačka slavistička škola. Zbornik radova 2002., Zagreb 2003., 175-185.
15. Kolenić, Lj.: *Glagolski prilog sadašnji u starim i novim hrvatskim gramatikama*, Hrvatski književni jezik, Budimpešta 2003., 77-84.
16. Kolenić, Lj.: *Frazeologija u Prohaskinu Ilirizmu u Osijeku*, Zbornik o Dragutinu Prohaski, Zagreb 2003., 197-214.
17. Kolenić, Lj.: *Slavonski gradovi u starim hrvatskim rječnicima*, Folia onomastica Croatica, HAZU, Zagreb 2002., 113-122.
18. Kolenić, Lj.: *Branič jezika hrvatskoga Nikole Andrića*, Dani Josipa I Ivana Kozarca za 2002. godinu, Privlačica, Vinkovci 2003., 122-145.
19. Kolenić, Lj.: *Kršćanski leksik u Magjerovim Slavicama*, Zlatni danci 5. Kršćanstvo i dječja književnost, Filozofski fakultet, Osijek 2004., 43-56.
20. Kolenić, Lj.: *Jezik najstarijega hrvatskoga zapisnika Osijeka - Općine Gornji grad 1771.-1773.*, Tri stoljeća kapucina u Osijeku 1703.-2003. i Općina Gornji grad do ujedinjenja 1702.-1786., HAZU, Zagreb-Osijek 2004., 363-376.
21. Kolenić, Lj.: *Obrasci razgovora u Brlićevoj gramatici (1833.)*, Zbornik radova Riječki filološki dani, Filozofski fakultet, Rijeka 2004., 275-284.
22. Bilić, A. i Kolenić, Lj.: *Govor mjesta Andrijaševci*, Šokačka rič 1. Zbornik radova znanstvenoga skupa Slavonski dijalekt, Vinkovci 2004., 5-50.

Stručni radovi:

1. Kolenić, Lj.: *Hrvatski pravopis*, Život i škola br. 5. Osijek 2001., 117-123.
2. Kolenić, Lj.: *Lanosovićeve jezikoslovni savjeti*, Istočna Hrvatska Osijek - Vukovar - Ilok, Pedagoški fakultet, Osijek 2002., 193-203.

3. Kolenić, Lj.: *Peto izdanje hrvatskoga pravopisa*, Fluminensia, Rijeka 2001., 119-125.
4. Kolenić, Lj.: *Potpuni rječnik Marulićeve Judite kao zasebna knjiga*, Život i škola, Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku, Osijek 2002., 154-156.
5. Kolenić, Lj.: *Povijest jezičnih putova*, Život i škola br. 9, Osijek 2003., 135-138.
6. Kolenić, Lj.: *Zbornik radova posvećen basnama*, Život i škola br. 9, Osijek 2003., 138-141.
7. Kolenić, Lj.: *Riječi slavonske ravnice*, Književna revija, Osijek 2004., 213-215.
8. Kolenić, Lj.: *Hrvatski frazeološki rječnik*, Život i škola br. 11, 1/2004., 183-185.
9. Kolenić, Lj.: *Kršćanstvo i dječja književnost*, Život i škola br. 11, 1/2004., 183-185.
10. Kolenić, Lj.: *Morfološka prilagodba tuđica u osječkom studentskom žargonu*, Hrvatski dijalektološki zbornik knj. 12, Zagreb 2003., 23-28.

Izv. prof. dr. sc. BRANKO KUNA

- stalno zaposlen na Filozofskom fakultetu u Osijeku
- posljednji izbor:
- e-mail adresa: kunab@os.htnet.hr

Rođen sam 14. studenog 1965. u Osijeku. Osnovnu sam školu završio u Čepinu, a srednju u Osijeku. Oženjen sam i otac dvoje djece.

Studij hrvatskog jezika i književnosti upisao sam na Pedagoškom fakultetu u Osijeku u ak. 1985./86. godini. Diplomirao sam u rujnu 1990. s temom *Deklinacijska paradigma imenica u novinsko-publicističkom stilu*, a krajem te godine zaposlio sam se na Hrvatskom radiju Radiopostaji Osijek na mjestu lektora u informativnom programu, gdje sam za vrijeme Domovinskoga rata radio i kao novinar. Krajem 1993. prelazim u OŠ Svete Ane u Osijeku te nastavljam poslijediplomski studij opće lingvistike na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. U travnju 1997. zapošljava me kao mlađi asistent na Pedagoškom fakultetu u Osijeku. Magistarski rad *Izricanje posvojnosti genitivom u hrvatskom književnom jeziku* obranio sam 1999., a doktorirao sam 2003. s temom pod naslovom *Atributni genitiv u hrvatskome standardnom jeziku* (mentor dr. sc. I. Pranjković) na Filozofskom fakultetu Zagrebu. U ak. 2004./2005. god. predajem Teoriju jezika i Suvremeni hrvatski književni jezik (fonologija) te izborni kolegij Tvorba riječi u hrvatskom jeziku, a prijašnjih godina vodio sam još i Jezične vježbe te vježbe iz morfologije. Nastupao sam na međunarodnim i domaćim znanstvenim skupovima, a suradnik sam u projektu *Gramatikalizacija u suvremenom hrvatskom jeziku* (voditelj dr. sc. V. Rišner). Do sada sam objavljivao znanstvene i stručne radove s područja morfosintakse, tvorbe riječi, lingvostilistike i pragmalingvistike u Jeziku, Raspravama IHJ, Jezikoslovlju, Kolu, Dubrovniku, Književnoj reviji, a priloge iz jezikoslovlja (prikazi, komentari, reportaže, jezični savjeti) objavljivao sam i u programima Hrvatskoga radija i Radija Deutsche Welle te u dnevnom tisku. Bio sam tajnik časopisa *Jezikoslovlje*, a od 2003. i član njegova uredništva. Pišem recenzije znanstvenih radova i knjiga s područja jezikoslovlja.

Znanstveni radovi

1. O izricanju posvojnosti prijedložnim genitivnim izrazima, Jezikoslovlje, godina II., br. 2.-3, Osijek, 1999., str. 34.-45.
2. Norma i posvojni genitiv bez odredbe, Jezik, god. 47. Zagreb, 1999., br. 1, str. 1-9.
3. Samozatajni istraživač i savjetnik – Eugenija Barić, Godišnjak MH Vinkovci, 2001. broj 18, str. 163-173.
4. Odnos adnominalnoga genitiva i pridjeva, Zbornik radova Drugog hrvatskog slavističkog kongresa, sv. 1, Zagreb, 2001., str. 503. – 511.

5. Pučki jezični slojevi Slamnigove poezije – između ludizma i estetizma, Zbornik izabranih radova triju saziva međunarodnog znanstvenog skupa "Dani Ivana Slamniga", Osijek, 2003., str. 133.-149.
6. Između atributne i predikatne posvojnosti, Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2003., br. 29, str. 157.-171.
7. Benešićev Rječnik u kontekstu suvremenih hrvatskih jednojezičnika, 2004. Dani Julija Benešića – Zbornik radova I., Pergamena Zagreb i Muzej grada Iloka, str. 95.-105.
8. Posvojni genitiv i NP-pomicanje, Jezikoslovlje, god. 4. br. 2, Osijek 2003., str. 245-262.

Stručni radovi

1. *Odjeci Deklaracije u Slavoniji*, Jezikoslovlje, god. I., br. 1, Osijek 1998., str. 70.-79.
2. *Peti hrvatski filološki skup*, Jezikoslovlje, god. II., br. 2-3., Osijek 1999., str. 207.-208.
3. *Maretić je daltonist(a)*, Književna revija, Osijek, br. 3-6 (razgovor s R. Katičićem), str. 221 - 231.
4. *neodređenim izrazima logično i matematički jasno (Lj. Šarić: Kvantifikacija u hrvatskome jeziku)*, Kolo, br. 4., god. XI., Zagreb 2001., str. 550-557.
5. *Jezična davnina i pjesnička sadašnjost*, Dubrovnik - časopis za književnost i znanost, MH Dubrovnik 2002., god. XIII., broj 1-2., str. 478-479.
6. Prikaz knjige Nede Pintarić: *Pragmemi u komunikaciji*, Jezikoslovlje, 3.1-2, Osijek 2002., str. 248.-252.
7. Prikaz knjige M. Samardžije: *Nekoć i nedavno*, Jezikoslovlje, 3.1-2, Osijek 2002., str. 253.-257.
8. *Nove pojave u jeziku javne komunikacije*, Godišnjak MH Vinkovci 2003., br. 20., str. 7.-16.
9. *Slovo o stilu ili deautomatizaciji jezika*, Jezikoslovlje, god. 4., br. 2, Osijek 2003., str. 282-285.
10. *Jezik između identiteta i ideologema*, Jezikoslovlje, god. 4., br. 2, Osijek 2003., str. 279.-281.

Izv. prof. dr. sc. MARIJA OMAZIĆ

Rođena 21. lipnja 1969. u Osijeku

momazic@ffos.hr

Obrazovanje i usavršavanje:

2003. stekla akademski stupanj doktora znanosti, područje humanističkih znanosti, polje jezikoslovlje, na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

2001.-2002. gost-istraživač u okviru programa *Fulbright američkog State Departmenta* i Ministarstva znanosti RH na *Northern Arizona University*, Flagstaff, Arizona, SAD

2000. sudjelovala na naprednom tečaju simultanog prevođenja u organizaciji Britanskog savjeta i ICTY-a

2000. stekla akademski stupanj magistra znanosti, područje humanističkih znanosti, polje jezikoslovlje, na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

1999. kao stipendist *United States Information Agency* sudjelovala na ljetnom institutu iz američkih studija na *Western Michigan University* u Kalamazoo, Michigan, SAD

1998. kao stipendist Britanskog savjeta sudjelovala u ljetnoj školi *The Use of Drama in the Teaching of English* na *University of the West of England* u Bristolu, u Velikoj Britaniji

1994. stekla zvanje profesora engleskog i njemačkog jezika i književnosti na Pedagoškom fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Radno iskustvo i izbori u zvanju

1.8.2003. izabrana u zvanje docenta iz područja humanističkih znanosti, polje filologija, na Filozofskom fakultetu u Osijeku

2000. viši lektor za engleski jezik na Pedagoškom fakultetu u Osijeku

1995.-2000. lektor za engleski jezik na katedri za engleski jezik i književnost Pedagoškog fakultetu u Osijeku

1993.-1998. prevoditelj promatračke misije UN-a

1991.-1992. profesor engleskog i njemačkog jezika na Jezičnoj gimnaziji, Tehnološkoj školi i poljoprivrednom školskom centru u Osijeku

Nastavna djelatnost

Kolegiji:

Predavala sljedeće kolegije na dodiplomskom studiju engleskog jezika i književnosti na Pedagoškom odnosno Filozofskom fakultetu u Osijeku: Morfosintaksa glagolskog izraza, Morfosintaksa vrsta riječi, Sintaksa fraze u engleskom jeziku, Jezične vježbe II i III, Uvod u američke studije, Prijevodne vježbe, Uvod u frazeologiju engleskog jezika. Od 1998. predavala kao gost predavač za predmet Engleski jezik na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Tuzli te od 2002. na Pedagoškom fakultetu Sveučilišta u Zenici.

Mentorstva

Na dodiplomskom studiju mentor za 12 diplomskih radova na Filozofskom fakultetu u Osijeku.

Znanstvena i stručna djelatnost

Projekti

Od 1998.-2001. istraživač na projektu MZT 122013 *Komplementacijski sustav pridjeva u engleskom i hrvatskom jeziku*, a od 2002. istraživač na projektu MZT 0122001 *Metonimija između leksikona i gramatike* izv. prof. dr. sc. Maria Brdara.

Sudjelovanje na skupovima

Aktivno sudjelovanje na 9 skupova u Hrvatskoj i 4 u inozemstvu.

Članstva

Član domaćih i međunarodnih znanstvenih udruga: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku (HDPL), Hrvatsko društvo za anglističke studije (HDAS); European Society of Phraseology (EUROPHRAS), European Society for Studies in English (ESSE). Član uredništva časopisa *Jezikoslovlje*.

Popis radova objavljenih u zadnjih pet godina

1. Brdar, M., Kučanda, D., Omazić, M. (2001) *Grammatical Categories and Functions. Part One: The English Verb*. Osijek: Pedagoški fakultet Sveučilišta u Osijeku.

2. Kučanda, D., Omazić, M. (2002) 'Kontrastivna analiza u okviru primijenjene lingvistike u 21. stoljeću.' In D. Stolac, N. Ivanetić, B. Pritchard (ur.) *Primijenjena lingvistika u Hrvatskoj – izazovi na početku XXI. stoljeća*. Zagreb-Rijeka, 287-292.
3. Brdar, M., Kučanda, D., Omazić, M. Pavičić, V., Zlomislić, J. (2002) 'Odnos valencije i kolokacija: deskriptivni i leksikografski aspekti.' In D. Stolac, N. Ivanetić, B. Pritchard (ur.) *Primijenjena lingvistika u Hrvatskoj – izazovi na početku XXI. stoljeća*. Zagreb-Rijeka, 35-40.
4. Omazić, M. (2002) 'Modifications of phraseological units in English – presentation of a project.' In: Petrović, E. (ed.) *25 Years of English Studies in Osijek*. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, Osijek, 114-148.
5. Omazić, M. (2002) 'O poredbenom frazemu u engleskom i hrvatskom jeziku.' *Jezikoslovlje* 3.1-2, 99-129.
6. Omazić, M. (2002) Prikaz knjige: Stefania Nuccorini, ed. (2002) *Phrases and Phraseology – Data and Descriptions*. Bern, Berlin, Bruxelles, Frankfurt/M., New York, Oxford, Wien: Peter Lang.. *Jezikoslovlje* 3.1-2, 258-260.
7. Omazić, M., Ferčec, I. (2003) 'Metafora i metonimija – dio konceptualne motivacije u procesu razumijevanja frazema.' In D. Stolac, N. Ivanetić, B. Pritchard (ur.) *Psiholingvistika i kognitivna znanost u hrvatskoj primijenjenoj lingvistici*. Zagreb-Rijeka, 533-543.
8. Brdar, M., Brdar-Szabo, R., Omazić, M. Pavičić, V. (2003) 'Metonimije tipa SUDIONI-KUMJESTO-SITUACIJE i predikatni pridjevi.' In D. Stolac, N. Ivanetić, B. Pritchard (ur.) *Psiholingvistika i kognitivna znanost u hrvatskoj primijenjenoj lingvistici*. Zagreb-Rijeka, 135-142.
9. Omazić, M. (2003) 'The Metacommunicative Setting Of Phraseological Units And Their Modifications – Evidence From The British National Corpus.' In D. Archer, P. Rayson, A. Wilson, T. McEnery (eds.) *Proceedings of the Corpus Linguistics 2003 conference*. UCREL. Lancaster: Lancaster University, 599-602.
10. Omazić, M. (2004) 'Phraseology – the state of the art.' In D. Kučanda, M. Brdar, B. Berić (ur.) *Teaching English for Life. Studies to Honour Professor Elvira Petrović on the Occasion of Her Seventieth Birthday*. Filozofski fakultet Osijek, 215-226.
11. Omazić, M. (2004) 'Imagery in Phraseology.' In B. Lewandowska-Tomaszczyk, A. Kwiatkowska, (eds.) *Imagery in Language. Festschrift in Honour of Professor Ronald W. Langacker*. (Łódź Studies in Language 10). Frankfurt am Main: Peter Lang, 625-634.
12. Omazić, M. (2004) 'Mogućnosti korištenja korpusa u nastavi stranih jezika.' In D. Stolac, N. Ivanetić, B. Pritchard (ur.) *Suvremena kretanja u nastavi stranih jezika*. Zagreb – Rijeka: Društvo za primijenjenu lingvistiku – Graftrade, 350-360.

Prijevodi:

1. Živaković-Kerže, Z. (ur.) (2000) *Zbornik radova sa znanstvenog skupa o Slavonskom Brodu*. Hrvatski institut za povijest – Odjel za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod.
2. Mažuran, I. (2000) *Đakovo - From the Bull to Democracy*. Z. Dean i I. Mažuran (ur.), DEAN Izdavačko nakladnička agencija, Đakovo.
3. Kralik, G. (ur.) (2001) *Tri stoljeća visokog školstva u Osijeku. Three Centuries of Higher Education in Osijek*. Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera, Osijek.
4. Pavleković, M. (2003) *Život meni na dar. The Gift of Donated Life*. Udruga dijaliziranih, transplantiranih i kroničnih bubrežnih bolesnika u Osijeku, Hrvatska donorska mreža, Osijek.

Izv. prof. dr. sc. VIŠNJA PAVIČIĆ TAKAČ

Rođena 04. rujna 1969. u Osijeku

vpavicic@ffos.hr

Obrazovanje i usavršavanje

2003. stekla akademski stupanj doktora humanističkih znanosti, znanstveno polje jezikoslovlje, na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

2000. sudjelovala na seminaru za obrazovanje mentora u lasiu u Rumunjskoj

1999. stekla akademski stupanj magistra znanosti, područje humanističkih znanosti, polje jezikoslovlje, na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

1999. kao stipendistica *Oxford University Press*-a boravila u Velikoj Britaniji (Exeter College, Oxford) i sudjelovala u ljetnoj školi za nastavnike engleskog jezika pod nazivom "*Extending English Language Teaching Skills - a Practical Approach*", a koju su zajednički organizirali *British Council* i *Department for Continuing Education, University of Oxford*

1996. kao stipendistica Britanskog Savjeta pohađala seminar za metodičare engleskog jezika na temu *Current Methodology in Teacher Training for EFL* u Wye-u, Kent, Velika Britanija

1994. stekla zvanje profesora engleskog i njemačkog jezika i književnosti na Pedagoškom fakultetu sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Radno iskustvo i izbori u zvanja

01.02.2005. izabrana u zvanje docenta iz područja humanističkih znanosti, polje jezikoslovlje, za predmete Glotodidaktika i Metodika nastave engleskog jezika na Filozofskom fakultetu u Osijeku

2003. izabrana u suradničko zvanje višeg asistenta za predmet Glotodidaktika i metodičke vježbe nastave engleskog jezika na Pedagoškom fakultetu u Osijeku

1999. asistent na predmetima Metodičke vježbe engleskog jezika i Jezične vježbe engleskog jezika na Pedagoškom fakultetu u Osijeku

1995. mlađi asistent za jezik i glotodidaktiku na Pedagoškom fakultetu u Osijeku

1993. prevoditelj za engleski i njemački jezik u njemačkoj humanitarnoj organizaciji Malteška služba pomoći

1992. nastavnik engleskog jezika na OŠ Fran Krsto Frankopan (tada OŠ Rade Končar)

Nastavna djelatnost

Kolegiji

Predavala sljedeće kolegije na dodiplomskom studiju engleskog jezika i književnosti na Pedagoškom odnosno Filozofskom fakultetu u Osijeku: Jezične vježbe I i II, Metodičke vježbe engleskog jezika, Glotodidaktika, Individualne razlike u učenju stranog jezika. Od 1999. predavala kao gost predavač za predmet Engleski jezik i Metodika nastave engleskog jezika na Filozofskom fakultetu u Tuzli te od 2003. na Pedagoškom fakultetu u Zenici.

2004. godine održala predavanja iz kolegija Kognitivne strategije učenja na Poslijediplomskom stručnom studiju glotodidaktike Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Mentorstvo

Na dodiplomskom studiju mentor za 8 obranjenih diplomskih radova na Filozofskom fakultetu u Osijeku.

Znanstvena i stručna djelatnost

Projekti

od 2004. sudjelovanje u TEMPUS projektu Strani jezici u osnovnoj školi: obrazovanje nastavnika (Foreign languages in Primary level: Training of Teachers) 2004/2007 (CP_JEP-18049-2003)

od 2002. istraživač na projektu MZT 0122001 *Metonimija između leksikona i gramatike* izv. prof. dr. Maria Brdara.

1998-2001. istraživač na projektu MZT 122013 *Komplementacijski sustav pridjeva u engleskom i hrvatskom jeziku*

Sudjelovanje na skupovima

Aktivno sudjelovanje na 3 skupa u inozemstvu i 13 skupova u Hrvatskoj.

Članstva

Članica sljedećih stručnih i znanstvenih udruženja: Hrvatskog udruženja profesora engleskog (HUPE), Hrvatskog društva za anglističke studije (HDAS), te Hrvatskog društva za primijenjenu lingvistiku (HDPL), Europskog društva za drugi jezik (EUROSLA), European Society for Studies in English (ESSE). Od 1999. voditeljica regionalnog ogranka te članica Predsjedništva HDPL-a.

od 2003. članica ispitne komisije Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa za stručne ispite učitelja engleskog jezika za područje istočne Hrvatske

od 2004. članica Nacionalnog odbora za izradu Europskog jezičnog portfolija

Popis radova objavljenih u zadnjih pet godina

Pavičić V., Bagarić, V. (2004) 'Introducing Early Foreign Language Learning in State Schools: Between Principles and Reality.' U: Mala, E. i S. Pokrivčakova (ur.). *Cudzie jazyky v škole 2: Zbornik z medzinarodnej vedeckej konferencie Dieta – zazyk – svet*. Nitra: Univerzita Konštantina Filozofa, Pedagogicka Fakulta, Katedra Cudzich Jazykov, 134-143.

Pavičić (2004) 'Odnos percipiranih i stvarnih strategija poučavanja vokabulara stranoga jezika'. *Život i škola*, L (1/2004), 11, 57-67.

Pavičić (2004) 'Language Learning Strategies: Tools for Life-Long Learning.' U: Kučanda, D., Brdar, M., Berić, B. (ur.). *Teaching English for Life: Studies to Honour Professor Elvira Petrović on the Occasion of Her Seventieth Birthday*. Osijek: Filozofski fakultet, 127-143.

Pavičić (2004) 'Nastavnik i strategije učenja: poučavati jezik ili poučavati učenje?' U: Stolac, D., Ivanetić, N., Pritchard, B. (ur.). *Suvremena kretanja u nastavi stranih jezika*. Zagreb-Rijeka: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, 371-377.

Pavičić (2003) 'Strategije usvajanja vokabulara.' U: Stolac, D., Ivanetić, N., Pritchard, B. (ur.). *Psiholingvistika i kognitivna znanost u Hrvatskoj primijenjenoj lingvistici*. Zagreb-Rijeka: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, 571-577.

Brdar, M., Brdar-Szabo, R., Omazić, M. Pavičić, V. (2003) 'Metonimije tipa *sudionik-umjesto-situacije* i predikatni pridjevi.' U: Stolac, D., Ivanetić N., Pritchard B., (ur.). *Psiholingvistika i kognitivna znanost u hrvatskoj primijenjenoj lingvistici*. Zagreb-Rijeka: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, 135-142.

Pavičić (2003) 'Vocabulary and Autonomy.' The teaching English site (co-production between the BBC and the British Council);

www.teachenglish.org.uk/think/vocabulary/vocab_autonomy.shtml (04.06.2003)

Pavičić (2002) 'Vocabulary Learning Strategies Used by University Students.' U: Petrović, Elvira (ur.). *The First 25 Years of English Studies in Osijek*. Osijek: Faculty of Education, 149-162.

Brdar, M., Kučanda, D., Omazić, M. Pavičić, V., Zlomislíć, J. (2002) 'Odnos valencije i kolokacija: deskriptivni i leksikografski aspekti.' U: Stolac, D., Ivanetić N., Pritchard, B. (ur.). *Primijenjena lingvistika u Hrvatskoj – izazovi na početku XXI. stoljeća*. Zagreb-Rijeka: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku, 35-40.

Pavičić (2000) 'Istraživanja strategija učenja vokabulara.' *Strani jezici*, XXIX, 1-2, 15-25.

Izv. prof. dr. sc. KORNELIJA PETR BALOG

kpetr@ffos.hr

Rođena 1967. godine u Osijeku. Diplomirala je engleski i njemački jezik i književnost na Pedagoškom fakultetu u Osijeku, 1991. godine.

Godine 1994. upisuje poslijediplomski studij knjižničarstva na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Magistarski rad *Korisnici i korištenje knjižničnih usluga u Knjižnici Pedagoškog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku* uspješno brani 1999. godine.

Od 1992. do 2000. radila kao knjižničar u seminarskoj knjižnici stranih jezika na Pedagoškom fakultetu u Osijeku, a od svibnja 2000. uposlena na Katedri za knjižničarstvo kao asistent. Vodi vježbe iz predmeta Knjižnično poslovanje i upravljanje, Bibliografska organizacija i kontrola 1 (predavanja i vježbe), Bibliografska organizacija i kontrola 2 te Informacijski izvori i službe. Član Društva knjižničara Hrvatske.

Dobitnica je priznanja Dr. Eva Verona koje se dodjeljuje najboljim mladim bibliotekarima u Hrvatskoj.

Doktorirala je u srpnju 2004. pod vodstvom prof. dr. sc. Tatjane Aparac-Jelušić. Tema: *Kvalitativni pokazatelji uspješnosti akademskih knjižnica*.

Znanstveni radovi, 1999. – 2004.

Poglavlje u knjizi

1. Petr, K. The Croatian experience : 1991-1995. // Disaster management for libraries and archives / ed. by Graham Matthews and John Feather. Hampshire : Ashgate, 2003.

Članci u časopisima i zbornicima:

1. Petr, K. Uspješnost poslovanja Knjižnice Pedagoškog fakulteta u Osijeku : zadovoljstvo korisnika Knjižnicom i njezinim uslugama. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 43, 4(2000), str. 80-90.
2. Petr, Kornelija. Academic library user survey : Faculty of Education library in Osijek. // Knjižnica 45, 4 (2001), str. 67-82.
3. Erl, V. ; Petr, K. Ravnatelji knjižnica : poznavatelji struke i/ili menadžeri. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 45, 3/4(2002), 65-74.
4. Petr, K. ; Vrana, R. ; Aparac, T. Web based LIS education : potentials and feasibility of regional models. // Continuing professional education for the information society : the fifth World conference on professional education for the library and information science professionals / edited by Patricia Layzell Ward. Muenchen : Saur, 2002. Str. 205-213.

5. Petr, K. ; Aparac-Jelušić, T. Public perception of the role and tasks of library and information science professionals in Croatia : an overview of recent activities. // *New Library World* 103, 1181(2002), 364-375.
6. Petr, K. ; Andrišek, V. ; Blažević, K.; Čujić, M.; Kudric, M. ; Mikloš, R.; Aparac-Jelušić, T. The role and tasks of informations specialists in the limelight : the research of the public perception. // *Human beings and information specialists : future skills, qualifications, positioning : proceedings / 10th International BOBCATSSS Symposium on Library and Information Science, Portorož, January 28-30, 2002. Ljubljana : Faculty of Arts, Department of Library and Information Science and Book Studies ; Stuttgart : University of Applied Sciences, 2002. Str. 124-133.*
7. Petr, K.; Vrana, R.; Aparac-Jelušić, T. Obrazovanje na daljinu: mogući model u području knjižnične i informacijske znanosti Hrvatske. // *Časopis Edupoint* 2, 2(21. 1. 2002). <http://edupoint.carnet.hr/casopis/aktualni/index.html>
8. Petr, K. ; Aparac-Jelušić, T. Uloga sveučilišnih knjižnica u novim pristupima akademskom obrazovanju. // *Zbornik radova "Težakovi dani". Zagreb : Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti, 2002. Str. 159-172.*
9. Petr, K. Predmet Knjižnični klasifikacijski sustavi izveden putem Interneta : kako je to izgledalo u stvarnosti? // *Edupoint : časopis o informacijskim tehnologijama u obrazovanju* 3, 13(28. 3. 2003). <http://edupoint.carnet.hr/casopis/aktualni/clanak-02/osvrt1.html>
10. Petr, K. ; Križak, M. ; Mićunović, M. ; Radić, M. Information needs and search methods of Library and Information Science students. // *Information policy and the European Union : proceedings 2003 / The 11th Bobcatsss symposium. Amsterdam : Hogeschool van Amsterdam ; Torun : Nicolaus Copernicus University, 2003. Str. 221-236.*
11. Petr, K. ; Kiš, B. ; Kotur, B. ; Križak, M. Romany minority in Eastern Croatia: information needs and library services. // *Proceedings : library and information in multicultural societies / The 12th Bobcatsss symposium, 26-28 January 2004 in Riga, Latvia. Str. 246-262. (CD-ROM)*
12. Petr, K. Information needs of the Romany minority in Eastern Croatia: pilot-study. // *New Library World* 105, 1204/1205(2004), str. 357-369.

Izv. prof. dr. sc. TOMISLAV TALANGA

rođen 5. kolovoza 1951. Županja
 Filozofski fakultet Osijek
 tomlav.talanga@vk.t-com.hr

Obrazovanje i usvršavanje

1988.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu nostrificirao diplomu doktora filozofije stečenu na Filozofskome fakultetu Sveučilišta Friedrich-Wilhelms-Universität u Bonnu (S.R. Njemačka) kao odgovarajuću doktorskoj diplomi društvenih, humanističkih i teoloških znanosti iz područja filologije

1986.

Stekao akademski stupanj doktora filozofije na Filozofskome fakultetu Sveučilišta Friedrich-Wilhelms-Universität u Bonnu (S.R. Njemačka)

1983.-1986.

Pisanje disertacije kod mentora prof.dr. Wenera Bescha na temu iz suvremenoga njemačkog jezika: *Genusschwankung in der deutschen Gegenwartssprache*

1981.-1986.

Poslijediplomski studij Filozofskome fakultetu Sveučilišta Friedrich-Wilhelms-Universität u Bonnu na odsjecima germanistike, poredbene lingvistike i filozofije

1978.

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu nostrificirao diplomu Magister Artium stečenu na Filozofskome fakultetu Sveučilišta Friedrich-Wilhelms-Universität u Bonnu (S.R. Njemačka) kao odgovarajuću fakultetskoj diplomi stečenoj u SFRJ

1969.-1976.

Studij *germanistike* s pomoćnim predmetima *poredbena lingvistika* i *filozofija* (po dva semestra *slavistike* i *anglistike*) na Filozofskome fakultetu sveučilišta Friedrich-Wilhelms-Universität u Bonnu (S.R. Njemačka) s jednosemestralnim boravkom na sveučilištu u Tübingenu i dvosemestralnim boravkom na Filozofskome fakultetu u Zagrebu 1972./73.

Radno iskustvo i izbori u zvanja

2003. Docent na katedri za germanistiku Filozofskoga fakulteta u Osijeku

1994.-2003. Predavač na katedri za germanistiku Pedagoškoga fakulteta u Osijeku

1990.-1994. Asistent na katedri za germanistiku Filozofskoga fakulteta u Zadru

1977.-1980. Srednjoškolski profesor njemačkoga jezika u Županji

Nastavna djelatnost

DOSADAŠNJI KOLEGIJI

Predavao sam sljedeće kolegije na dodiplomskome studiju germanistike u Zadru, Osijeku i Tuzli:

1. Morfologija suvremenoga njem. jezika
2. Historijska gramatika njemačkoga jezika
3. Povijest njemačkoga jezika
4. Tvorba imenica i pridjeva u suvr. njem. jeziku
5. Tvorba glagola u suvr. njem. jeziku
6. Uvod u studij njemačkoga jezika
7. Uvod u fonetiku i fonologiju njem. jezik

Mentorstva

Između 1992. i 2005. mentor za 17 već obranjenih diplomskih radova

Znanstvena i stručna djelatnost

Sudjelovanje na skupovima

Međunarodni kongres (19.-24. veljače 2002.) u Sibiu (Rumunjska): *Die Valenztheorie. Bestandaufnahme und Perspektiven.* ; Međunarodni simpozij u Mariboru (18.-20. travnja 2002.): *Germanistik im Kontaktraum Europa II*, s održanim referatom: *Die deutsche Sprache im 16. Jahrhundert und Luther - Der Kampf um eine überregionale deutsche Sprache.*

Članstva

HDPL Zagreb-podr. Osijek; Ogranak Matice hrvatske Vinkovci

Popis radova objavljenih u zadnjih pet godina

- (2000) *Deutsche Wochentagsnamen.* Zagreber germanistische Beiträge 9, 141-157
- (2001.) *Volksetymologisch belastete deutsche Entlehnungen im Kroatischen.* Zagreber germanistische Beiträge 10, 71-92.
- (2002) *Pučka etimologija među nekim njemačkim posuđenicama.* Jezikoslovlje. 3.1-2. 193-216. Osijek
- (2003) *Deutsche Namen der Jahreszeiten.* In: *Satzglieder und Wörter.* S. 109-119. Festschrift für Velimir Petrović zum 65. Geburtstag. Osijek.
- (2003) *Die dt. Sprache im 16. Jh. und Luther. Der Kampf um eine überregionale deutsche Sprache.*

In: *Germanistik im Kontaktraum Europa II*. Sammelbd 1 Linguistik, 125-134.
Maribor.

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno ili nastavno zvanje: 1. lipnja 2003.

4.7. Popis nastavnih radilišta:

Doktorski studija se provodi na Filozofskom fakultetu u Osijeku.

4. 8.

Optimalan broj studenata: 20 do 30

4. 9.

Procjena troškova izvedbe:

Materijalni rashodi i rashodi za nabavu nefinancijske imovine, troškovi plaća zaposlenika (administracija), bruto troškovi plaća nastavnika i suradnika, troškovi plaća vanjskim suradnicima: 60 do 90 studenata na svim godinama studija = **33.300,00 kn (cca 4.500 Eura) po studentu na godinu.**

4. 10.

Financiranje doktorskoga programa: Ministarstvo ili pristupnici.

4. 11.

Način praćenja kvalitete uspješnosti izvedbe doktorskoga programa: anketiranje studenata, uspješnost u studiranju.

Praćenje ciljeva doktorskoga programa: sustavno praćenje znanstvene i znanstveno-nastavne djelatnosti studenata tijekom i nakon studija, praćenje sudjelovanja i predstavljanja na međunarodnim skupovima i znanstvenim asocijacijama.

Sustavno provođenje evaluacije i samoevaluacije.